

언 어 조 사 질 문 지

(몽골 지역용)

한 국 알 타 이 학 회
서울대학교 인문대학 언어학과
2007. 6.

조사 일시: 년 월 일 ~ 월 일

조사 지역:

조사 장소:

조 사 자:

발음협조자:

성 명					
연 령	세	년	월	생	남 / 여
민 족	족	직	업		
가족사항	남	여	손	인	배우자 족
주 소				전화	
거주경력 및 언어특징	출신 지역				
	성장 지역				
	외지 경험				
언어사용 상 황	직장				
	가정				
	기타				
특 징 (장단점)					

어 휘

번호		몽골어	한국어		전사
1	va001	нар	해 (太陽)	1	
2	va006	сар	달	1	
3	va009	од	별	1	
4	va011	тэнгэр	하늘	1	
5	va013	гэрэл	빛	2	
6	va014	газар	땅	1	
7	va015	шороо	흙	1	
8	va017	тариалангийн талбай	밭/들	2	
9	va018	элс	모래	2	
10	va031	ой	숲	1	
11	va033	бэлчээр	목장	2	
12	va034	уул	산	1	
13	va047	гол	강	1	
14	va104	горхи	시내/내/개울	2	
15	va051	далай	바다	2	
16	va052	нуур	호수	2	
17	va055	мөс	얼음	2	
18	va056	ус	물	1	
19	va057	худаг	우물	2	

20	va058	булаг	샘	1	
21	va062	гал	불	1	
22	va063	чулуу	돌	1	
23	va065	улс	나라	2	
24	va081	тосгон	마을/동네	2	
25	va084	газар	장소	2	
26	va086	арал	섬	2	
27	vw003	үер	홍수	2	
28	vw004	ган	가뭄	2	
29	vw010	бороо	비	1	
30	vw011	бороо орох	내리다(비가+)	2	
31	vw012	цас	눈(雪)	1	
32	vw013	цас орох	내리다(눈이+)	2	
33	vw014	цасан шуурга	눈보라	2	
34	vw016	салхи	바람	1	
35	vw017	салхилах	불다(바람이+)	2	
36	vw019	үүл	구름	1	
37	vw020	цэлмэх	맑다	2	
38	vw021	бүрхэх	흐리다(날씨가+)	2	
39	vw025	манан	안개(질은+)	2	
40	vw028	солонго	무지개	2	

41	vw029	аянга	천둥	2	
42	vw031	цахилгаан	번개	2	
43	vw035	шүүдэр	이슬	2	
44	vw036	хөлдөх	얼다	2	
45	vw037	хяруу	서리	2	
46	vy004	он	해/년	2	
47	vy005	энэ жил	금년	1	
48	vy006	ноднин	작년	1	
49	vy008	ирэх жил	내년	1	
50	vy011	хавар	봄	1	
51	vy012	зун	여름	1	
52	vy013	намар	가을	1	
53	vy014	өвөл	겨울	1	
54	vy015	сар	달/월	2	
55	vy042	өдөр	날(日)	2	
56	vy044	өнөөдөр	오늘	1	
57	vy045	өчигдөр	어제	1	
58	vy050	маргааш	내일	1	
59	vy073	өглөө	아침	1	
60	vy074	өдөр (жб. өдөр шөнө)	낮(밤과 낮)	1	
61	vy080	орой	저녁	1	

62	vy081	шөнө	밤	1	
63	vy085	хэзээ	언제	1	
64	vy089	сүүлд	나중에	2	
65	vy093	эхлээд	먼저	2	
66	vy101	хэдийнээ	이미	2	
67	vy102	хараахан	아직	2	
68	vy106	шууд	곧	2	
69	vy108	түр зуур	잠깐(+동안)	2	
70	vy109	хааяа	가끔	2	
71	vy110	дандаа	자주	2	
72	vy112	хэдэн настай	몇 살(당신은 + 입니까?)	2	
73	vy114	эдүүгээ	지금	1	
74	vy115	өнөө	이제	2	
75	vy123	шинэ жил	새해	2	
76	vy126	төрсөн өдөр	생일	2	
77	vr001	хүн	사람	1	
78	vr002	овог	성씨	2	
79	vr003	нэр	이름	1	
80	vr006	үндэстэн	민족	2	
81	vr008	эрэгтэй	남자	2	
82	vr009	эмэгтэй	여자	2	

83	vr011	гэр бүл	가족	2	
84	vr013	өвөг эцэг	할아버지	1	
85	vr014	эмэг эх	할머니	1	
86	vr188	нагац эцэг	외 할아버지	1	
87	vr189	нагац эх	외 할머니	1	
88	vr015	эцэг эх	부모	2	
89	vr016	эцэг	아버지	1	
90	vr017	эх	어머니	1	
91	vr018	аав	아빠	2	
92	vr019	ээж	엄마	2	
93	vr022	хүү	아들	1	
94	vr023	охин	딸	1	
95	vr024	ах (би эрэгтэй)	형	1	
96	vr025	ах (би эмэгтэй)	오빠	2	
97	vr026	эгч (би эрэгтэй)	누나	2	
98	vr027	эгч (би эмэгтэй)	언니	2	
99	vr028	дүү	남동생	2	
100	vr029	охин дүү	여동생	2	
101	vr030	дүү	동생	1	
102	vr050	ач хүү	손자	2	
103	vr051	ач охин	손녀	2	

104	vr077	гэрлэх	결혼하다	2	
105	vr079	нөхөр	남편	2	
106	vr080	эхнэр	아내	2	
107	vr083	хадам аав (би эмэгтэй)	시아버지	2	
108	vr084	хадам ээж (би эмэгтэй)	시어머니	2	
109	vr085	бэр охин	며느리	2	
110	vr086	хадам аав (би эрэгтэй)	장인	2	
111	vr087	хадам ээж (би эмэгтэй)	장모	2	
112	vr088	хүргэн хүү	사위	2	
113	vr196	худ	암사돈(며느리 쪽의 사돈)	2	
114	vr197	худгуй	수사돈(사위 쪽 의 사돈)	2	
115	vr092	хүүхэд	아이	2	
116	vr093	хүү	소년/사내아이	2	
117	vr096	охин	소녀/여자아이	2	
118	vr099	залуу	청년	2	
119	vr100	охин	처녀	2	
120	vr103	хөгшин хүн	노인	1	
121	vr198	өвгөн	노인(남)	2	
122	vr104	эмгэн	노인(여)	2	
123	vr105	насанд хүрсэн хүн	어른	2	
124	vr108	эзэн	주인	2	

125	vr110	зочин	손님	2	
126	vr111	аянчин	나그네	2	
127	vr117	малчин	목축민	2	
128	vr118	хоньчин	양치기	2	
129	vr119	үхэрчин	소치기	2	
130	vr120	адуучин	말치기	2	
131	vr121	анчин	사냥꾼	2	
132	vr122	загасчин	어민/어부	2	
133	vr135	найз	친구	2	
134	vr138	эмч	의사	1	
135	vr139	багш	스승	1	
136	vr140	сурагч	학생	1	
137	vr141	баатар	영웅	2	
138	vr162	хулгайч	도둑	2	
139	vc002	хууль	법률/법	2	
140	vc241	бөө	샤먼 (남)	1	
141	vc242	удган	샤먼 (여)	1	
142	vc039	мөнгө	돈/화폐	1	
143	vc059	баян хүн	부자	2	
144	vc064	худалдаж авах	사다	1	
145	vc065	зарах	팔다	1	

146	vc066	дэлгүүр	가게/상점	2	
147	vc069	цаас	종이	1	
148	vc075	зураг	그림	2	
149	vc076	зурах	그리다(그림을 +)	2	
150	vc078	ном	책	1	
151	vc086	хөгжим	음악	2	
152	vc087	дуу	노래	1	
153	vc088	(дуу) дуулах	노래 부르다	2	
154	vc089	бүжиг	춤	1	
155	vc090	(бүжиг) бүжиглэх	춤 추다	2	
156	vc094	бөмбөр	북(鼓)	2	
157	vc095	хонх	종	2	
158	vc098	үсэг	글자	2	
159	vc099	захиа, захидал	편지	2	
160	vc100	яриа, үлгэр	이야기	2	
161	vc102	бөмбөг	공(球)	2	
162	vc104	туг	깃발	2	
163	vc105	үг яриа	말(言)	2	
164	vc106	хэл	언어	2	
165	vc107	дуу авиа	소리	1	
166	vc108	хүч	힘	1	

167	vc109	хэрэг	용건	2	
168	vc110	ажил	일(事)	2	
169	vc113	юм	물건	1	
170	vc118	бугын цусан эвэр	녹용	2	
171	vc119	тэнгэр	신(神)	1	
172	vc122	зах, зах зээл	시장	1	
173	vc123	дэлхий	세계	2	
174	vc189	сургууль	학교	2	
175	vc201	диваажин	천국	2	
176	vc202	там	지옥	2	
177	vc205	барилга байшин	건물	2	
178	vc208	галт тэрэгний буудал	역	2	
179	vc210	дэн буудал	여관	2	
180	vt003	цэрэг	군인	2	
181	vt011	дайн	전쟁	2	
182	vt015	бүрээ	나팔	2	
183	vt035	дийлэх	이기다	2	
184	vt036	дийлдэх	지다(敗)	2	
185	vt037	дайсан	적	2	
186	vt040	хутга	칼	1	
187	vt041	илд, сэлэм	검	2	

188	vt042	нум	활	2	
189	vt043	сум (нумы+)	화살	2	
190	vt046	буу	총	1	
191	vt047	жад	창(槍)	2	
192	vt053	сум (бууны+)	총알	2	
193	vt055	дарь	화약	2	
194	vt060	зам	길	1	
195	vt065	тэрэг	수레	1	
196	vt068	ачаа	짐	2	
197	vt072	гүүр	다리(橋)	2	
198	vt076	галт тэрэг	기차	2	
199	vt079	чарга	썰매	2	
200	vt080	усан онгоц	배(船)	1	
201	vb002	толгой	머리	1	
202	vb003	үс	머리카락	2	
203	vb006	магнай	이마	2	
204	vb007	нүүр	얼굴	1	
205	vb010	нүд	눈(眼)	1	
206	vb014	нулимс	눈물	2	
207	vb015	хамар	코	1	
208	vb017	чих	귀	1	

209	vb019	ам	입	1	
210	vb020	уруул	입술	2	
211	vb023	хэл	혀	1	
212	vb024	шүд	이/치아	1	
213	vb032	хоолой	목구멍	2	
214	vb033	дуу	목소리	2	
215	vb035	хацар	뺨	2	
216	vb037	эрүү	턱	2	
217	vb039	хүзүү	목	1	
218	vb040	мөр	어깨	1	
219	vb041	цээж	가슴	1	
220	vb042	нуруу	등	2	
221	vb043	гэдэс	배(腹)	1	
222	vb045	гар (мөрнөөр хуруу х тэлх хэсэг)	팔(인체의+)	1	
223	vb046	хөл (хүнээс ул хүртэлх хэсэг)	다리(脚)	1	
224	vb047	гар (бугуйнаас хуруу хүртэлх хэсэг)	손	2	
225	vb048	хөл (шагайгаас ул хүртэлх хэсэг)	발	2	
226	vb055	гарын хуруу	손가락	1	
227	vb062	гарын хумс	손톱	2	
228	vb063	хөлийн хумс	발톱(사람의+)	2	
229	vb066	өвдөг	무릎	2	

230	vb074	зүрх	심장	1	
231	vb075	нуруу	허리	2	
232	vb077	сээр нуруу	척추	2	
233	vb078	хөх	유방(사람의+)	2	
234	vb080	хүйс	배꼽	2	
235	vb081	булчин	근육/힘살	2	
236	vb083	мах	살	2	
237	vb085	ходоод	위	1	
238	vb086	гэдэс дотор	장	1	
239	vb093	бөөр	콩팥	1	
240	vb094	элэг	간	1	
241	vb095	цөс	쓸개	2	
242	vb096	уушги	폐	1	
243	vb098	давсаг	방광	2	
244	vb100	цус	피	1	
245	vb101	цус гоожих	흘리다(피를+)	2	
246	vb102	амьсгалах	숨쉬다	2	
247	vb104	жирэмслэх	임신하다(사람 이+)	2	
248	vb108	уураг тархи	뇌	2	
249	vb111	живэр (эр хүний дээд уруулд ургасан үс)	콧수염	2	
250	vb112	нагал ооч (эр хүний эр үүнд ургах үс)	턱수염	2	

251	vb113	хууз	구레나룻	2	
252	vb114	арьс	피부	2	
253	vb115	яс	뼈	1	
254	vb116	хавирга	갈비	2	
255	vb128	баас	똥(사람의+)	2	
256	vb130	шээс	오줌	2	
257	vb133	шүлс	침(唾)	2	
258	vb135	хөлс	땀	2	
259	vb136	хөлс гарах	나다(땀이+)	2	
260	vb144	сэтгэл	마음	2	
261	vb147	нойр	잠	2	
262	vz001	өвчин	병(病)	1	
263	vz003	өвчин тусах	걸리다(병에+)	2	
264	vz004	өвдөх	앓다	2	
265	vz005	(толгой) өвдөх	아프다(머리가+)	1	
266	vz006	шарх	상처	2	
267	vz008	ханиад хүрэх	감기 걸리다	2	
268	vz010	халуун	열(이마의+)	2	
269	vz026	эм	약	1	
270	vz027	эм уух	먹다(약을+)	2	
271	vl001	байшин	집	1	

272	vl002	гэр	유르타	2	
273	vl003	монгол гэр	몽골 집	2	
274	vl007	амьдрах	거주하다/살아가다	2	
275	vl010	үүд	문	1	
276	vl014	өрөө	방	2	
277	vl015	дээвэр	지붕	2	
278	vl016	багана	기둥	2	
279	vl017	шал	마루바닥	2	
280	vl021	пийшин	난로	2	
281	vl028	дэр	베개	2	
282	vl037	ширээ	탁자	2	
283	vl039	сандал	의자	2	
284	vl041	түлээ мод	장작	2	
285	vl044	дэн	등/등불	2	
286	vl049	олс	बाट줄	2	
287	vl058	адар тааз	천장	2	
288	vl074	нүдний шил	안경	2	
289	vl082	амбаар	창고	2	
290	vl090	гал тогоо	부엌	2	
291	vl092	хэрэм	성(城)	2	
292	vl105	хадуур	낫(짧은+)	2	

293	vl106	ШИМЭЭСЭГ	낮(긴+)	2	
294	vl108	хадаас	못	2	
295	vl110	сүх	도끼	1	
296	vl118	амгай	재갈	2	
297	vl120	эмээл	안장	2	
298	vl122	дөрөө	등자	2	
299	vl123	ногт	굴레	2	
300	vl191	буулга	멍에	2	
301	vl124	жолоо	고삐	2	
302	vl125	тах	편자	2	
303	vl126	арал	끝채	2	
304	vl128	ташуур	채찍	2	
305	vl133	сийрсэн сав	바구니/광주리	2	
306	vl143	толь	거울	1	
307	vl149	сам	빛(총칭)	2	
308	vl189	нарийн шүдтэй сам	참빛	2	
309	vl190	сийрэг шүдтэй сам	얼레빛	2	
310	vl151	хайч	가위	1	
311	vl158	тоос	먼지	2	
312	vl162	утаа	연기	1	
313	vl176	тор	그물	2	

314	vl181	бэлэг	선물	2	
315	vg001	хувцас	옷	1	
316	vg002	өмсөх	입다(옷을+)	1	
317	vg003	тайлах	벗다(옷을+)	1	
318	vg005	өмд	바지	2	
319	vg007	банзал	치마	2	
320	vg008	арьс шир	가죽	2	
321	vg009	арьсан хувцас	가죽옷	2	
322	vg010	ангийн үс	털가죽/모피	2	
323	vg011	ангийн үсээр хийсэн хувцас	모피옷	2	
324	vg067	ангийн үсээр хийсэн пальто	모피 외투	2	
325	vg012	малгай	모자(총칭)	2	
326	vg013	үстэй малгай	털모자	2	
327	vg014	саравчтай малгай	모자(챙이 있는+)	2	
328	vg016	утас	실	2	
329	vg018	хонины ноос	양털	2	
330	vg019	бөс даавуу	천/옷감	2	
331	vg029	гутал	신발	2	
332	vg030	түрийтэй гутал	장화	2	
333	vg065	эсгий гутал	펠트화(겨울장화)	2	
334	vg066	усны гутал	덧신(방수용)	2	

335	vg031	үстэй гутал	털가죽 장화	2	
336	vg033	дотуур хувцас	속옷	2	
337	vg046	бөгж	반지	2	
338	vg050	зүү	바늘/침(針)	2	
339	vg052	оёх	바느질하다	2	
340	vf002	өглөөний хоол	아침식사	2	
341	vf003	үдийн хоол	점심식사	2	
342	vf004	оройн хоол	저녁식사	2	
343	vf006	тос	기름	1	
344	vf007	зутан шөл	죽	2	
345	vf008	шөл	수프/탕/국	2	
346	vf009	идэх	먹다	1	
347	vf010	уух	마시다	1	
348	vf013	гэдэс өлсөх	고프다(배가+)	1	
349	vf014	цадах	부르다(배가+)	2	
350	vf015	ам цангах	마르다(목이+)	2	
351	vf017	хоол хийх	요리하다	2	
352	vf021	чанах	삶다	2	
353	vf028	цагаан будаа	쌀	2	
354	vf029	агшаасан цагаан будаа	밥/쌀밥	2	
355	vf037	улаан буудайн гурил	밀가루	1	

356	vf040	бин	밀가루 부침	1	
357	vf041	талх	빵	2	
358	vf042	мах	고기	1	
359	vf058	боловсрох	익다(과일 등이 +)	2	
360	vf059	өндөг	알/달걀	1	
361	vf176	элсэн чихэр	설탕	2	
362	vf061	сүү	젖	1	
363	vf177	гүүний сүү	마유	2	
364	vf178	гүүний айраг	마유주	2	
365	vf068	архи	술	1	
366	vf069	согтох	취하다	1	
367	vf074	зөгийн бал	꿀	2	
368	vf075	цай	차	1	
369	vf077	тамхи	담배	1	
370	vf078	тамхи татах	피우다(담배를 +)	2	
371	vf079	давс	소금	1	
372	vf085	амттай	맛있다	2	
373	vf086	амтгүй	맛없다	2	
374	vf088	чихэрлэг	달다	1	
375	vf089	гашуун	쓰다(맛이+)	2	
376	vf091	халуун	맵다	2	

377	vf092	шорвог	짜다(맛이+)	2	
378	vf094	исгэлэн амттай	시다	2	
379	vf096	үнэр	냄새	2	
380	vf105	мөөг	버섯	2	
381	vf120	буурцаг	콩	2	
382	vf122	сонгино	파	2	
383	vf124	сармис	마늘	2	
384	vf142	хор	독(毒)	2	
385	vf150	лонх	병(瓶)	2	
386	vf154	шавар ваар	단지	2	
387	vf161	савх	젓가락	2	
388	vf162	халбага	숟가락	2	
389	vf165	тогоо	술	1	
390	vf166	өлгөх тогоо	매다는 술	2	
391	vf168	дорвого	냄비	2	
392	vf169	таг халив	뚜껑	2	
393	vh006	баавгай	곰	1	
394	vh007	чоно	이리/늑대	1	
395	vh008	үнэг	여우	1	
396	vh009	шилүүс	스라소니	2	
397	vh013	бор гөрөөс	노루	2	

398	vh019	солонго	족제비	2	
399	vh023	бодон гахай	멧돼지	2	
400	vh024	буга	사슴	1	
401	vh025	марал, бугын эр нь	수사슴	2	
402	vh026	марал, бугын эм нь	암사슴	2	
403	vh028	цаа буга	순록	2	
404	vh060	хүдэр	사향 노루	2	
405	vh061	тарвага	타르바가	2	
406	vh029	бугын арьс	사슴가죽	2	
407	vh030	ул мөр	발자국	1	
408	vh031	агнах	사냥하다	1	
409	vh033	буудах	쏘다/사격하다	1	
410	vh034	нум сум харвах	활쏘다	2	
411	vh035	ан гөрөөний хутга	사냥용 칼	2	
412	vh036	ан амьтан	수렵물	2	
413	vh037	мөшгих	추격하다(동물 을+)	2	
414	vh040	хавх	덧	2	
415	vh041	туулай	토끼(산+)	1	
416	vh046	бар	호랑이	2	
417	vh049	булга	담비(흑담비)	2	
418	vh051	хулгана	쥐	1	

419	vk001	мал	가축	1	
420	vk002	морь	말(馬)	1	
421	vk005	азарга	종마	2	
422	vk011	сүүл	꼬리	1	
423	vk017	морь унаад явах	타고가다(말을 +)	1	
424	vk018	хот хороо	우리(가축의+)	2	
425	vk023	үхэр	소	1	
426	vk030	хонь	면양	1	
427	vk034	ямаа	염소	2	
428	vk043	гахай	돼지	1	
429	vk044	нохой	개	1	
430	vk045	муур	고양이	1	
431	vk048	идүүлэх	먹이다	2	
432	vk051	малын тэжээл	사료	2	
433	vk052	хадлан	꼴(草)	2	
434	vk055	сүрэг	떼/무리	2	
435	vk057	төл/зулзага	새끼	2	
436	vk058	эвэр	뿔	1	
437	vk059	үс	털(동물의+)	1	
438	vo001	тахиа	닭	1	
439	vo005	шувуу	새	2	

440	vo009	гургуул	꿩	2	
441	vo023	харцага	매	1	
442	vo032	шонхор	송골매(매사냥에 쓰이는)	2	
443	vo026	жигүүр	날개	2	
444	vo030	шувууны үүр	둥지	2	
445	vi001	загас	물고기	1	
446	ve001	хорхой	벌레	2	
447	ve006	шоргоолж	개미	2	
448	ve009	шумуул	모기	2	
449	ve013	могой	뱀	1	
450	ve016	мэлхий	개구리	2	
451	wv002	мод	나무	2	
452	wv003	цагаан хус	자작나무	1	
453	wv005	нарс	소나무	1	
454	wv006	бургас/уд мод	버드나무	2	
455	wv008	улиангар мод	포플러/사시나무/백양나무	2	
456	wv010	царс	참나무	2	
457	wv015	өвс	풀	1	
458	wv016	үндэс	뿌리	2	
459	wv017	модны иш	나무 줄기	2	
460	wv019	үр жимс	열매	2	

461	wv020	холтос	나무껍질	2	
462	wv021	хөвд	이끼	2	
463	wv025	цэцэг	꽃	1	
464	wv026	үр	종자	2	
465	wv027	навч	잎	1	
466	wv028	модны мөчир	나뭇가지	2	
467	vj002	алт	금	1	
468	vj003	мөнгө	은	1	
469	vj004	зэс	동(銅)	2	
470	vj005	төмөр	쇠	1	
471	vd001	зүүн, дорно	동(東)	1	
472	vd002	баруун, өрнө	서	1	
473	vd003	өмнө, урд	남	1	
474	vd004	хойд, умар	북(北)	1	
475	vd009	дотор	안(집+에)	1	
476	vd010	гадна	밖(집+에)	1	
477	vd016	дунд	가운데	1	
478	vd019	хооронд	사이(집과 학교+)	2	
479	vd020	хажуу	옆(집+)	2	
480	vd021	дэргэд	결(내+)	2	
481	vd024	дээр	위(집+)	1	

482	vd025	доор	아래 (다리+)	1	
483	vd032	зүүн тийш	왼쪽으로	2	
484	vd033	баруун тийш	오른쪽으로	2	
485	vd034	зүүн талд	왼쪽에	2	
486	vd035	баруун талд	오른쪽에	2	
487	vd036	энд	여기	2	
488	vd037	тэнд	저기/거기	2	
489	vd038	ийшээ	이리로	2	
490	vd039	тийшээ	저리로	2	
491	vd044	өмнө	앞/앞쪽	2	
492	vd045	хойд	뒤/뒤쪽	2	
493	vd046	гэрийн урд	집 앞	2	
494	vd047	гэрийн ар	집 뒤	2	
495	vd048	урагш	앞으로	2	
496	vd049	хойш	뒤로	2	
497	vq007	нэг	일(一)	1	
498	vq008	хоёр	이(二)	1	
499	vq009	гурав	삼	1	
500	vq010	дөрөв	사	1	
501	vq011	тав	오	1	
502	vq012	зургаа	육	1	

503	vq013	долоо	칠	1	
504	vq014	найм	팔(八)	1	
505	vq015	ес	구	1	
506	vq016	арав	십	1	
507	vq019	арван гурав	십삼	2	
508	vq021	арван тав	십오	2	
509	vq026	хорь	이십	2	
510	vq028	гуч	삼십	2	
511	vq029	дөч	사십	2	
512	vq030	тавь	오십	2	
513	vq031	жар	육십	2	
514	vq032	дал	칠십	2	
515	vq033	ная	팔십	2	
516	vq034	ер	구십	2	
517	vq035	зуу	백	1	
518	vq038	мянга	천(千)	1	
519	vq041	арван мянга, түм	만	1	
520	vq048	хэдэн	몇 개	2	
521	vq049	хичнээн	얼마	2	
522	vq051	нэгдүгээр	첫째	2	
523	vq052	хоёрдугаар	둘째	2	

524	vq062	сүүлчийн	마지막	2	
525	vq063	нэг хүн	한 사람	2	
526	vq066	нэг удаа	한 번	2	
527	vq067	хоёр удаа	두 번	2	
528	vq070	нэг нэгээр	한 개씩	2	
529	vq071	хоёр хоёроор	두 개씩	2	
530	vq076	арваас дээш	이상(10+)	2	
531	vq077	арваас доош	이하(10+)	2	
532	vq079	хагас	절반	1	
533	vq083	бүгд	모두/다	1	
534	vq084	олон	많다	1	
535	vq085	цөөн	적다	1	
536	vq086	бага, жаахан	조금	2	
537	vq093	өргөн	너비/폭	2	
538	vq094	урт	길이	2	
539	vq096	өндөр	높이	2	
540	vq097	өргөн	넓이	2	
541	vq098	хүндийн жин	무게	2	
542	vp001	би	나	1	
543	vp003	бид	우리(청자 미포함)	1	
544	vp005	бид	우리(청자 포함)	1	

545	vp006	чи	너	1	
546	vp007	та	당신	1	
547	vp009	та нар	너희	1	
548	vp012	тэр	그	1	
549	vp013	тэр	그녀	1	
550	vp021	энэ	이것	1	
551	vp022	эд	이것들	2	
552	vp023	тэд	그것들/저것들	2	
553	vp024	тэр	그것/저것	1	
554	vp025	яаж	어떻게	1	
555	vp026	хаана	어디	1	
556	vp027	хаашаа	어느쪽	2	
557	vp028	энэ	이(+집/+나무/+방)	2	
558	vp029	тэр	그/저(+집)	2	
559	vp030	яагаад	왜(+왔습니까?)	1	
560	vp032	хэн	누구	1	
561	vp033	юу	무엇	1	
562	vp034	хэний	누구의	2	
563	vp038	ямар	어느/어떤	2	
564	vp046	бусад хүн	남/타인	2	
565	vn001	том	크다	1	

566	vn003	бага	작다	1	
567	vn005	өндөр	높다	1	
568	vn006	нам	낮다	1	
569	vn007	урт	길다	1	
570	vn008	богино	짧다	1	
571	vn009	хол	멀다	1	
572	vn010	ойр	가깝다	1	
573	vn011	гүн	깊다	2	
574	vn012	гүехэн	얕다	2	
575	vn013	зузаан	두껍다	2	
576	vn014	нимгэн	얇다	2	
577	vn015	бүдүүн	굵다	2	
578	vn016	нарийн	가늘다	2	
579	vn017	хүнд	무겁다	2	
580	vn018	хөнгөн	가볍다	2	
581	vn019	хурдан	빠르다	2	
582	vn020	удаан	느리다(속도가 +)	2	
583	vn022	(бүгчим) халуун	덥다	2	
584	vn023	хүйтэн	춥다	2	
585	vn024	(буцалгасан ус мэт) халуун	뜨겁다	2	
586	vn025	хүйтэн	차다	2	

587	vn030	шинэ	새롭다	2	
588	vn031	хуучин	낡다(옷이+)	2	
589	vn033	хөгшин	늙다	2	
590	vn034	залуу	젊다	2	
591	vn035	үнэн	진짜의	2	
592	vn036	худал	가짜의	2	
593	vn037	сайн	좋다	1	
594	vn038	муу	나쁘다	1	
595	vn049	амар	쉽다	2	
596	vn050	бэрхтэй	어렵다	2	
597	vn056	өргөн	넓다(너비)	2	
598	vn057	нарийн	좁다(너비)	2	
599	vn058	үнэтэй	비싸다	2	
600	vn059	хямд	싸다	2	
601	vn061	эрүүл мэнд	건강하다	1	
602	vn063	хүчтэй	세다(强)	2	
603	vn064	дорой	약하다	2	
604	vn072	ухаантай	똑똑하다	2	
605	vn073	мунхаг	어리석다	2	
606	vn078	улаан	붉다/빨갳다	1	
607	vn079	шар	노랗다	1	

608	vn080	хөх	파랗다	1	
609	vn081	цагаан	희다	1	
610	vn082	хар	검다	1	
611	vn083	ногоон	초록	1	
612	vn097	шулуун	곧다	2	
613	vn099	бөгтийх	굽다(曲)	2	
614	vn100	зөв	바르다(正)	2	
615	vn108	хатуу	단단하다	2	
616	vn109	зөөлөн	물렁물렁하다/ 부드럽다	2	
617	vn115	гэгээтэй	밝다	2	
618	vn116	харанхуй	어둡다	2	
619	vn121	сайхан	예쁘다/아름답 다	1	
620	vn122	гоё	멋지다	2	
621	vn125	цэвэр	깨끗하다	2	
622	vn126	бузар	더럽다	2	
623	vn127	нойтон	젖은	2	
624	vn128	хуурай	마른	2	
625	vn129	өндөр нуруутай	크다(키가+)	2	
626	vn130	намхан нуруутай	작다(키가+)	2	
627	vn139	баяртай байх	기쁘다	1	
628	vn140	гунигтай байх	슬프다	1	

629	vn142	ядуу	가난하다	2	
630	vn143	баян	부유하다	2	
631	vn148	зөв	옳다	2	
632	vn149	буруу	그르다	2	
633	vn152	адил	같다	2	
634	vn154	ондоо	다르다	2	
635	vn155	өөр	다른/다른 것	2	
636	vn156	аз жаргалтай	행복하다	2	
637	vn158	азгүй	불행하다	2	
638	vn160	эр зоригтой	용감하다	2	
639	vn164	аймаар	무섭다	2	
640	vn182	сонирхолтой	재미있다	2	
641	vn184	аюултай	위험하다	2	
642	vn186	завгүй	바쁘다	2	
643	vn187	эрт	이르다(早)	2	
644	vn188	орой	늦다(시간이+)	2	
645	vn196	дуурайх	닮다(아버지를+)	2	
646	vn211	шинэхэн	싱싱하다	2	
647	vm001	байх	있다(나는 돈이+)	1	
648	vm002	байхгүй	없다(나는 돈이+)	1	
649	vm003	байх	있다(책상에 책이+)	1	

650	vm004	байхгүй	없다(여기 엄마가+)	1	
651	vm005	өгөх	주다	1	
652	vm006	авах	받다	1	
653	vm007	олох	얻다	2	
654	vm009	явуулах	보내다	2	
655	vm010	хийх	하다	1	
656	vm011	ажиллах	일하다	1	
657	vm012	гуйх	요청하다/구하다	2	
658	vm022	хөдлөх	움직이다(바위 가+)	2	
659	vm023	дуртай байх	좋아하다	2	
660	vm024	дургүйцэх	싫어하다	2	
661	vm025	хайрлах	사랑하다	2	
662	vm026	хайр	사랑	2	
663	vm027	үзэн ядах	미워하다	2	
664	vm028	харах	보다(watch)	1	
665	vm029	сонсох	듣다(listen)	1	
666	vm030	үзэх	보다/보이다 (see)	2	
667	vm031	дуулах	듣다/들리다 (hear)	2	
668	vm034	үзүүлэх, харуулах	보여주다	2	
669	vm035	бодох	생각하다	1	
670	vm037	заах	가르치다	2	

671	vm038	сурах	배우다	2	
672	vm039	хэлэх	말하다	1	
673	vm040	бичих	쓰다	1	
674	vm041	унших	읽다	1	
675	vm042	ярих	이야기하다	2	
676	vm043	ярилцах	대화하다	2	
677	vm045	асуух	묻다(問)	2	
678	vm046	хариулах	대답하다	2	
679	vm047	мэдэх/таних	알다	1	
680	vm048	мэдэхгүй, танихгүй	모르다	1	
681	vm050	ойлгох	이해하다	2	
682	vm053	дуудах	부르다	2	
683	vm059	тоолох	세다(數)	1	
684	vm063	ирэх	오다	1	
685	vm064	явах, очих	가다	1	
686	vm634	орох	들어오다/들어 가다	2	
687	vm635	гарэх	나오다/나가다	2	
688	vm069	буцаж ирэх	돌아오다	2	
689	vm070	буцаж явах	돌아가다	2	
690	vm071	ойртох	접근하다	2	
691	vm072	явах	떠나다/떠나가 다	2	

692	vm075	хөдлөх	출발하다	2	
693	vm076	хүрэх	이르다(着)/도달하다	1	
694	vm080	авчрах	가져오다	2	
695	vm083	алхах	걷다	1	
696	vm084	гүйх	달리다	2	
697	vm088	сэлэх (усанд+)	수영하다	2	
698	vm089	нисэх	날다	2	
699	vm098	босох	일어서다/기립하다	1	
700	vm102	суух	앉다	1	
701	vm104	хэвтэх	눕다	1	
702	vm119	мэдээлэх	전하다/알리다	2	
703	vm122	хүсэх	원하다	2	
704	vm127	өлсөх	끓다	2	
705	vm128	инээх	웃다	1	
706	vm130	уйлах	울다(일반적으로)	1	
707	vm134	барих	쥐다/잡다	2	
708	vm137	хэрэгтэй	필요하다(칼이+)	2	
709	vm140	амрах	쉬다	2	
710	vm141	унтах	자다	1	
711	vm142	ядрах, туйлдах	지치다	2	
712	vm162	хяргах	깎다(양털을+)	2	

713	vm171	нээх, онгойлгох	열다(문을+)	2	
714	vm172	хаах	닫다(문을+)	2	
715	vm175	цоожлох	잠그다	2	
716	vm176	солих	바꾸다	2	
717	vm197	дарах	누르다	2	
718	vm198	унах	떨어지다(낙엽 따위가+)	2	
719	vm201	хэрчих	썰다/자르다(칼 로+)	2	
720	vm203	хадах	베다(풀을+)	1	
721	vm209	цохих	때리다/치다	2	
722	vm210	зодолдох	싸우다	1	
723	vm211	тэмцэлдэх	다투다	2	
724	vm213	уурлах	화내다(행동으 로+)	2	
725	vm214	гомдох	화내다(마음이 나 표정으로+)	2	
726	vm215	цочих	놀라다	2	
727	vm216	айх	두려워하다	2	
728	vm218	алах	죽이다	1	
729	vm222	(ажлаа) эхлэх	시작하다	2	
730	vm223	дуусгах	마치다	2	
731	vm225	үргэлжүүлэх	계속하다(대화 를+)	2	
732	vm230	урах	몰다(동물이+)	2	
733	vm234	барих	잡다/포획하다	1	

734	vm239	задлах	폴다	2	
735	vm246	шатаах	태우다	2	
736	vm262	хуваах	나누다/분리하다	2	
737	vm267	уулзах	만나다(약속해 서+)	1	
738	vm268	тааралдах	만나다(우연히 +)	1	
739	vm269	зүүдлэх	꾸다(꿈을+)	2	
740	vm270	зүүд	꿈	2	
741	vm279	эвдрэх	고장(故障)나다	2	
742	vm285	зажлах	썩다	2	
743	vm290	үнэрлэх	말다(냄새를+)	2	
744	vm291	гар хүрэх	만지다	2	
745	vm300	түүх	뜯다/따다(열매 를+)	2	
746	vm302	шидэх	던지다	2	
747	vm315	засах	고치다/수선하 다	2	
748	vm321	өргөх	들다/올리다	2	
749	vm328	өвс ногоо зулгаах	뽑다/빼다(풀을 +)	2	
750	vm337	ачих	신다	2	
751	vm341	угаах	씻다	1	
752	vm355	ассах (чийдэн+)	켜다(전등을+)	2	
753	vm356	унтраах (чийдэн+)	끄다(전등을+)	2	
754	vm357	асаах (гал+)	피우다(불을+)	2	

755	vm358	унтраах (гал+)	끄다(불을+)	2	
756	vm359	гээх	잃어버리다	2	
757	vm360	эрэх	찾다	2	
758	vm363	олж нээх	발견하다/찾다	2	
759	vm364	төөрөх	잃다(길을+)	2	
760	vm366	хэрэглэх	쓰다/사용하다	2	
761	vm367	наадах	놀다	2	
762	vm377	туслах	돕다	2	
763	vm381	эдгэх	натда(治)	2	
764	vm383	хүлээх	기다리다	2	
765	vm384	туух	몰다(소 떼를+)	2	
766	vm388	хулгайлах	훔치다	2	
767	vm393	итгэх	믿다	2	
768	vm395	мартах	잊어버리다	2	
769	vm400	чадах	~할 줄 알다	2	
770	vm406	ууланд гарах	오르다(산에+)	2	
771	vm407	уулнаас уруудах	하산하다	2	
772	vm408	унах	오르다(말에+)	2	
773	vm409	буух	내리다(말에서+)	2	
774	vm424	буцалгах	끓이다(물을+)	2	
775	vm425	буцлах	끓다(물이+)	2	

776	vm426	төрүүлэх	낳다(아이를+)	2	
777	vm427	зулзагалах	낳다(새끼를+)	2	
778	vm428	төрөх	태어나다	2	
779	vm429	амьдрах	살다	1	
780	vm430	үхэх	죽다	1	
781	vm434	буулгах	메우다(마구를+)	2	
782	vm436	агтлах	거세하다	2	
783	vm437	саах	짜다(우유를+)	2	
784	vm447	хийх	만들다(물건을+)	1	
785	vm451	барих	짓다(집을+)	2	
786	vm472	хальслах	까다(껍질을+)	2	
787	vm477	тавих	놓다	2	
788	vm478	босгох	세우다	2	
789	vm481	цуглуулах	모으다	2	
790	vm488	залбирах	빌다	2	
791	vm499	үр цацах	뿌리다(씨를+)	2	
792	vm508	болох	되다	2	
793	vm516	Би (хоол) идмээр байн а.	싫다(나는 먹고+)	2	
794	vm562	мэдрэх	느끼다	2	
795	vm563	гэмтэх	다치다(발을+)	2	
796	vm586	заах	가리키다	2	

797	vm609	авах	가지다	2	
798	vs046	гэнэт	갑자기	2	
799	vs047	зөвхөн	다만/오직	2	
800	vs050	маш	몹시/매우	1	
801	vs053	хамт	같이/함께	2	
802	vs055	удаан	천천히	2	
803	vs056	хурдан	빨리	2	
804	vs058	ямагт	항상/언제나	2	
805	vs060	бас	역시/또한	2	
806	vs061	дахиад	또/다시	2	
807	vs079	битгий	~지 마라(먹지 +)	1	
808	va002	нар гарах	뜨다(해가+)	3	
809	va003	нар шингэх	지다(해가+)	3	
810	va008	тэргэл сар	보름달	3	
811	va010	долоон бурхан	북두칠성	3	
812	va025	намаг	높	3	
813	va028	хээр тал	초원	3	
814	va029	өргөн тал	평원	3	
815	va036	уулын орой	산꼭대기	3	
816	va040	жалга	산골짜기/계곡	3	
817	va041	эгц цохио	절벽	3	

818	va046	цөл	사막	3	
819	va103	говь	고비	3	
820	va053	цөөрөм	연못	3	
821	va064	хад	바위	3	
822	va066	Хятад	중국	3	
823	va067	Манж	만주	3	
824	va099	Монгол	몽골	3	
825	va100	Хасаг	카자흐	3	
826	va101	Татар	타타르	3	
827	va069	Орос	러시아	3	
828	va070	Япон	일본	3	
829	va071	Солонгос	한국	3	
830	va079	хот	도시	3	
831	va082	гудамж	거리(街)	3	
832	va083	өрх айл	가구(家口)	3	
833	va085	байрлал	위치	3	
834	va088	голын тохой	만(강의+)	3	
835	va089	долгион	파도	3	
836	va092	эрэг	기슭	3	
837	va094	агуй	굴/동굴	3	
838	vw002	цасан нуранги	눈사태	3	

839	vw006	шуурга	폭풍	3	
840	vw007	зэргэлээ	아지랑이	3	
841	vw009	цаг агаар	날씨	3	
842	vw024	агаар	공기	3	
843	vw027	манан татах	끼다(안개가+)	3	
844	vw030	аянга буух	치다(천둥이+)	3	
845	vw032	цахилгаан цахих	치다(번개가+)	3	
846	vw033	тэнгэрийн дуу	벼락	3	
847	vw034	мөндөр	우박	3	
848	vw038	наранд ээх	찌다(햇볕을+)	3	
849	vy003	цаг	시간	3	
850	vy016	шинийн нэгэн	초하루	3	
851	vy019	шинийн арван таван	보름	3	
852	vy023	энэ сар	이번 달	3	
853	vy024	өнгөрсөн сар	지난 달	3	
854	vy025	дараагийн сар	다음 달	3	
855	vy026	нэгдүгээр сар	1월	3	
856	vy027	хоёрдугаар сар	2월	3	
857	vy028	гуравдугаар сар	3월	3	
858	vy029	дөрөвдүгээр сар	4월	3	
859	vy030	тавдугаар сар	5월	3	

860	vy031	зургадугаар сар	6월	3	
861	vy032	долоодугаар сар	7월	3	
862	vy033	наймдугаар сар	8월	3	
863	vy034	есдүгээр сар	9월	3	
864	vy035	аравдугаар сар	10월	3	
865	vy036	арван нэгдүгээр сар	11월	3	
866	vy037	арван хоёрдугаар сар	12월	3	
867	vy043	хоног	하루(24시간)	3	
868	vy046	уржигдар	그저께	3	
869	vy049	урд өдөр	전날	3	
870	vy051	нөгөөдөр	모레	3	
871	vy056	ням гариг	일요일	3	
872	vy057	даваа гариг	월요일	3	
873	vy058	мягмар гариг	화요일	3	
874	vy059	лхагва гариг	수요일	3	
875	vy060	пүрэв гариг	목요일	3	
876	vy061	баасан гариг	금요일	3	
877	vy062	бямба гариг	토요일	3	
878	vy064	минут	분	3	
879	vy065	секунд	초	3	
880	vy066	хэдэн цаг	몇 시	3	

881	vy070	борооны улирал	장마철/우기	3	
882	vy071	хуурай улирал	건기	3	
883	vy072	үүр	새벽	3	
884	vy075	өдөр (жб. өдөр нь унтаж, шөнө ажиллах)	낮에(낮에 국수를 먹다)	3	
885	vy076	үдээс өмнө	오전에	3	
886	vy077	жин үд	정오	3	
887	vy078	үдээс хойш	오후에	3	
888	vy079	харуй бүрий	황혼	3	
889	vy082	шөнө (жб. шөнө нь ажиллаж, өдөр унтах)	밤에	3	
890	vy083	шөнө дунд	한밤중/자정	3	
891	vy086	урьд өмнө	이전에/종전에	3	
892	vy096	сая	방금/막	3	
893	vy097	саяхан	조금 전	3	
894	vy098	ойрдоо	요즘	3	
895	vy103	хэвээр	여전히	3	
896	vy104	одоо болтол	지금까지	3	
897	vy105	одоогоос	지금부터	3	
898	vy107	агшин зуур	즉각	3	
899	vy111	ховор, цөөн	드물게	3	
900	vy113	нас	나이	3	
901	vy116	орчим	경/쌘(2시+)	3	

902	vy119	жил бүр	해마다/매년	3	
903	vy120	сар бүр	매달	3	
904	vy121	өдөр болгон	매일	3	
905	vy127	энэ долоо хоног	이번 주	3	
906	vy128	өнөө өглөө	오늘 아침	3	
907	vy129	өнөө орой	오늘 저녁	3	
908	vy130	өнөө шөнө	오늘 밤	3	
909	vy131	урд шөнө	어젯밤에/지난 밤	3	
910	vr005	ястан	씨족	3	
911	vr031	бэргэн (би эрэгтэй)	형수	3	
912	vr032	бэргэн (би эмэгтэй)	올케	3	
913	vr033	хүргэн ах (би эрэгтэй)	매형	3	
914	vr034	хүргэн ах (би эмэгтэй)	형부	3	
915	vr172	нөхрийн ах дүү	시숙	3	
916	vr173	нөхрийн эгч дүү	시누이	3	
917	vr174	эхнэрийн ах дүү	처남	3	
918	vr175	эхнэрийн эгч дүү	처형/처제	3	
919	vr176	авьсан ажин	동서(형제의 아내끼리)	3	
920	vr177	баз	동서(자매의 남편끼리)	3	
921	vr035	ах дүү	형제	3	
922	vr036	эгч дүү	자매	3	

923	vr194	ах дүү (том нь эрэгтэй)	남매 (오빠와 여동생)	3	
924	vr195	эгч дүү (том нь эмэгтэй)	남매 (누나와 남동생)	3	
925	vr038	том хүү	장남	3	
926	vr039	том охин	장녀	3	
927	vr040	хоёр дахь хүү	차남	3	
928	vr041	хоёр дахь охин	차녀	3	
929	vr042	отгон хүү	막내 (+아들)	3	
930	vr043	отгон охин	막내 (+딸)	3	
931	vr044	үеэл ах дүү	사촌 형제	3	
932	vr045	үеэл эгч дүү	사촌 자매	3	
933	vr178	хаяал ах дүү	6촌 형제	3	
934	vr179	хаяал эгч дүү	6촌 자매	3	
935	vr046	үеэл хүү	조카	3	
936	vr047	үеэл охин	조카딸	3	
937	vr180	элэнц өвөг	증조부	3	
938	vr181	элэнц эмэг	증조모	3	
939	vr052	жич хүү	증손자	3	
940	vr053	жич охин	증손녀	3	
941	vr182	хуланц өвөг	고조부	3	
942	vr183	хуланц эмэг	고조모	3	
943	vr184	гуч хүү	고손자	3	

944	vr185	гуч охин	고손녀	3	
945	vr054	авга ах	숙부	3	
946	vr055	авга бэргэн	숙모	3	
947	vr059	авга эгч	고모	3	
948	vr060	нагац ах	외삼촌	3	
949	vr063	нагац эгч	이모	3	
950	vr072	бэлэвсэн эхнэр	홀어미/과부	3	
951	vr073	бэлэвсэн эр	홀아버	3	
952	vr074	өнчин хүүхэд	고아	3	
953	vr078	эхнэр нөхөр	부부	3	
954	vr081	хүргэн	신랑	3	
955	vr082	бэр	신부	3	
956	vr089	төрөл садан	친족/친척	3	
957	vr090	бага хүүхэд	아기	3	
958	vr106	өвөг дээдэс	조상	3	
959	vr107	үр ач	자손	3	
960	vr109	эзэгтэй	주인(여+)	3	
961	vr114	тариачин	농민	3	
962	vr123	модчин	나무꾼	3	
963	vr124	мужаан	목수	3	
964	vr127	худалдаачин	상인	3	

965	vr134	гуйлгачин	거지	3	
966	vr142	танил	지인/아는 사람	3	
967	vr147	гадаад хүн	외국인	3	
968	vr149	улсын хаан	국왕	3	
969	vr154	эзэн хаан	황제(일반)	3	
970	vr155	Оросын цагаан хаан	황제(러시아의 짜르)	3	
971	vr159	лам	중(僧)/승려	3	
972	vr164	тэнэг	바보	3	
973	vr165	хөрш	이웃사람	3	
974	vr166	Хятад	한족	3	
975	vr169	Дагуур хүн	다고르 인	3	
976	vr190	Монгол хүн	몽골 인	3	
977	vr191	Халимаг хүн	칼미크 인	3	
978	vr192	Хасаг хүн	카자흐 인	3	
979	vr193	Киргиз хүн	키르기즈 인	3	
980	vr171	Оросын Солонгос үнд эстэн	고려인	3	
981	vc007	цуурхал, дам үг	소문	3	
982	vc013	түүх	역사	3	
983	vc014	хувь заяа	운명/운수	3	
984	vc020	оршуулга	장례	3	
985	vc021	хуримын ёслол	결혼식	3	

986	vc023	амралт	휴식	3	
987	vc027	загасчлах	낙시질	3	
988	vc029	наадам	놀이	3	
989	vc030	мөрийтэй тоглоом	노름/도박	3	
990	vc033	найр	잔치	3	
991	vc036	хувь	몫	3	
992	vc040	зоос	동전	3	
993	vc042	үнэ	값	3	
994	vc054	мөнгөний хүү	이자	3	
995	vc055	гаалийн татвар	세금	3	
996	vc067	бараа	상품	3	
997	vc068	машин техник	기계	3	
998	vc070	бийр	붓	3	
999	vc071	хуурай бэх	먹	3	
1000	vc072	шингэн бэх	먹물	3	
1001	vc073	харандаа	연필	3	
1002	vc074	үзэг	펜(일반)	3	
1003	vc077	будаг	물감	3	
1004	vc082	зүйр үг	속담	3	
1005	vc083	оньсого, таавар	수수께끼	3	
1006	vc085	орчуулах	번역하다/통역하다	3	

1007	vc243	хэлмэрчлэх	통역하다	3	
1008	vc091	хөгжим	악기	3	
1009	vc092	лимбэ	피리	3	
1010	vc093	харанга	징	3	
1011	vc096	хонх	방울	3	
1012	vc097	исгэрээ	휘파람	3	
1013	vc103	бөмбөрцөг	구(球)	3	
1014	vc114	сүүдэр	그림자	3	
1015	vc115	чөтгөр	귀신	3	
1016	vc124	сүм хийд	사원	3	
1017	vc141	давуу тал	장점	3	
1018	vc142	сул тал	단점	3	
1019	vc143	алдаа	실수	3	
1020	vc147	санал	의견	3	
1021	vc149	үнэн	참/진실	3	
1022	vc151	гай зовлон	불행	3	
1023	vc152	аз жаргал	행복	3	
1024	vc154	нууц	비밀	3	
1025	vc155	амлалт	약속	3	
1026	vc161	харилцаа, харьцаа	관계	3	
1027	vc164	гарал	기원	3	

1028	vc166	шалтгаан	원인	3	
1029	vc168	үр дүн	결과	3	
1030	vc171	зорилго	목적	3	
1031	vc172	арга	수단	3	
1032	vc182	тохиолдол	경우	3	
1033	vc183	боломж	기회	3	
1034	vc188	газар тариалан	농업/농사	3	
1035	vc197	хуанли	달력	3	
1036	vc199	гадаад улс	외국	3	
1037	vc200	шүтлэг	신앙	3	
1038	vc209	зогсоол	정류장	3	
1039	vc211	эмнэлэг	병원	3	
1040	vc217	зуршил	습관	3	
1041	vc218	хэрүүл маргаан	말다툼	3	
1042	vc220	гал түймэр	화재	3	
1043	vc221	шийтгэл	벌(罰)	3	
1044	vc222	ноён	~씨(남자에 대해)	3	
1045	vc223	хатагтай	~씨(여자에 대해)	3	
1046	vc244	гуай	~씨(나이든 남녀에 대해)	3	
1047	vc224	асуулт	질문	3	
1048	vc225	хариу	대답	3	

1049	vc226	утга	뜻	3	
1050	vc229	мөхлөг	알갱이	3	
1051	vc231	мэргэ төлөг	점(占)	3	
1052	vc236	эгнээ	줄/열	3	
1053	vt001	цэрэг (зэвсэгт хүчин)	군대	3	
1054	vt004	цэрэг (байлдагч хүн)	병사	3	
1055	vt014	туг	기	3	
1056	vt017	бүслэх	포위하다	3	
1057	vt020	буудлага	사격	3	
1058	vt021	сур харваа	활쏘기	3	
1059	vt022	мөрдлөг	추격	3	
1060	vt023	тарах	흩어지다	3	
1061	vt025	ухрах	몰려나다	3	
1062	vt033	ялах	승리하다	3	
1063	vt034	ялагдах	패배하다	3	
1064	vt044	хөвч	활시위	3	
1065	vt045	болцуу	화살촉	3	
1066	vt059	газарч	길안내인	3	
1067	vt063	дөт зам	지름길/첩경	3	
1068	vt066	ачааны тэрэг	짐마차	3	
1069	vt086	төмөр зам	철로/철도	3	

1070	vt074	дугуй	자전거	3	
1071	vt077	машин	자동차	3	
1072	vt078	нисэх онгоц	비행기	3	
1073	vt081	завь	조각배	3	
1074	vt082	сал	뗏목	3	
1075	vt083	гарам	나루터	3	
1076	vb004	гээг	딸은 머리	3	
1077	vb005	халзан толгой	대머리	3	
1078	vb008	хөмсөг	눈썹	3	
1079	vb021	дээд уруул	윗입술	3	
1080	vb022	доод уруул, хөмхий	아랫입술	3	
1081	vb025	дээд шүд	윗니	3	
1082	vb026	доод шүд	아랫니	3	
1083	vb030	буйл	잇몸	3	
1084	vb050	тохой	팔꿈치	3	
1085	vb051	бугуй	손목	3	
1086	vb052	нударга	주먹	3	
1087	vb053	алга	손바닥	3	
1088	vb056	хөлийн хуруу	발가락	3	
1089	vb057	эрхий хуруу	엄지 손가락	3	
1090	vb058	долоовор хуруу, заагч хуруу	집게 손가락	3	

1091	vb059	дунд хуруу	가운데 손가락	3	
1092	vb060	ядам хуруу, нэргүй хуруу	약지/무명지	3	
1093	vb061	чигчий хуруу	새끼 손가락	3	
1094	vb064	бөгс	엉덩이	3	
1095	vb065	гуя	넓적다리/허벅지	3	
1096	vb067	шилбэний ар хэсэг	종아리	3	
1097	vb070	хөлийн шагай	발목	3	
1098	vb072	өсгий	발꿈치	3	
1099	vb073	хөлийн ул	발바닥	3	
1100	vb082	шөрмөс	힘줄	3	
1101	vb084	өөх	지방(脂肪)	3	
1102	vb099	судас	혈관	3	
1103	vb103	амьсгал	호흡	3	
1104	vb105	жирэмслэлт	임신	3	
1105	vb122	найтаах	재채기하다	3	
1106	vb124	эвшээх	하품하다	3	
1107	vb126	унгах	뀌다(방귀를+)	3	
1108	vb129	баах	누다(똥을+)	3	
1109	vb131	шээх	누다(오줌을+)	3	
1110	vb132	цэр	가래	3	
1111	vb134	нулимах	뺨다(침을+)	3	

1112	vb138	үрчлээ	주름	3	
1113	vb139	ур	혹	3	
1114	vb143	шарил	시체	3	
1115	vb152	хурхирах	골다(코를+)	3	
1116	vb153	судасны цохилт	맥박	3	
1117	vz002	өвчтөн	환자	3	
1118	vz007	ханиад	감기	3	
1119	vz009	толгойн өвчин	두통	3	
1120	vz011	халдах	전염하다	3	
1121	vz013	ханиалгах	기침하다	3	
1122	vz015	бөөлжих	토하다	3	
1123	vz017	чацга алдах	설사	3	
1124	vz023	хавдах	부어오르다(종기가+)	3	
1125	vz024	солир нүдтэй	사시의	3	
1126	vz029	нус	콧물	3	
1127	vz030	нийх (нус+)	폴다(코를+)	3	
1128	vz033	сохор хүн	맹인	3	
1129	vz034	дүлий хүн	귀머거리	3	
1130	vz035	хэлгүй хүн	병어리	3	
1131	vz036	галзуу хүн	미치광이	3	
1132	vz037	доголон хүн	절름발이	3	

1133	vz038	дүлийрэх	귀가 먹다	3	
1134	vz039	ээрүү	말더듬이	3	
1135	vz040	үхэл	죽음	3	
1136	vz041	булш	무덤	3	
1137	vl005	майхан	천막	3	
1138	vl011	хаалга	대문	3	
1139	vl012	цонх	창문	3	
1140	vl013	хана	벽	3	
1141	vl018	яндан	굴뚝/연통	3	
1142	vl022	ор	침대	3	
1143	vl026	гудас дэвсгэр	요/매트	3	
1144	vl027	нимгэн хөнжил	담요	3	
1145	vl032	шүхэр	우산	3	
1146	vl033	дугуй	바퀴	3	
1147	vl034	хайрцаг	상자	3	
1148	vl035	авдар	큰 상자/궤	3	
1149	vl036	шургуулга	서랍	3	
1150	vl038	бичгийн ширээ	책상	3	
1151	vl040	бандан сандал	겜상(등받이가 없는)	3	
1152	vl042	шүдэнз	성냥	3	
1153	vl043	модны нүүрс	숯	3	

1154	vl045	дэнлүү	등잔	3	
1155	vl046	бамбар	햇불	3	
1156	vl047	дэнгийн тос	등유	3	
1157	vl048	үдээс	끈/줄	3	
1158	vl051	сур	가죽 끈	3	
1159	vl052	таяг	지팡이	3	
1160	vl053	банз	판(板)	3	
1161	vl057	тооно	지붕 창	3	
1162	vl059	тавиур	선반	3	
1163	vl062	цүнх	가방	3	
1164	vl063	сэлүүр	노(배의+)	3	
1165	vl064	дэвүүр	부채	3	
1166	vl066	тоглоом	장난감	3	
1167	vl067	хүүхэлдэй	인형	3	
1168	vl068	баг	가면	3	
1169	vl073	галын гэрэл	불빛	3	
1170	vl077	цаг	시계	3	
1171	vl080	шавар байшин	진흙 집	3	
1172	vl081	мухар нүх	구덩이	3	
1173	vl083	гэрийн хажуу дахь тар иалангийн талбай	텃밭	3	
1174	vl084	бие засах газар, жорло н	변소	3	

1175	vl085	овоохой	오두막	3	
1176	vl086	хашаа	울타리	3	
1177	vl087	будаг	페인트	3	
1178	vl088	цэцэрлэг	정원	3	
1179	vl089	шат	계단	3	
1180	vl091	хоёрдугаар давхар	이층	3	
1181	vl093	тахилгын сүм	사당	3	
1182	vl094	халуун ханз	온돌	3	
1183	vl095	тоосго	벽돌	3	
1184	vl096	ваар	기와	3	
1185	vl101	анжис	쟁기	3	
1186	vl102	борной самнуур	써레	3	
1187	vl103	богино иштэй зээтүү	호미	3	
1188	vl104	зээтүү	괭이	3	
1189	vl107	алх	망치	3	
1190	vl109	хөрөө	톱	3	
1191	vl111	харуул	대패	3	
1192	vl112	цүүц	끌	3	
1193	vl114	хуурай	줄	3	
1194	vl115	бахь	집게/펜치	3	
1195	vl116	шөвөг, өрөм	송곳	3	

1196	vl117	жинлүүр	저울	3	
1197	vl119	олом	뱃대끈	3	
1198	vl121	гөлөм, тохом	칼개 (안장 밑의 +)	3	
1199	vl188	уурга	장대올가미	3	
1200	vl127	аргамжаа	소 끈	3	
1201	vl129	саваа, шийдэм, муна	막대기/몽둥이	3	
1202	vl130	цохиур	방망이	3	
1203	vl131	тарианы дэвүүр	키	3	
1204	vl132	шигшүүр	체	3	
1205	vl135	үхрийн баас	쇠뿔	3	
1206	vl192	аргал	쇠뿔(연료)	3	
1207	vl193	хомоол	말뿔	3	
1208	vl194	хоргол	낙타, 양, 염소의 뿔	3	
1209	vl136	цоож	자물쇠	3	
1210	vl137	түлхүүр	열쇠	3	
1211	vl138	шүүр	빗자루	3	
1212	vl139	торх	통	3	
1213	vl140	хувин	양동이	3	
1214	vl141	түмпэн	대야	3	
1215	vl144	саван	비누	3	
1216	vl145	шалны алчуур	걸레	3	

1217	vl146	тонгорог	작은 칼	3	
1218	vl148	шат	사다리	3	
1219	vl150	модон сам	나무 빗	3	
1220	vl152	сойз	솔	3	
1221	vl153	лаа	양초	3	
1222	vl154	чийдэн	전등	3	
1223	vl155	үнс	재	3	
1224	vl156	чий	옷칠	3	
1225	vl157	нунтаг	가루	3	
1226	vl159	хир буртаг	티끌	3	
1227	vl160	хөө тортог	그을음	3	
1228	vl161	уур	김	3	
1229	vl163	хөөс	거품	3	
1230	vl165	хог	쓰레기	3	
1231	vl166	мод	목재	3	
1232	vl167	түлш	떨 감/연료	3	
1233	vl168	цахилгаан	전기(電氣)	3	
1234	vl172	шургааг мод	장대	3	
1235	vl173	загасны уурга	낙싯대	3	
1236	vl174	загасны уурганы утас	낙싯줄	3	
1237	vl175	загасны дэгээ	낙싯바늘	3	

1238	vl177	загасны сэрээ	작살	3	
1239	vl178	гуурс	대롱	3	
1240	vl179	төмөр утас	철사	3	
1241	vl180	гинж	사슬	3	
1242	vl185	ургац	수확물	3	
1243	vl186	таримал ургамал	농작물/작물	3	
1244	vl187	баглаа	다발/묶음	3	
1245	vg004	дээгүүр хувцас	상의	3	
1246	vg068	хүрэм	재킷	3	
1247	vg069	цамц	셔츠	3	
1248	vg017	торгон утас	명주실	3	
1249	vg021	хөвөн даавуу	면(綿)	3	
1250	vg022	хөвөн	목화/솜	3	
1251	vg023	торго	비단	3	
1252	vg024	олс	마(麻)/아마	3	
1253	vg025	углааш	슬리퍼	3	
1254	vg026	бээлий	장갑	3	
1255	vg027	ганц хурууны бээлий	장갑(병어리+)	3	
1256	vg028	оймс	양말	3	
1257	vg032	хөвөн алчуур	면 수건	3	
1258	vg034	дотортой хувцас	겹옷	3	

1259	vg035	бүс	허리띠(장식용)	3	
1260	vg036	тэлээ	허리띠(바지용)	3	
1261	vg037	хувцасны зах	옷깃	3	
1262	vg038	ханцуй	소매	3	
1263	vg040	элгэвч	조끼	3	
1264	vg041	хармаа	주머니	3	
1265	vg042	хүзүүний зүүлт	목걸이	3	
1266	vg043	ээмэг	귀고리	3	
1267	vg044	чихэвч	귀마개(방한용)	3	
1268	vg045	бугуйвч	팔찌	3	
1269	vg055	нүдний шил зүүх	쓰다(안경을+)	3	
1270	vg056	бөгжлөх	끼다(반지를+)	3	
1271	vg057	гутал өмсөх	신다(신을+)	3	
1272	vg058	малгай өмсөх	쓰다(모자를+)	3	
1273	vg059	индүү	다리미	3	
1274	vg061	бүс тэлээ	띠(帶)	3	
1275	vg062	мөрний алчуур (толгой, мөрөнд нөмөрдөг том алчуур)	솔	3	
1276	vf001	хоол хүнс	음식물	3	
1277	vf011	сүү уух	마시다(젖을+)	3	
1278	vf012	хөхөх	먹다(젖을+)	3	
1279	vf019	мах татах	다지다(고기를+)	3	

1280	vf020	хэрчих	저미다	3	
1281	vf022	шалзлах	데치다	3	
1282	vf023	боловсрох	익다	3	
1283	vf024	шарах	굽다(음식을+)	3	
1284	vf025	хуурах	볶다	3	
1285	vf026	жигнэх	찌다	3	
1286	vf032	арвай	보리	3	
1287	vf033	шар будаа	좁쌀	3	
1288	vf034	улаан буудай	밀	3	
1289	vf035	овъёос	귀리	3	
1290	vf036	сагаг	메밀	3	
1291	vf038	шиш	수수	3	
1292	vf039	эрдэнэ шиш	옥수수	3	
1293	vf051	түүхий мах	날고기	3	
1294	vf053	борц	말린 고기	3	
1295	vf055	заглууртай	질기다	3	
1296	vf057	түүхий	날것의	3	
1297	vf062	уураг	초유	3	
1298	vf063	түүхий сүү	생우유	3	
1299	vf066	хонины сүү	양젖	3	
1300	vf067	тараг	요구르트	3	

1301	vf070	буцалгасан ус	끓인 물	3	
1302	vf071	халуун ус	뜨거운 물	3	
1303	vf072	жигнэмэг	과자	3	
1304	vf073	унд	음료	3	
1305	vf076	шар тос	버터	3	
1306	vf081	өтгөн	진하다(차가+)	3	
1307	vf082	шингэн	연하다(차가+)	3	
1308	vf083	амсах	맛보다	3	
1309	vf087	анхилуун	향기롭다	3	
1310	vf093	давс султай	싱겁다	3	
1311	vf095	эхүүн (хараахан бүрэн болоогүй байгаа илжгэн чихний амт)	떨다(맛이+)	3	
1312	vf099	хүнсний ногоо	채소	3	
1313	vf100	гогод	들 부추	3	
1314	vf179	таана	돌 부추	3	
1315	vf180	халиар	들 마늘	3	
1316	vf103	сараана	원추리	3	
1317	vf104	агь	쑥	3	
1318	vf106	хус модны мөөг	자작나무 버섯	3	
1319	vf111	төмс	감자	3	
1320	vf116	хулуу	호박(채소의 일종)	3	
1321	vf117	өргөст хэмх	오이	3	

1322	vf118	тарвас, шийгуа	수박	3	
1323	vf119	цээс	가지(채소의 일종)	3	
1324	vf123	хөмүүл	들파	3	
1325	vf126	чинжүү	고추	3	
1326	vf127	жимс	과일	3	
1327	vf128	алим	사과	3	
1328	vf129	жимсгэнэ	딸기류의 열매	3	
1329	vf132	гүйлс	살구	3	
1330	vf133	тоор	복숭아	3	
1331	vf134	илжгэн чих	감	3	
1332	vf135	усан үзэм	포도	3	
1333	vf136	алирс	버찌의 일종	3	
1334	vf138	үр жимс дэлгэрэх	열리다(열매가 +)	3	
1335	vf141	тарианы хэвэг	겨(굶은+)	3	
1336	vf143	сав суулга	식기/그릇	3	
1337	vf144	таваг	접시	3	
1338	vf145	цар	쟁반	3	
1339	vf146	аяга	잔	3	
1340	vf147	цайны аяга	차잔	3	
1341	vf148	шилэн аяга	유리컵	3	
1342	vf151	дашмаг	물병	3	

1343	vf152	данх	주전자	3	
1344	vf153	шаазан аяга	사발	3	
1345	vf155	ваар	항아리	3	
1346	vf156	лааз	강통/작은 유리 병	3	
1347	vf159	уур нүдүүр	절구	3	
1348	vf160	хянгар хутга (гал тогооны хутга)	부엌칼	3	
1349	vf163	шанага	국자	3	
1350	vf167	хонин тогоо	가마솥	3	
1351	vf170	үйсэн түүс (үйсээр хийсэн сав)	백화수 통(자작 나무 껍질로 만든 통)	3	
1352	vf171	аяганы алчуур	행주	3	
1353	vf172	хийх	담다(밥을 용기에+)	3	
1354	vf173	утгах	뜨다(국/물을+)	3	
1355	vf174	юүлэх	따르다(술을+)	3	
1356	vh002	амьтан	동물	3	
1357	vh003	адгуусан амьтан	야수	3	
1358	vh004	эрэгчин	수컷	3	
1359	vh005	эмэгчин	암컷	3	
1360	vh010	халиу	수달	3	
1361	vh058	минж	비버	3	
1362	vh011	дорго	오소리	3	
1363	vh012	мануул	살쾡이	3	

1364	vh016	бух гөрөөс	영양(羊)	3	
1365	vh017	зурам	다람쥐	3	
1366	vh018	хэрэм	청설모	3	
1367	vh021	сохор номин	두더지	3	
1368	vh022	элбэнх	너구리	3	
1369	vh027	хандгай	타록(큰 사슴)	3	
1370	vh059	халиун буга	마록	3	
1371	vh032	ан агнуур	사냥	3	
1372	vh042	луу	용	3	
1373	vh043	заан	코끼리	3	
1374	vh044	зааны соёо	상아	3	
1375	vh045	арслан	사자	3	
1376	vh047	ирвэс	표범	3	
1377	vh048	сармагчин	원숭이	3	
1378	vh050	зараа	고슴도치	3	
1379	vh052	гэрийн хулгана	생쥐	3	
1380	vh053	мэрж идэх	값아먹다	3	
1381	vh054	мэрэх	쏟다(쥐가+)	3	
1382	vh055	сарьсан багваахай	박쥐	3	
1383	vk003	эр морь	수말	3	
1384	vk004	гүү	암말	3	

1385	vk006	агталсан морь	거세마	3	
1386	vk007	уналганы морь	승용마	3	
1387	vk008	унага	망아지	3	
1388	vk009	адуун сүрэг	말떼	3	
1389	vk010	дэл	갈기	3	
1390	vk012	тамга	낙인	3	
1391	vk013	туурай	발굽	3	
1392	vk014	хөл	발(짐승의+)	3	
1393	vk015	амьтны савар	발톱(짐승의+)	3	
1394	vk016	дэлэн	유방(짐승의+)	3	
1395	vk019	нүхэн зоорь	움(야생동물의+)	3	
1396	vk061	(морины) жүчээ	마구간	3	
1397	vk062	(үхрийн) саравч	외양간	3	
1398	vk021	илжиг	당나귀	3	
1399	vk022	луус	노새	3	
1400	vk024	шар богтолсон үхэр	거세우	3	
1401	vk025	шар үхэр	황소	3	
1402	vk026	үнээ	암소	3	
1403	vk027	бух	종자 소	3	
1404	vk028	тугал	송아지	3	
1405	vk029	саалийн үнээ	젖소	3	

1406	vk031	эр хонь	숫양	3	
1407	vk063	эм хонь	암양	3	
1408	vk032	хуц	종자 면양	3	
1409	vk033	хурга	새끼 면양	3	
1410	vk035	эр ямаа	숫염소	3	
1411	vk064	эм ямаа	암염소	3	
1412	vk036	ухна	종자 염소	3	
1413	vk037	ишиг	새끼 염소	3	
1414	vk038	тэмээ	낙타	3	
1415	vk039	эр тэмээ	수낙타	3	
1416	vk040	ингэ	암낙타	3	
1417	vk041	буур	종자 낙타	3	
1418	vk042	ботго	새끼 낙타	3	
1419	vk065	гөлөг	강아지	3	
1420	vk046	тэжээх	기르다(짐승을+)	3	
1421	vk047	ургуулах	키우다/재배하다(식물을+)	3	
1422	vk053	бэлчээрлүүлэх	방목하다	3	
1423	vk054	бэлчих	먹다(풀을+)	3	
1424	vk056	хээл авах	수태하다(동물이+)	3	
1425	vk060	баас	똥(동물의+)	3	
1426	vo002	азарган тахиа	수탉	3	

1427	vo003	эм тахиа	암탉	3	
1428	vo004	дэгдээхэй	병아리	3	
1429	vo006	ангаахай	새끼 새	3	
1430	vo007	тогоруу	학/두루미	3	
1431	vo008	галуу	기러기	3	
1432	vo010	нугас	오리	3	
1433	vo011	зэрлэг нугас	물오리	3	
1434	vo012	тэжээвэр нугас	집오리	3	
1435	vo013	галуу	거위	3	
1436	vo014	хар хэрээ	까마귀	3	
1437	vo015	алагтуу	갈까마귀	3	
1438	vo016	бүргэд	독수리	3	
1439	vo017	тоншуул	딱따구리	3	
1440	vo018	шар шувуу	부엉이	3	
1441	vo031	ууль	올빼미	3	
1442	vo019	бор шувуу	참새	3	
1443	vo020	хараацай	제비(燕)	3	
1444	vo021	хун	백조	3	
1445	vo022	тагтаа	비둘기	3	
1446	vo024	шаазгай	까치	3	
1447	vo025	хөхөө	두견새/뻘꾸기	3	

1448	vo033	хур шувуу	멧닭	3	
1449	vo027	өд	깃털	3	
1450	vo029	шувууны хошуу	부리	3	
1451	vi002	загасны яс	가시(물고기의 +)	3	
1452	vi003	халим	고래	3	
1453	vi004	булуу цагаан загас	잉어	3	
1454	vi005	хэлтэг загас	붕어	3	
1455	vi006	цулбуурт загас	메기	3	
1456	vi012	дун хясаа	조개	3	
1457	vi013	сам хорхой	새우	3	
1458	vi014	наймалж	게	3	
1459	vi015	хавч	가재	3	
1460	vi016	загасны живэр	지느러미	3	
1461	vi017	загасны загалмай	아가미	3	
1462	vi018	хайрс	비늘	3	
1463	ve003	зөгий	꿀벌/벌	3	
1464	ve004	шар зөгий	땅벌	3	
1465	ve005	эрвээхэй	나비	3	
1466	ve007	аалз	거미	3	
1467	ve008	ялаа	파리	3	
1468	ve010	бөөс	이(벌레의 일종)	3	

1469	ve011	бясаа	빈대	3	
1470	ve012	нохой бөөс	벼룩	3	
1471	ve015	гүрвэл	도마뱀	3	
1472	ve017	ногоон мэлхий	청개구리	3	
1473	ve018	яст мэлхий	거북이	3	
1474	ve019	соно	잠자리	3	
1475	ve020	тэмээлзгэнэ	귀뚜라미	3	
1476	ve021	дэвхрэг	여치	3	
1477	ve022	царцаа	메뚜기	3	
1478	ve023	жаран хөлт	지네	3	
1479	ve024	чийгийн улаан хорхой	지렁이	3	
1480	ve025	ялааны өт	구더기	3	
1481	ve026	хүр хорхой	누에	3	
1482	ve027	хүр хорхойн үүр	고치(누에+)	3	
1483	ve028	хивэн хорхой	나방	3	
1484	vv007	хайлаас	느릅나무	3	
1485	vv011	хуш мод	삼나무	3	
1486	vv012	хулс мод	대나무	3	
1487	vv013	өмхөрсөн мод	고목	3	
1488	vv014	зэгс	갈대	3	
1489	vv018	шилбэ	줄기(식물의+)	3	

1490	vv022	мөлхөө	덩굴/넙쿨	3	
1491	vv023	тариан түрүү	이삭	3	
1492	vv024	өргөс	가시(식물의+)	3	
1493	vv029	соёо	쌈	3	
1494	vv030	цэцгийн булцуу	꽃봉오리	3	
1495	vj001	эрдэнийн чулуу	보석	3	
1496	vj006	ган төмөр	강철	3	
1497	vj007	тугалга	납	3	
1498	vj009	хаш чулуу	옥	3	
1499	vj010	мана	마노	3	
1500	vj011	шил	유리	3	
1501	vj013	цагаан тугалга	주석(朱錫)	3	
1502	vj014	хүрэл	청동	3	
1503	vj015	нүүрс	석탄	3	
1504	vd005	зүг	~쪽	3	
1505	vd006	хоёр тал	양쪽/쌍방	3	
1506	vd007	нэг тал	한쪽	3	
1507	vd014	дотогш	안으로	3	
1508	vd015	гадагш	밖으로	3	
1509	vd017	төв	중심/중앙	3	
1510	vd018	дундад	중간	3	

1511	vd026	дээш	위로	3	
1512	vd027	доош	아래로	3	
1513	vd028	зүүн	왼	3	
1514	vd029	баруун	오른	3	
1515	vd040	энэ зүг	이쪽	3	
1516	vd041	тэр зүг	저쪽/그쪽	3	
1517	vd042	энд тэнд	여기저기	3	
1518	vd043	газар газар	곳곳	3	
1519	vd050	нөгөө тал	맞은편	3	
1520	vd051	ойр хавь	부근	3	
1521	vd052	ойр	가까이	3	
1522	vd053	зах	가장자리	3	
1523	vd054	хэлбэр	형태	3	
1524	vd055	янз	모양	3	
1525	vd056	үзүүр	끝(尖)	3	
1526	vd058	эргэн тойронд	~주위에	3	
1527	vd062	ёроол	바닥	3	
1528	vd063	дугуй	동그라미	3	
1529	vd064	шугам	선(線)	3	
1530	vd065	тэмдэг	표시	3	
1531	vd068	цэг тэмдэг	점	3	

1532	vd069	хил хязгаар	경계	3	
1533	vd070	зүг чиг	방향	3	
1534	vd071	зам зуур	도중에/중도에	3	
1535	vd072	орой	꼭대기/정상	3	
1536	vd073	догол	구석	3	
1537	vd074	булан	모퉁이	3	
1538	vd075	өнцөг	각	3	
1539	vd076	шулуун шугам	직선	3	
1540	vd077	муруй зураас	곡선	3	
1541	vd078	гарц	출구	3	
1542	vd079	орц	입구	3	
1543	vq001	тоон тэмдэг	숫자	3	
1544	vq002	дугаар	번호	3	
1545	vq005	тоо	수	3	
1546	vq006	тоо хэмжээ	양(量)	3	
1547	vq017	арван нэг	십일	3	
1548	vq018	арван хоёр	십이	3	
1549	vq020	арван дөрөв	십사	3	
1550	vq022	арван зургаа	십육	3	
1551	vq023	арван долоо	십칠	3	
1552	vq024	арван найм	십팔	3	

1553	vq025	арван ес	십구	3	
1554	vq027	хорин нэг	이십일	3	
1555	vq036	хоёр зуу	이백	3	
1556	vq037	гурван зуу	삼백	3	
1557	vq039	хоёр мянга	이천	3	
1558	vq040	гурван мянга	삼천	3	
1559	vq042	зуун мянга, арван түм, бум	십만	3	
1560	vq043	сая	백만	3	
1561	vq044	арван сая	천만	3	
1562	vq045	зуун сая, дүнчүүр	억	3	
1563	vq046	тэрбүм	십억	3	
1564	vq047	зуун дүнчүүр, их тэрбүм	백억	3	
1565	vq050	хэддүгээр	몇 번째	3	
1566	vq053	гуравдугаар	셋째	3	
1567	vq054	дөрөвдүгээр	넷째	3	
1568	vq055	тавдугаар	다섯째	3	
1569	vq056	аравдугаар	열번째	3	
1570	vq057	арван нэгдүгээр	열 한번째	3	
1571	vq058	хорьдугаар	스무번째	3	
1572	vq059	гучдугаар	서른번째	3	
1573	vq060	дөчдүгээр	마흔번째	3	

1574	vq061	дараагийн	다음 번	3	
1575	vq064	хоёр хүн	두 사람	3	
1576	vq065	гурван хүн	세 사람	3	
1577	vq068	гурван удаа	세 번	3	
1578	vq069	дахин	곱	3	
1579	vq072	гурав гурваар	세 개씩	3	
1580	vq073	хориод	이십 여	3	
1581	vq074	гучаад	삼십 여	3	
1582	vq075	дөчөөд	사십 여	3	
1583	vq078	хагаслах	반분하다	3	
1584	vq080	гуравны нэг	삼분의 일	3	
1585	vq081	дөрөвний нэг	사분의 일	3	
1586	vq082	зургааны хоёр	육분의 이	3	
1587	vq087	маш олон	아주 많다	3	
1588	vq088	маш бага	아주 적다	3	
1589	vq089	хос	짝/쌍	3	
1590	vq133	дахин	번/배(倍)	3	
1591	vq092	тэг	영	3	
1592	vq095	зай	거리(距離)	3	
1593	vq099	хүчний хэмжээ	세기/강약	3	
1594	vq100	дулааны хэм	온도	3	

1595	vq101	хурд	속도	3	
1596	vq102	давхар	층(건물의+)	3	
1597	vq103	сөөм	뿔/장뿔	3	
1598	vq108	алд	발(단위)	3	
1599	vq134	төгрөг	투그릭(몽골 화폐 단위)	3	
1600	vq135	мөнгө	몽그(몽골 화폐 단위)	3	
1601	vq127	илүү	여분	3	
1602	vq129	нийт	전체	3	
1603	vq130	хэсэг	부분	3	
1604	vq131	ойролцоогоор	대략	3	
1605	vp031	юунд	뭐 하러(+왔습니 까?)	3	
1606	vp035	хэн нэг хүн	누구인가	3	
1607	vp036	ямар нэг юм	무엇인가	3	
1608	vp040	ийм	이러한	3	
1609	vp041	тийм	그러한/저러한	3	
1610	vp042	ийм байна, тийм байна	이렇다/그렇다	3	
1611	vp043	ингэж	이렇게(+하세요)	3	
1612	vp044	тэгэж	그렇게/저렇게 (+하세요)	3	
1613	vp045	өөрөө	자기(+를 위해)	3	
1614	vp047	тус тус	각각	3	
1615	vn002	маш том	매우 크다	3	

1616	vn004	маш бага	매우 작다	3	
1617	vn021	аажуу	느리다(행동이 +)	3	
1618	vn026	бүлээн	미지근하다	3	
1619	vn027	чийглэг	눅눅하다/축축하다	3	
1620	vn028	дулаан	따뜻하다	3	
1621	vn029	сэрүүн	시원하다	3	
1622	vn032	хуучин	옛날의 (것)	3	
1623	vn039	сайн биш	좋지 않다	3	
1624	vn047	сайн	착하다	3	
1625	vn048	муу	악하다	3	
1626	vn051	хэцүү	곤란하다	3	
1627	vn052	зохистой	맞다/알맞다/적당하다	3	
1628	vn053	зохисгүй	알맞지 않다	3	
1629	vn054	өргөн	넓다(면적)	3	
1630	vn055	давчуу	좁다(면적)	3	
1631	vn060	ашигтай	이롭다	3	
1632	vn062	бат бөх	튼튼하다/견고하다	3	
1633	vn065	тарган	똥똥하다/살찌다	3	
1634	vn066	эцэх	마르다(동물이 +)	3	
1635	vn067	турах	마르다(사람이 +)	3	
1636	vn068	дүүрэн	가득하다	3	

1637	vn069	хоосон	빈(+집)	3	
1638	vn070	ажилсаг	부지런하다	3	
1639	vn071	залхуу	게으르다	3	
1640	vn074	чухал	중요하다	3	
1641	vn075	жирийн	보통이다	3	
1642	vn076	онцгой	특별하다	3	
1643	vn077	өнгө	색깔	3	
1644	vn084	цэнхэр	하늘색의	3	
1645	vn085	хар хөх	남색의	3	
1646	vn086	улаан ягаан	자주색의	3	
1647	vn087	нил ягаан	보라색의	3	
1648	vn088	ягаан	분홍색의	3	
1649	vn089	цайвар ягаан	연분홍색의	3	
1650	vn090	саарал	회색의	3	
1651	vn091	хүрэн	갈색의	3	
1652	vn092	шовх	뽀족하다	3	
1653	vn093	хурц	날카롭다	3	
1654	vn094	мохоо	무디다	3	
1655	vn095	дугуй	둥글다	3	
1656	vn096	дөрвөлжин	네모지다	3	
1657	vn101	хазайх	비뚤다	3	

1658	vn098	хэлбийх	기울다/비스듬하다	3	
1659	vn102	хөндлөн	가로의	3	
1660	vn103	гулд	세로의	3	
1661	vn104	тэгш	평평하다	3	
1662	vn105	огцом	가파르다/험하다	3	
1663	vn106	аажуу	완만하다	3	
1664	vn107	хальтиргаатай	미끄럽다	3	
1665	vn110	ширүүн	거칠다	3	
1666	vn111	догшин	난폭하다	3	
1667	vn112	дөлгөөн	온화하다	3	
1668	vn113	уян хатан	유연하다	3	
1669	vn114	толигор	매끄럽다	3	
1670	vn117	нягт	조밀하다	3	
1671	vn118	ховор	드물다	3	
1672	vn119	өтгөн	되다(濃)/질다	3	
1673	vn120	царайлаг	보기 좋다/잘생겼다	3	
1674	vn123	хөөрхөн	귀엽다	3	
1675	vn124	жигшүүртэй	추하다	3	
1676	vn131	сул	느슨하다	3	
1677	vn132	чанга	팽팽하다	3	
1678	vn133	түнтийх	블록하다	3	

1679	vn134	хөнхийх	오목하다	3	
1680	vn136	ядрах	피곤하다	3	
1681	vn137	загатнах	가렵다(나는 등 이+)	3	
1682	vn213	гижигдэх	간지럽다	3	
1683	vn138	үнэнч байх	참되다	3	
1684	vn141	хөөрхий	불쌍하다	3	
1685	vn144	нэр төртэй	영광스럽다	3	
1686	vn145	агуу их	위대하다	3	
1687	vn146	зөв тодорхой	정확하다	3	
1688	vn147	баттай	확실하다	3	
1689	vn150	таарах	맞다	3	
1690	vn151	таарахгүй	틀리다	3	
1691	vn153	төстэй	비슷하다	3	
1692	vn157	азтай	운 좋다	3	
1693	vn159	аз муутай	운 나쁘다	3	
1694	vn161	цөс ихтэй	대담하다	3	
1695	vn162	аймхай	비겁하다	3	
1696	vn163	хулчгар	겁이 많다	3	
1697	vn165	харамч	인색하다	3	
1698	vn166	өгөөмөөр	후하다	3	
1699	vn167	өршөөнгүй	너그럽다	3	

1700	vn168	элэгсэг	친절하다	3	
1701	vn169	зальжин	교활하다	3	
1702	vn170	гэмгүй	순진하다	3	
1703	vn171	гарамгай	능숙하다	3	
1704	vn172	тааруу	서투르다	3	
1705	vn173	бачимдуу	성급하다	3	
1706	vn174	намбалаг	점잖다	3	
1707	vn178	хатуу чанга	엄격하다	3	
1708	vn180	чимээ шуугиантай	시끄럽다	3	
1709	vn181	чимээ аниргүй	조용하다	3	
1710	vn183	уйтгартай	지루하다	3	
1711	vn185	аюулгүй	안전하다	3	
1712	vn190	түрүүлэх	앞서다	3	
1713	vn191	хоцрох	뒤떨어지다	3	
1714	vn192	нарийн	잘다	3	
1715	vn193	нойр хүрэх	줄리다	3	
1716	vn194	ичих	부끄럽다	3	
1717	vn195	нүцгэн	벌거숭이의/알 몸의	3	
1718	vn197	тус тусдаа	각각/따로	3	
1719	vn198	тавтай	편리하다	3	
1720	vn200	амар амгалан	평안하다	3	

1721	vn201	хялбар	간단하다	3	
1722	vn202	төвөгтэй	복잡하다	3	
1723	vn203	янз янзын	각종/다양하다	3	
1724	vn205	жигтэй	이상하다	3	
1725	vn206	хамаагүй	상관없다	3	
1726	vn207	шилдэг	우수하다	3	
1727	vn208	огцом	격렬하다/심하다	3	
1728	vn209	харгис	가혹하다	3	
1729	vn210	бага балчир	어리다	3	
1730	vn212	нүд гялбах	눈부시다	3	
1731	vn214	хөгжилтэй	유쾌하다	3	
1732	vn215	инээдтэй	우습다	3	
1733	vn216	ганцаардах	외롭다	3	
1734	vn217	уйтгарлах	우울하다	3	
1735	vn218	ойр дотно	친하다	3	
1736	vn219	тодорхойгүй	모호하다	3	
1737	vn220	тодорхой	뚜렷하다	3	
1738	vn221	сэжигтэй	수상하다	3	
1739	vn222	эргэлзмээр	미심쩍다	3	
1740	vn223	нэртэй, алдартай	유명하다	3	
1741	vn224	дуртай	좋아하는	3	

1742	vm008	хүлээн авах	받아들이다	3	
1743	vm013	чухалчлан хүсэх	간청하다	3	
1744	vm014	шаардах	요구하다	3	
1745	vm015	угтах	맞이하다	3	
1746	vm016	үдэх	배웅하다	3	
1747	vm017	замчлах	안내하다	3	
1748	vm019	боох	싸다/포장하다	3	
1749	vm020	дууриах	모방하다/흉내 내다	3	
1750	vm021	хөдөлгөх	움직이다(바위를+)	3	
1751	vm036	санах	여기다	3	
1752	vm044	чалчих	지껄이다	3	
1753	vm049	ухаарах	깨닫다	3	
1754	vm051	мөрөө хавчих	으쓱하다(어깨를+)	3	
1755	vm052	ятгах	권하다	3	
1756	vm054	хашгирах	외치다	3	
1757	vm061	болгоомжлох	조심하다	3	
1758	vm077	буух	묵다	3	
1759	vm078	үлдэх	머무르다/남다	3	
1760	vm081	аваачих	가져가다	3	
1761	vm082	дагуулах	데려가다/데려오다	3	
1762	vm632	дагуулж явах	데려가다	3	

1763	vm633	дагуулж ирэх	데려오다	3	
1764	vm085	үсрэх	도약하다	3	
1765	vm087	мөлхөх	기다	3	
1766	vm091	өшиглөх	차다(발로+)	3	
1767	vm092	гишгэх	밟다	3	
1768	vm093	үлдээх	남기다	3	
1769	vm095	нандигнах	간직하다(마음 에 +)	3	
1770	vm101	зогсох	서있다	3	
1771	vm103	сууж байх	앉아있다	3	
1772	vm105	хэвтэж байх	누워있다	3	
1773	vm106	гэдсээрээ хэвтэх	엎드리다	3	
1774	vm107	сөхөрч суух	꿇어앉다	3	
1775	vm108	эргүүлэх	돌리다(몸을+)	3	
1776	vm109	эргэх	돌다(바퀴가+)	3	
1777	vm110	хүрээлэх	돌려싸다	3	
1778	vm112	зээлдүүлэх	빌려주다	3	
1779	vm113	зээлэх	빌리다	3	
1780	vm114	өрөнд орох	빚지다	3	
1781	vm115	буцааж өгөх	돌려주다	3	
1782	vm117	санаа зовох	염려하다/걱정 하다	3	
1783	vm118	тайвшрах	안심하다	3	

1784	vm120	магтах	칭찬하다	3	
1785	vm121	загнах	꾸짖다	3	
1786	vm123	дурлах	바라다	3	
1787	vm124	горьдох	기대하다	3	
1788	vm125	ивээлээ хайрлах	베풀다(은혜를+)	3	
1789	vm126	бэлтгэх	준비하다	3	
1790	vm129	мишээх	미소짓다	3	
1791	vm131	гонгинон уйлах	울다(소리를 내서+)	3	
1792	vm132	басамжлах	비웃다	3	
1793	vm135	чанга базах	움켜쥐다/움켜잡다	3	
1794	vm136	тэврэх	품다/안다	3	
1795	vm143	гатлах	건너다(배로 강따위를+)	3	
1796	vm144	тэсэх	참다	3	
1797	vm146	өргөх	바치다	3	
1798	vm147	шилж авах	고르다	3	
1799	vm149	ухах	파다(땅을+)	3	
1800	vm151	сахих	지키다	3	
1801	vm152	өмгөөлөх	보호하다	3	
1802	vm155	хичээнгүйлэн хүндлэх	공경하다	3	
1803	vm156	хүндэтгэх	존경하다	3	
1804	vm157	шүтэх	숭배하다	3	

1805	vm159	жигших	경멸하다	3	
1806	vm160	үсээ авахуулах	깍다(머리를+)(재귀형)	3	
1807	vm161	хусах	깍다(수염을+)	3	
1808	vm163	арчих	문지르다/닦다	3	
1809	vm164	нунтаглах	갈다/가루로 만들다	3	
1810	vm165	холгох	비비다	3	
1811	vm167	цацах	뿌리다	3	
1812	vm168	асгаж цутгах	엮지르다/뿌리다	3	
1813	vm169	түүж авах	줍다	3	
1814	vm170	татах	잡아당기다	3	
1815	vm173	онгойх, нээгдэх	열리다	3	
1816	vm174	хаагдах	달히다	3	
1817	vm177	өөрчлөгдөх	바뀌다/변화하다	3	
1818	vm179	нөөцлөх	저장하다(곡물을+)	3	
1819	vm181	нуугдах	숨다	3	
1820	vm182	нуух	숨기다	3	
1821	vm183	халхлах	가리다	3	
1822	vm185	усанд далдрах	잠기다(물에+)	3	
1823	vm187	живэх	가라앉다	3	
1824	vm188	унах	빠지다	3	
1825	vm190	хучих	덮다	3	

1826	vm192	эрчлэх	비틀다	3	
1827	vm195	имрэх	쓰다듬다	3	
1828	vm199	унах	떨어지다(물건 이+)	3	
1829	vm200	унагаах	떨어뜨리다	3	
1830	vm202	хайчлах	자르다(가위로 +)	3	
1831	vm204	хагалах	쪼개다	3	
1832	vm205	хагалагдах	쪼개지다	3	
1833	vm206	хагарах	부수다/깨다	3	
1834	vm207	(хагардаггүй шил гэхэд) хагарах	부서지다/깨지 다	3	
1835	vm208	хугарах	부러지다	3	
1836	vm217	харамсалтай	유감스럽다	3	
1837	vm219	баярлах	기뻐하다	3	
1838	vm220	гуниглах	슬퍼하다	3	
1839	vm221	(зуны амралт) эхлэх	시작되다	3	
1840	vm224	дуусах	끝나다	3	
1841	vm226	үргэлжлэх	계속되다(대화 가+)	3	
1842	vm227	зогсох	멈추다	3	
1843	vm228	болих	그만두다	3	
1844	vm232	хөөх	쫓아내다	3	
1845	vm235	тавих	놓아주다	3	
1846	vm240	хугалах	꺾다	3	

1847	vm241	тонгойлгох	굽히다	3	
1848	vm242	нугалах	접다/포개다	3	
1849	vm243	огтлох	절단하다	3	
1850	vm244	ирлэх	갈다(칼을+)	3	
1851	vm245	үзүүрлэх	깎다(연필을+)	3	
1852	vm247	асах	연소하다/타다	3	
1853	vm248	угаах	빨다	3	
1854	vm249	хатах	마르다(빨래가+)	3	
1855	vm250	хатаах	말리다(빨래를+)	3	
1856	vm251	ширгээх	말리다(불로+)	3	
1857	vm252	зугтах	달아나다	3	
1858	vm253	арилгах	없애다	3	
1859	vm254	зайлах	피하다	3	
1860	vm256	хориглох	금지하다	3	
1861	vm257	зөвшөөрөх	승낙하다/허락하다	3	
1862	vm258	татгалзах	거절하다	3	
1863	vm259	биедээ авч явах	휴대하다	3	
1864	vm260	нэмэгдэх	늘다	3	
1865	vm261	хорогдох	줄다	3	
1866	vm263	хувааж өгөх	나누어 주다	3	
1867	vm264	хуваарилах	분배하다	3	

1868	vm265	хагацах	갈라지다	3	
1869	vm266	салах	헤어지다	3	
1870	vm271	сэрээх	깨우다	3	
1871	vm272	сэрэх	깨다(잠에서+)	3	
1872	vm275	долоох	훔다	3	
1873	vm277	өсөх	자라다	3	
1874	vm280	зэврэх	녹슬다	3	
1875	vm281	өнгийг нь эргүүлэх	뒤집다	3	
1876	vm283	нээх	뜨다(눈을+)	3	
1877	vm284	аних	감다(눈을+)	3	
1878	vm286	зуух	물다(입에+)	3	
1879	vm287	залгих	삼키다	3	
1880	vm288	шивнэх	속삭이다	3	
1881	vm289	үнэр гарах	나다(냄새가+)	3	
1882	vm292	маажих	긋다(재귀형)	3	
1883	vm293	урах	찢다/째다	3	
1884	vm294	урагдах	찢어지다	3	
1885	vm295	таслах	끊다(줄을+)	3	
1886	vm296	хөтлөх	끌다(양을+)	3	
1887	vm297	чирэх	끌다(가방을+)	3	
1888	vm298	түлхэх	밀다	3	

1889	vm299	алгадах	치다(손바닥으 로+)	3	
1890	vm301	салгах	떼다	3	
1891	vm303	хаях	내버리다	3	
1892	vm304	сунгах	뺏다	3	
1893	vm305	үүрэх	지다(짐을+)	3	
1894	vm306	ачаа буулгах	부리다(짐을+)	3	
1895	vm307	хатгах	찌르다	3	
1896	vm308	цоолох	뚫다	3	
1897	vm310	ойчих	쓰러지다	3	
1898	vm311	бүдрэх (торж+)	넘어지다(걸려 +)	3	
1899	vm312	унах (хальтирч+)	넘어지다(미끄 러져+)	3	
1900	vm313	налах	기대다	3	
1901	vm316	засварлах	고치다/수정하 다	3	
1902	vm318	залгах	잇다	3	
1903	vm320	төмөр давтах	단련하다(쇠를 +)	3	
1904	vm322	үүрэх	메다(가방을+)	3	
1905	vm323	тариан талбай хагалах	갈다(밭을+)	3	
1906	vm324	анжисдах	갈다(쟁기로 땅 을+)	3	
1907	vm325	борнойдох	써레질하다	3	
1908	vm326	цацах	뿌리다(물을+)	3	
1909	vm327	цавчих	찍다/패다(도끼 로+)	3	

1910	vm329	нэхэх	방직하다/짜다 (옷감을+)	3	
1911	vm330	гаргаж авах	뽑다/жатда(실을 +)	3	
1912	vm332	хэмжих	측정하다	3	
1913	vm333	жигнэх	달다(무게를+)	3	
1914	vm334	наах	붙이다	3	
1915	vm335	хатгах	꽃다/삽입하다	3	
1916	vm336	хавчуулах	끼우다	3	
1917	vm338	гаргах	꺼내다	3	
1918	vm339	дэвүүрдэх	키질하다	3	
1919	vm340	ороох	말다/감다	3	
1920	vm343	нөхөх	깎다	3	
1921	vm344	сүлжих	엮다(광주리를 +)	3	
1922	vm345	дэлгэх	퍼다(이부자리를 +)	3	
1923	vm346	шүүрдэх	쓸다(빗자루로 +)	3	
1924	vm347	самнах	빋질하다(재귀 형)	3	
1925	vm348	будаж шунхдах	화장하다(재귀 형)	3	
1926	vm349	чимэглэх	장식하다	3	
1927	vm350	гоёх	치장하다(재귀 형)	3	
1928	vm351	булах	묻다(땅에+)	3	
1929	vm352	овоорох	쌓이다	3	
1930	vm353	хадах	박다(못을+)	3	

1931	vm354	бөглөх	막다(틈새를+)	3	
1932	vm368	тоглох	장난하다	3	
1933	vm636	тоглож хэлэх	농담하다	3	
1934	vm369	тээвэрлэх	운반하다	3	
1935	vm370	зөөх	나르다	3	
1936	vm371	нүүлгэх	웁기다	3	
1937	vm372	нүүх	이사가다	3	
1938	vm373	шинэлэх	쇠다(설을+)	3	
1939	vm379	аврах	구하다	3	
1940	vm380	эмчлэх	치료하다/고치다	3	
1941	vm382	галзуурах	미치다	3	
1942	vm385	булаах	빠앗다	3	
1943	vm389	хуурах	속이다	3	
1944	vm390	хууртах	속다	3	
1945	vm391	эргэлзэх	의심하다(-가 아닐 것이라고+)	3	
1946	vm392	хардах	의심하다(-일 것이라고+)	3	
1947	vm394	санах	기억하다	3	
1948	vm396	санаанд орох	생각나다	3	
1949	vm397	залхах	싫증나다	3	
1950	vm401	өнгөрөх (ойг+)	지나가다(공간을+)	3	
1951	vm402	нэвтрэх	통과하다	3	

1952	vm403	өнгөрөх (хавар+)	지나가다(시간이+)	3	
1953	vm404	огтлох	가로지르다/건너다(길을+)	3	
1954	vm405	давах	넘다(고개를+)	3	
1955	vm410	бууж ирэх	내려오다	3	
1956	vm411	урсах	흐르다	3	
1957	vm412	бялхах	넘치다(물이+)	3	
1958	vm413	хөвөх	뜨다	3	
1959	vm414	тэнэх	떠돌다/표류하다	3	
1960	vm415	хайлах	녹다(얼음이+)	3	
1961	vm416	уусах	녹다(溶)	3	
1962	vm417	сүйтэх	파괴하다	3	
1963	vm418	нурах	무너지다	3	
1964	vm419	дутагдах	모자라다	3	
1965	vm420	хүрэлцээтэй	충분하다(돈이+)	3	
1966	vm421	өнхрөх	구르다	3	
1967	vm422	гоожих	새다	3	
1968	vm423	дуслах	떨어지다(물방울이나 비 따위가+)	3	
1969	vm431	чичрэх	떨다	3	
1970	vm432	өндөг дарах	부화하다(병아리를+)	3	
1971	vm433	хивэх	반추하다	3	
1972	vm435	зулбуулах	유산하다	3	

1973	vm439	хуцах	짖다(개가+)	3	
1974	vm440	мөөрөх	울다(소가+)	3	
1975	vm441	янцгаах	울다(말이+)	3	
1976	vm442	майлах	울다(양이+)	3	
1977	vm443	буйлах	울다(낙타가+)	3	
1978	vm444	цэцэглэх	피다(꽃이+)	3	
1979	vm445	гундах	시들다	3	
1980	vm446	ялзрах	썩다	3	
1981	vm468	эсэргүүцэх	반대하다	3	
1982	vm473	хөдөлгөх	흔들다	3	
1983	vm474	хөдлөх	흔들리다	3	
1984	vm476	бороонд норох	맞다(비를+)	3	
1985	vm480	өлгөх	걸다	3	
1986	vm482	цуглах	모이다	3	
1987	vm483	холих	섞다	3	
1988	vm484	холилдох	섞이다	3	
1989	vm485	мэндчилэх	인사하다	3	
1990	vm486	уучлал эрэх	사과하다	3	
1991	vm487	зүдрэх	고생하다	3	
1992	vm490	дэгээдэх	냑다	3	
1993	vm492	алга болох	사라지다	3	

1994	vm493	(ноосон утсаар хүзүүн ий ороолт) нэхэх	뜨다(목도리를 +)	3	
1995	vm494	чангалах	조르다(끈을+)	3	
1996	vm495	тогших	두드리다(문을 +)	3	
1997	vm496	нүдэх	짚다(방아를+)	3	
1998	vm497	нунтаглах	빻다	3	
1999	vm498	тарих	심다	3	
2000	vm501	бэлэглэх	주다(선물로)	3	
2001	vm502	яарах	서두르다	3	
2002	vm503	түрхэх	바르다/도포하 다	3	
2003	vm504	хариуцаж авах	떠말다	3	
2004	vm505	тогтох	정하다	3	
2005	vm509	гарах	일어나다/생기 다	3	
2006	vm510	гарч ирэх	나타나다	3	
2007	vm512	зүглэх	향하다	3	
2008	vm513	гэрэлтэх	빛나다	3	
2009	vm514	гялалзах	반짝이다	3	
2010	vm517	баяр хүргэх	축하하다	3	
2011	vm519	харьяалагдах	속하다	3	
2012	vm520	дагах	따르다(從)/~와 함께	3	
2013	vm521	усанд орох	먹감다/씻다	3	
2014	vm522	багтаах	포함하다	3	

2015	vm523	бүрдэх	이루어지다	3	
2016	vm524	гүйцэд хийх	완성하다	3	
2017	vm525	үргэлжлүүлэх	유지하다	3	
2018	vm526	эвдэх	망가뜨리다	3	
2019	vm527	сулруулах	늦추다(緩)	3	
2020	vm528	буулгаж тавих	내려놓다	3	
2021	vm530	шилжүүлэх	넘겨주다/건네다	3	
2022	vm533	гүйцэж очих	따라붙다	3	
2023	vm534	түрүүлэх	앞지르다	3	
2024	vm538	юүлэх	붓다(注)	3	
2025	vm539	овоолох	쌓아올리다	3	
2026	vm540	хамаарах	달려있다(너에게+)	3	
2027	vm541	онох	맞히다	3	
2028	vm542	мөргөлдөх	부딪히다	3	
2029	vm543	тос шахах	짜다(기름을+)	3	
2030	vm545	нэмэх	더하다	3	
2031	vm546	дүүргэх	채우다(滿)	3	
2032	vm547	дүүрэх	채워지다/차다	3	
2033	vm548	хоослох	비우다	3	
2034	vm549	хоосрох	비다(자동사)(비었다, 빌 것이다)	3	
2035	vm553	уртасгах	잡아늘이다	3	

2036	vm554	агших	오그라들다	3	
2037	vm555	багасах	줄이다	3	
2038	vm556	тарых	퍼지다	3	
2039	vm557	үүр цайх	동트다	3	
2040	vm558	харуй бүрий болох	저물다	3	
2041	vm559	алгуурах	지체하다	3	
2042	vm560	хожимдох	늦다/지각하다	3	
2043	vm561	амжих	시간에 대다	3	
2044	vm564	дурлах	즐기다	3	
2045	vm565	харамсах	아까워하다	3	
2046	vm566	хөөрхийлөх	불쌍히 여기다	3	
2047	vm567	өрөвдөх	동정하다	3	
2048	vm568	шагшрах	감탄하다	3	
2049	vm569	баярлах	고마워하다/감사하다	3	
2050	vm570	чармайх	노력하다	3	
2051	vm574	эргэлзэх	망설이다	3	
2052	vm575	бахархах	자랑스럽게 여 기다	3	
2053	vm576	бахдах	자랑하다	3	
2054	vm577	бардамнах	뵙내다	3	
2055	vm578	ичих	부끄러워하다	3	
2056	vm579	дасах	익숙해지다	3	

2057	vm580	сургах	길들이다	3	
2058	vm581	ялгах	구별하다	3	
2059	vm585	отох	노리다(목표를 +)	3	
2060	vm587	дуугүй байх	침묵하다	3	
2061	vm588	илэрхийлэх	나타내다/표현 하다	3	
2062	vm589	хараах	저주하다	3	
2063	vm591	олох	벌다	3	
2064	vm592	залхуурах	게을리하다	3	
2065	vm595	үнсэх	입맞추다	3	
2066	vm596	урих	초청하다	3	
2067	vm597	айлчлах	방문하다	3	
2068	vm598	залилах	찌다	3	
2069	vm599	дайлах	대접하다	3	
2070	vm600	танилцуулах	소개하다	3	
2071	vm601	амлах	다짐하다/맹세 하다	3	
2072	vm606	шахах	다그치다/재촉 하다	3	
2073	vm607	хариулах	갸다/보답하다	3	
2074	vm608	шийтгэх	처벌하다	3	
2075	vm612	төлөх	지불하다/내다	3	
2076	vm613	ашиг гарах	남기다(이익을 +)	3	
2077	vm614	хадгалуулах	맡겨두다/맡기 다	3	

2078	vm615	сэлүүрдэх	젓다(노를+)	3	
2079	vm617	цэвэрлэх	청소하다	3	
2080	vm618	сийлэх	새기다	3	
2081	vm619	бохирлох	더럽히다	3	
2082	vm620	цэвэр болох	깨끗해지다	3	
2083	vm622	хатуурах	굳다	3	
2084	vm625	тортог болох	그을다	3	
2085	vm626	түлэх	때다(불을+)	3	
2086	vm628	хөрөх	식다	3	
2087	vm631	сэтгэл ханах	만족하다	3	
2088	vs001	тийм	예	3	
2089	vs002	үгүй	아니오	3	
2090	vs003	зөв	맞다/그래	3	
2091	vs005	болно	좋아	3	
2092	vs016	тийм	그렇게	3	
2093	vs051	хангалттай	충분히	3	
2094	vs052	заавал	반드시	3	
2095	vs054	зэрэг	동시에	3	
2096	vs057	чигээрээ	똑바로	3	
2097	vs059	янз бүрийн	온갖	3	
2098	vs062	их төлөв	대체로/대개	3	

2099	vs063	бараг	거의	3	
2100	vs064	улам л	점점	3	
2101	vs065	эцэстээ	드디어	3	
2102	vs066	бүр	더욱이	3	
2103	vs067	бүрэн	완전히	3	
2104	vs068	дор хаяхад	적어도	3	
2105	vs069	нилээд	꽤	3	
2106	vs070	сэм	몰래	3	
2107	vs071	тухайлбал	즉	3	
2108	vs073	аяндаа	저절로	3	
2109	vs074	магадгүй	아마(+그가 올지도 모른다)	3	
2110	vs075	гэх мэт	따위/등등	3	
2111	vs076	яг	마침	3	
2112	vs082	Сайхан нойрсов уу?	안녕하세요(아침인사)	3	
2113	vs083	Сайн байна уу?	안녕하세요(낮인사)	3	
2114	vs084	Оройн мэнд хүргэе.	안녕하세요(저녁인사)	3	
2115	vs085	Тавтай нойрсоорой.	안녕히 주무세요(저녁인사)	3	
2116	vs089	Байна уу?	여보세요(전화에서)	3	
2117	vs091	шиг	마치 ~처럼(+황제)	3	
2118	va004	нар мандах	일출	4	
2119	va005	нар жаргах	일몰	4	

2120	va007	хавирган сар	초승달	4	
2121	va012	дэлхий	지구	4	
2122	va016	тарианы газар	논밭/경작지	4	
2123	va019	элсэрхэг газар	모래땅	4	
2124	va020	шаварлаг газар	진흙땅	4	
2125	va021	үййг өрс	마른 땅	4	
2126	va022	хайрга чулуу	자갈	4	
2127	va023	шавар шороо	찰흙	4	
2128	va024	лаг шавар	진흙	4	
2129	va026	намгархаг газар	늪지	4	
2130	va027	хуурай газар	육지	4	
2131	va030	ээрэм тал	광야	4	
2132	va032	ой хөвч	삼림	4	
2133	va037	уулын оргил	산봉우리	4	
2134	va038	уулын хяр	산등성이	4	
2135	va039	уулын бэл	산비탈	4	
2136	va042	усны эргүүлэг	소용돌이	4	
2137	va043	түргэн урсгал	급류	4	
2138	va102	таргил	여울	4	
2139	va044	баян бүрд	오아시스	4	
2140	va045	хүрхрээ	폭포	4	

2141	va050	мөрөн	하천	4	
2142	va054	суваг	도랑	4	
2143	va059	халуун рашаан	온천	4	
2144	va060	усны сан (усыг нөөцөл дөж ашиглах газар)	저수지	4	
2145	va061	далан	둑	4	
2146	va072	төрсөн нутаг	고향	4	
2147	va073	нийслэл хот	수도(首都)	4	
2148	va074	аймаг	도(道)	4	
2149	va075	сум	군(郡)	4	
2150	va078	баг	면(행정구획단 위)	4	
2151	va080	орон нутаг	지방(地方)	4	
2152	va087	булан	만(灣)	4	
2153	va090	голын эрэг	강변	4	
2154	va091	далайн эрэг	해안	4	
2155	va093	далайн хаялга	해변	4	
2156	vw001	газар хөдлөлт	지진	4	
2157	vw005	хар салхи	태풍	4	
2158	vw040	хуй салхи	돌풍/회오리바 람	4	
2159	vw008	илч дулаан	열(방바닥이나 폐치카 위의+)	4	
2160	vw039	халуун	열(열기의+)	4	
2161	vw015	хүчтэй цасан шуурга	눈보라(아주 강 한+)	4	

2162	vw018	голын хөндийн салхи	하곡풍	4	
2163	vw022	цэлмэг өдөр	맑은 날씨	4	
2164	vw023	бүрхэг өдөр	흐린 날씨	4	
2165	vw026	будан	안개(열은+)	4	
2166	vy001	үе	시기	4	
2167	vy002	хугацаа	기일/기한	4	
2168	vy007	уржнан	재작년	4	
2169	vy009	гурван жилийн дараа	내 후년	4	
2170	vy010	улирал	계절	4	
2171	vy017	шинийн хоёрон	초이틀	4	
2172	vy018	шинийн гурван	초사흘	4	
2173	vy020	сарын эх	상순	4	
2174	vy021	сарын дунд	중순	4	
2175	vy022	сарын сүүл	하순	4	
2176	vy047	уржийн уржигдар	그꼬저께	4	
2177	vy048	өнгөрсөн өдрүүд	지난날	4	
2178	vy052	нөгөөдрийн маргаш	글피	4	
2179	vy053	ажлын өдөр	근무일	4	
2180	vy054	амралтын өдөр	휴일	4	
2181	vy055	гариг	요일	4	
2182	vy063	цаг	시	4	

2183	vy067	нэг цаг	1시간	4	
2184	vy068	нэг минут	1분	4	
2185	vy069	гучин минут	30분	4	
2186	vy084	нэг шөнө	하룻밤	4	
2187	vy090	дараа	다른 날/다음에	4	
2188	vy091	урьд нэг цагт	전에 언젠가	4	
2189	vy092	хором	순간	4	
2190	vy094	сүүлийн үед	최근	4	
2191	vy095	удах	오래되다	4	
2192	vy099	хэсэг зуур	잠시(예정)	4	
2193	vy100	богино хугацаа	단기간	4	
2194	vy117	өглөө бүр	아침마다	4	
2195	vy118	орой болгон	저녁마다	4	
2196	vy122	түр	임시적	4	
2197	vy124	тэмдэглэлт өдөр	기념일	4	
2198	vy125	баяр ёслолын өдөр	경축일	4	
2199	vy132	одоо	현재	4	
2200	vy133	өнгөрсөн	과거	4	
2201	vy134	ирээдүй	미래	4	
2202	vy135	дэс дараа	순서	4	
2203	vr004	эцгийн нэр	부칭	4	

2204	vr007	овог	일족	4	
2205	vr012	өрх гэр	가정	4	
2206	vr020	эцэг хүү	부자(父子)	4	
2207	vr021	эцэг эх ба хүүхдүүд	부모자식	4	
2208	vr048	зээ	생질	4	
2209	vr049	зээ охин	생질녀	4	
2210	vr056	их авга	백부	4	
2211	vr057	их авга бэргэн	백모	4	
2212	vr058	авга эгчийн нөхөр	고모부	4	
2213	vr061	нагац бэргэн	외숙모	4	
2214	vr062	нагац хүргэн ах	이모부	4	
2215	vr064	тэжээсэн эцэг	양부	4	
2216	vr065	тэжээсэн эх	양모	4	
2217	vr066	өргөмөл хүү	양자	4	
2218	vr067	өргөмөл охин	양녀	4	
2219	vr068	хойт эцэг	계부	4	
2220	vr069	хойт эх	계모	4	
2221	vr070	дагавар хүү	의붓아들	4	
2222	vr071	дагавар охин	의붓딸	4	
2223	vr075	ихэр хүүхэд	쌍둥이	4	
2224	vr076	амраг	연인	4	

2225	vr091	нялх хүүхэд	유아	4	
2226	vr101	эхнэр	부녀자	4	
2227	vr102	дунд насны	중년	4	
2228	vr112	мэргэжил	직업	4	
2229	vr113	хөдөлмөрчин	노동자	4	
2230	vr115	тариачин айл	농가	4	
2231	vr116	газрын эзэн	지주	4	
2232	vr125	далайчин	뱃사람	4	
2233	vr126	цагдаа	경찰관	4	
2234	vr128	манаач	파수꾼	4	
2235	vr129	зарц	하인	4	
2236	vr130	зарц эмэгтэй	하녀	4	
2237	vr131	зарц боол	머슴	4	
2238	vr132	зарлага	심부름꾼	4	
2239	vr133	боол	노예	4	
2240	vr136	нөхөр	동지	4	
2241	vr137	удирдлага	간부	4	
2242	vr143	үйлчлүүлэгч	고객	4	
2243	vr144	олон хүн	군중	4	
2244	vr145	ард түмэн	백성/민중	4	
2245	vr146	оршин суугч	주민	4	

2246	vr148	эзэн хаан	군주	4	
2247	vr150	хатан хаан	여왕	4	
2248	vr151	хатан	왕비	4	
2249	vr152	гүнж	공주	4	
2250	vr153	хан хүү	왕자	4	
2251	vr156	эзэн хааны хатан	황후	4	
2252	vr157	ерөнхийлөгч	대통령	4	
2253	vr158	талийгаач	고인	4	
2254	vr160	сайд	장관/대신	4	
2255	vr161	толгойлогч	두목	4	
2256	vr163	хумслаач	좁도둑	4	
2257	vc001	улс төр	정치	4	
2258	vc003	эдийн засаг	경제	4	
2259	vc004	нийгэм	사회	4	
2260	vc005	соёл	문화	4	
2261	vc006	боловсрол	교육	4	
2262	vc008	алдар нэр	명성	4	
2263	vc009	гарын үсэг	서명	4	
2264	vc010	гэрэл зураг	사진	4	
2265	vc011	баримал	조각	4	
2266	vc012	жүжиг	연극	4	

2267	vc015	амьдрал	생활	4	
2268	vc016	орон гэр	주거	4	
2269	vc017	бэлгийн харьцаа	성교	4	
2270	vc018	ёслол	의식/의례	4	
2271	vc019	тахилгын ширээ	제단	4	
2272	vc022	ёслон тэмдэглэх	경축	4	
2273	vc024	өлсгөлөн	단식	4	
2274	vc025	үйл ажиллагаа	행사	4	
2275	vc026	тоглоом	오락	4	
2276	vc028	илбэ	마술	4	
2277	vc031	уулзалт	교제	4	
2278	vc032	цуглаан	집회/모임	4	
2279	vc034	шүүх	재판하다	4	
2280	vc035	заргалдах	소송하다/고소하다	4	
2281	vc037	шавга (+татах)	제비(+뽑다)	4	
2282	vc038	хөрөнгө	재산	4	
2283	vc041	бэлэн мөнгө	현금	4	
2284	vc043	үнэ цэнэ	가치	4	
2285	vc044	өндөр үнэ	고가	4	
2286	vc045	хямд үнэ	저가	4	
2287	vc046	ашиг орлого	이윤	4	

2288	vc047	зардал	비용	4	
2289	vc048	ашиг	이익	4	
2290	vc049	хохирол	손해	4	
2291	vc050	цалин хөлс	급료	4	
2292	vc051	цалин	봉급	4	
2293	vc052	арилжаа	거래	4	
2294	vc053	банк	은행	4	
2295	vc056	албан байгууллага	관공서	4	
2296	vc057	албан хаагч	관리/공무원	4	
2297	vc058	албан ажил	공무	4	
2298	vc060	шахалт	억압	4	
2299	vc061	ядуурал	빈곤	4	
2300	vc062	гэмт хэрэгтэн	범인	4	
2301	vc063	хөндлөнгийн оролцоо	간섭	4	
2302	vc079	роман, тууж, өгүүлэг	소설	4	
2303	vc080	яруу найраг, шүлэг	시(詩)	4	
2304	vc081	цэцэн үг	금언	4	
2305	vc084	намтар	전기(傳記)	4	
2306	vc101	кино	영화	4	
2307	vc111	үйл явдал	사건	4	
2308	vc112	нэр	명칭	4	

2309	vc116	шулам	도깨비/요괴	4	
2310	vc117	мангас	괴물	4	
2311	vc120	баяр наадам	축제	4	
2312	vc125	эрүүл ахуй	위생	4	
2313	vc126	хариуцлага	책임	4	
2314	vc127	эв нэгдэл	단결	4	
2315	vc128	хувьсгал	혁명	4	
2316	vc129	золиос	희생	4	
2317	vc130	үзэл суртал	사상	4	
2318	vc131	илтгэл	보고	4	
2319	vc132	арга	방법	4	
2320	vc133	даалгавар	임무	4	
2321	vc134	үүрэг	의무	4	
2322	vc135	эрх	권리	4	
2323	vc136	сонгууль	선거	4	
2324	vc137	нийгмийн гарал	신분	4	
2325	vc138	авъяас	재능	4	
2326	vc139	чадал	능력	4	
2327	vc140	ёс журам	예절	4	
2328	vc144	хандлага	태도	4	
2329	vc145	туршлага	경험	4	

2330	vc146	төлөвлөгөө	계획	4	
2331	vc148	санаа, бодол	생각	4	
2332	vc150	сайхан	아름다움	4	
2333	vc153	бодит баримт	사실	4	
2334	vc156	зүйл	가지/종류	4	
2335	vc157	жишээ	예 (例)	4	
2336	vc158	зэрэг	등급	4	
2337	vc159	анги	계급	4	
2338	vc160	тогтолцоо	계통	4	
2339	vc162	үндэс	근본	4	
2340	vc163	суурь	기초	4	
2341	vc165	нөхцөл	조건	4	
2342	vc167	учир	이유	4	
2343	vc169	үр ашиг	효과	4	
2344	vc170	нөлөө	영향	4	
2345	vc173	эсрэг	반대	4	
2346	vc174	шал эсрэг	정 반대	4	
2347	vc175	байдал	상태	4	
2348	vc176	агуулга	내용	4	
2349	vc177	хүчин зүйл	요소	4	
2350	vc178	шинж	성질	4	

2351	vc179	зан	성격	4	
2352	vc180	чанар	본질	4	
2353	vc181	хувийн онцлог	개성	4	
2354	vc184	шалтаг	계기/동기	4	
2355	vc185	хүрээ	범위	4	
2356	vc186	ур чадвар	기술	4	
2357	vc187	үйлдвэр	공장	4	
2358	vc190	сонин	신문	4	
2359	vc191	цахилгаан утас	전보	4	
2360	vc192	телефон утас	전화	4	
2361	vc193	мэдээ	뉴스	4	
2362	vc194	нэвтрүүлэг	방송	4	
2363	vc195	сэтгүүл	잡지	4	
2364	vc196	толь бичиг	사전	4	
2365	vc198	аялал	여행	4	
2366	vc203	шалгалт	시험	4	
2367	vc204	христосийн сүм	교회	4	
2368	vc206	компани	회사	4	
2369	vc207	албан газар	사무소/사무실	4	
2370	vc212	театр	극장	4	
2371	vc213	цагдаагийн газар	경찰서	4	

2372	vc214	шуудангийн газар	우체국	4	
2373	vc215	цэцэрлэгт хүрээлэн	공원	4	
2374	vc216	баярт үйл явдал	기쁜 일	4	
2375	vc219	манай тал	우리편	4	
2376	vc227	хаяг	주소	4	
2377	vc228	хэсэг, бөөн юм	덩어리	4	
2378	vc230	санаачилга	고안/설계	4	
2379	vc232	амжилт	성공	4	
2380	vc233	бүтэлгүйтэл	실패	4	
2381	vc234	газрын зураг	지도	4	
2382	vc235	дохио	신호	4	
2383	vc237	жагсаал	행렬	4	
2384	vc238	бүлэг	그룹/조(組)	4	
2385	vc239	хүмүүс	사람들	4	
2386	vc240	зав чөлөө	여가	4	
2387	vt002	офицер	장교	4	
2388	vt013	цэргийн хуаран	진영	4	
2389	vt016	тушаал	명령	4	
2390	vt019	олны хашгираан	함성	4	
2391	vt024	ухрах	후퇴하다	4	
2392	vt026	шарх	부상	4	

2393	vt027	булааж авах	쟁탈하다	4	
2394	vt028	дүгнэлт	판단	4	
2395	vt029	хэлэлцээ	담판/협상	4	
2396	vt030	харуул манаа	초소	4	
2397	vt031	ялалт	승리	4	
2398	vt032	ялагдал	패배	4	
2399	vt038	тагнуул	간첩	4	
2400	vt039	зэр зэвсэг	무기	4	
2401	vt048	гар буу	권총	4	
2402	vt049	пулемёт	기관총	4	
2403	vt050	гох	방아쇠	4	
2404	vt051	бууны ам	총구	4	
2405	vt052	дарины сав	탄약통	4	
2406	vt054	их буу	포	4	
2407	vt056	буудах	발사하다	4	
2408	vt057	чимээ шуугиан	소란	4	
2409	vt058	цуглаан	집합	4	
2410	vt061	өргөн зам	한길	4	
2411	vt062	алсын зам	먼 길	4	
2412	vt064	дан модон гүүр	외나무다리	4	
2413	vt067	морин тэрэг	마차	4	

2414	vt073	унаа	탈것	4	
2415	vt075	трамвай	전차	4	
2416	vt084	усан онгоцны зогсоол	선착장	4	
2417	vt085	боомт	부두	4	
2418	vb001	бие	신체	4	
2419	vb009	сормуус	속눈썹	4	
2420	vb011	нүдний цэцгий	눈알	4	
2421	vb012	хүүхэн хараа	동공/눈동자	4	
2422	vb013	аньсага, зовхи	눈꺼풀	4	
2423	vb016	хамрын нүх	코구멍	4	
2424	vb018	чихний гэдэс	코볼	4	
2425	vb027	үүдэн шүд	앞니	4	
2426	vb028	агт араа	사랑니	4	
2427	vb029	араа шүд	어금니	4	
2428	vb031	хүүхэн хэл	목젖	4	
2429	vb034	багалзуур	인두	4	
2430	vb036	хацрын яс	광대뼈	4	
2431	vb038	эрүүний үзүүр	턱끝	4	
2432	vb044	суга	겨드랑 밑	4	
2433	vb049	гар хөл	손발	4	
2434	vb054	гарын ар тал	손등	4	

2435	vb068	шилбэ	정강이	4	
2436	vb069	хөлийн эрээн булчин	장딴지	4	
2437	vb071	шагай	복사뼈	4	
2438	vb076	бэлхүүс	허리(잘록한 부분)	4	
2439	vb079	хөхний товч	유두	4	
2440	vb087	шулуун гэдэс	직장(直腸)	4	
2441	vb088	нарийн гэдэс	소장	4	
2442	vb089	бүдүүн гэдэс	대장	4	
2443	vb090	арван хоёр нугалаа гэдэс	십이지장	4	
2444	vb091	мухар олгой	맹장	4	
2445	vb092	дэлүү	비장	4	
2446	vb097	мэдрэл	신경	4	
2447	vb106	үс	털(사람의+)	4	
2448	vb107	тархи	뇌수	4	
2449	vb155	нугас	척수	4	
2450	vb109	гавлын яс	두개골	4	
2451	vb117	шодой	음경	4	
2452	vb118	эм бэлэг эрхтэн	음문	4	
2453	vb119	төмсөг	고환	4	
2454	vb120	салтаа	가랑이/사타구니	4	
2455	vb121	найтаалга	재채기	4	

2456	vb123	эвшээх	하품	4	
2457	vb125	унгас	방귀	4	
2458	vb127	үсний хаг	비듬	4	
2459	vb137	хир	때(더러움)	4	
2460	vb140	сорви	흥터	4	
2461	vb141	амь	목숨	4	
2462	vb142	амиа хорлох	자살	4	
2463	vb145	зүрх сэтгэл	기분/심정	4	
2464	vb146	хүч тэнхээ	혈기/원기	4	
2465	vb148	хөл нүцгэн	맨발	4	
2466	vb149	мэнгэ толбо	점/반점	4	
2467	vb150	их бие	몸통	4	
2468	vb151	үе мөч	관절	4	
2469	vb154	эрүүл мэнд	건강	4	
2470	vz012	ханиад	기침	4	
2471	vz014	уушгины сүрьеэ	폐결핵	4	
2472	vz016	бөөлжис	구토	4	
2473	vz018	хамуу	옴/포진	4	
2474	vz019	тэмбүү	매독	4	
2475	vz020	салхин цэцэг өвчин	풍진	4	
2476	vz021	цэцэг өвчин	천연두	4	

2477	vz022	хавдар	부종	4	
2478	vz025	өрөөсөн нүдтэй	외눈/애꾸눈	4	
2479	vz028	ариутгах	소독하다	4	
2480	vz031	идээ бээр	고름	4	
2481	vz032	хумхаа	말라리아	4	
2482	vl004	хана	몽골 집의 벽	4	
2483	vl006	цацар	장막(위를 가리는 큰 천막)	4	
2484	vl019	зуух	화로	4	
2485	vl023	ор дэрний хэрэгсэл	침구	4	
2486	vl024	орны даавуу	침대시트	4	
2487	vl029	дэвсгэр	자리(까는 것의 총칭)	4	
2488	vl030	дэрсэн дэвсгэр	멍석	4	
2489	vl031	багаж	도구	4	
2490	vl054	банз	널빤지	4	
2491	vl055	унь	서까래	4	
2492	vl056	ноён нуруу	대들보	4	
2493	vl060	суурь чулуу	주춧돌	4	
2494	vl061	тайз	무대	4	
2495	vl065	сахлын тонгорог	면도칼	4	
2496	vl069	тэмдэг	표(標)	4	
2497	vl070	тасалбар	표(票)	4	

2498	vl071	ил захидал	엽서	4	
2499	vl072	дэвтэр	공책	4	
2500	vl075	зургийн аппарат	카메라	4	
2501	vl076	радио	라디오	4	
2502	vl078	босго	문턱	4	
2503	vl079	тотгоны мод	문미(문 또는 창 문 위에 가로 댄 나무)	4	
2504	vl097	шохой	석회	4	
2505	vl098	усан сан	수조	4	
2506	vl099	бохир усны хоолой	수채	4	
2507	vl100	трактор	트랙터	4	
2508	vl113	ооль	자귀	4	
2509	vl134	бордоо	비료	4	
2510	vl142	нүүр угаах сав	세숫대야	4	
2511	vl147	ир	날(刃)	4	
2512	vl164	материал	재료	4	
2513	vl169	газрын тос	석유	4	
2514	vl170	хаймар	고무	4	
2515	vl171	цавуу	풀(붙이는)	4	
2516	vl182	хатгамал	자수	4	
2517	vl183	чимэглэл	장식	4	
2518	vl184	бэлэг дурсгал	기념품	4	

2519	vg039	энгэр	앞췌	4	
2520	vg047	дэвсгэр	깎개	4	
2521	vg048	өлгий	포대기	4	
2522	vg049	оёдол	침선/바느질	4	
2523	vg051	тэвнэ	대침(大針)	4	
2524	vg053	зүүнд утас сүвлэх	꿨다(바늘에 실을+)	4	
2525	vg054	нөмрөх	걸치다(옷을+)	4	
2526	vg060	үрчлээ	주름(옷의+)	4	
2527	vg064	галбир төрх	자태	4	
2528	vf005	хоол хүнс	식품	4	
2529	vf016	хүнс	양식	4	
2530	vf018	хоолны технологи	요리법	4	
2531	vf027	будaa	곡식/곡물	4	
2532	vf030	тутарга	벼	4	
2533	vf031	хуурсан тутарга	볶은 쌀	4	
2534	vf043	үхрийн мах	쇠고기	4	
2535	vf044	гахайн мах	돼지고기	4	
2536	vf045	хонины мах	양고기	4	
2537	vf046	бугын мах	사슴고기	4	
2538	vf048	бор гөрөөсний мах	노루고기	4	
2539	vf049	шарж чанасан мах	볶고 삶은 고기	4	

2540	vf050	шарсан мах	구운 고기	4	
2541	vf052	дутуу болгосон мах	반쯤 익힌 고기	4	
2542	vf056	түүхий юм	날것	4	
2543	vf064	хөөрүүлсэн сүү	오래 데운 우유	4	
2544	vf084	амт	맛	4	
2545	vf090	гашуувтар	약간 쓰다	4	
2546	vf097	хачир	반찬	4	
2547	vf113	газрын самар	땅콩	4	
2548	vf114	буурцагны хальс	콩꼬투리	4	
2549	vf121	улаан буурцаг	팥	4	
2550	vf125	цагаан гаа	생강	4	
2551	vf130	гүзээлзгэнэ	딸기	4	
2552	vf139	жимслэх	열매를 맺다	4	
2553	vf140	тарианы аага	겨(고운+)	4	
2554	vf149	хундага	술잔(발이 달린)	4	
2555	vf157	вааран эдлэл	도자기	4	
2556	vf158	шаазан эдлэл	자기	4	
2557	vf164	хайруулын таваг	프라이팬	4	
2558	vh001	амьд бодис	생물	4	
2559	vh015	зээр	황양(영양의 일종)	4	
2560	vh038	солжир эвэртэй үхэр	외뿔 소	4	

2561	vh039	хазгай эвэртэй үхэр	뿔 비뚤어진 소	4	
2562	vk049	хатсан өвс	건초	4	
2563	vk050	нахиа	풀의 싹	4	
2564	vo028	фүлний өд	꼬리 깃털	4	
2565	ve002	шавьж	곤충	4	
2566	ve014	загалмайт могой	살모사	4	
2567	ve029	бактери	세균	4	
2568	ve030	хөгц	곰팡이	4	
2569	vv001	ургамал	식물	4	
2570	vv004	хар хус	검정 자작나무	4	
2571	vv009	улиас	은사시나무	4	
2572	vj008	эрдэнэ	보배	4	
2573	vj012	улаан зэс	적동(赤銅)	4	
2574	vd008	уруу	~쪽으로	4	
2575	vd011	дотоод	안/내부	4	
2576	vd012	доторхи	속/안쪽/내측	4	
2577	vd013	гадна	바깥쪽	4	
2578	vd022	дээш	위쪽	4	
2579	vd023	доош	아래쪽	4	
2580	vd030	зүүн тал	왼쪽	4	
2581	vd031	баруун тал	오른쪽	4	

2582	vd057	эргэн тойрон	주위	4	
2583	vd059	гадна тал	겉	4	
2584	vd060	дотоод тал	이면(裏面)	4	
2585	vd061	ар талд	배 후에	4	
2586	vd066	шоо дөрвөлжин хэлбэр	정방형	4	
2587	vd067	гурвалжин хэлбэр	삼각형	4	
2588	vq121	метр	미터	4	
2589	vq122	тон	톤	4	
2590	vq128	үлдэгдэл	잉여	4	
2591	vp002	миний	나의 (것)	4	
2592	vp004	манай	우리의 (것)	4	
2593	vp008	чиний	너의 (것)	4	
2594	vp010	та нарын	너희의 (것)	4	
2595	vp020	тэдний	그들의 (것)	4	
2596	vp037	хэн нэг нь	누구라도	4	
2597	vp039	ямар нэг	어떤/모(某)	4	
2598	vn040	тийм сайн биш	별로 좋지 않다	4	
2599	vn041	илүү сайн	더 좋다	4	
2600	vn042	хамгийн сайн	가장 좋다	4	
2601	vn043	илүү муу	더 나쁘다	4	
2602	vn044	хамгийн муу	가장 나쁘다	4	

2603	vn045	илүү өндөр	더(+높다)	4	
2604	vn046	хамгийн өндөр	가장(+높다)	4	
2605	vn135	өмхий үнэртэх	구리다	4	
2606	vn175	яруу тансаг	고상하다	4	
2607	vn176	дорд	비천하다	4	
2608	vn177	буурьтай	정중하다	4	
2609	vn179	шуугиантай	떠들썩하다	4	
2610	vn189	идэвхтэй	적극적이다	4	
2611	vn204	хачин сонин	기묘하다	4	
2612	vm018	дохих	손짓하다	4	
2613	vm032	шагайх	엇보다	4	
2614	vm033	ширвэх	결눈질하다	4	
2615	vm055	бархирах	고함치다	4	
2616	vm056	доромжлох	욕하다	4	
2617	vm057	тайлбарлах	설명하다	4	
2618	vm058	тооцох	계산하다	4	
2619	vm060	нэмэх	합산하다	4	
2620	vm062	анхаарах	주의하다	4	
2621	vm079	гүйж гарах	뛰어나가다	4	
2622	vm086	давж харайх	뛰어넘다	4	
2623	vm090	халин нисэх	높이 날아 빙빙 돌다	4	

2624	vm094	үлдэх	남다	4	
2625	vm096	судлах	조사하다	4	
2626	vm097	байцаах	검사하다	4	
2627	vm116	хохирол барагдуулах	배상하다	4	
2628	vm133	егөөдөх	풍자하다	4	
2629	vm138	зөрүүдлэх	떼쓰다	4	
2630	vm139	залгилах	들이마시다	4	
2631	vm145	баримтлах	견지하다	4	
2632	vm148	сонгох	선출하다	4	
2633	vm150	хангах	공급하다	4	
2634	vm153	хамгаалах	막다/방어하다	4	
2635	vm154	хөлслөх	고용하다	4	
2636	vm158	хөнгөнд үзэх	업신여기다/경시하다	4	
2637	vm166	үрэх	비비다(손을+)	4	
2638	vm178	орлуулах	대체하다	4	
2639	vm180	хадгалах	보관하다	4	
2640	vm186	усанд автах	침수하다	4	
2641	vm191	халхлах	덮어씌우다	4	
2642	vm193	томох (дээс+)	꼬다(노끈을+)	4	
2643	vm194	илэх	어루만지다	4	
2644	vm196	гижигдэх	간질이다	4	

2645	vm212	тэмцэх	투쟁하다	4	
2646	vm229	хазах	물다(사람이+)	4	
2647	vm231	мөрдөх	추격하다(사람을+)	4	
2648	vm233	нэгжих	수색하다	4	
2649	vm255	түдгэлзэх	삼가다	4	
2650	vm273	архи гарах	깨다(술에서+)	4	
2651	vm274	хариуцах	책임지다	4	
2652	vm276	хөгжих	발전하다	4	
2653	vm278	гэмтэх	파손되다	4	
2654	vm282	тагнах	정탐하다	4	
2655	vm309	нэвтлэх	깨 뚫다	4	
2656	vm314	хөдөлмөрлөх	노동하다	4	
2657	vm317	холбох	연결하다	4	
2658	vm319	ган хайлуулах	제강하다	4	
2659	vm331	(бөс даавуу) хэмжих	재다(천을+)	4	
2660	vm342	будах	염색하다	4	
2661	vm365	тэнүүчлэх	방황하다	4	
2662	vm374	дэлбэрэх	폭발하다	4	
2663	vm375	хадамд очих	시집가다	4	
2664	vm376	эхнэр авах	장가가다	4	
2665	vm378	туслалцах	서로 돕다	4	

2666	vm386	мөлжих	착취하다	4	
2667	vm387	дарлах	압박하다	4	
2668	vm398	дургүй хүрэх	물리다(飽)	4	
2669	vm399	чадах	~할 수 있다	4	
2670	vm438	орилох	올다(동물들이 +)	4	
2671	vm448	үйлдвэрлэх	생산하다	4	
2672	vm449	гамнах	절약하다	4	
2673	vm450	байгуулах	건설하다	4	
2674	vm452	дээшлүүлэх	향상시키다	4	
2675	vm453	хамтран ажиллах	협력하다	4	
2676	vm454	хурал нээх	개회하다	4	
2677	vm455	хэлэлцэх	토론하다	4	
2678	vm456	ярилцах	의논하다	4	
2679	vm457	удирдах	지도하다	4	
2680	vm458	захирах	통치하다	4	
2681	vm459	ноёлох	지배하다	4	
2682	vm460	дайчлах	동원하다	4	
2683	vm461	сурталчлах	선전하다	4	
2684	vm462	дэмжих	지지하다	4	
2685	vm463	чөлөөлөх	해방하다	4	
2686	vm464	дарах	진압하다	4	

2687	vm465	барих	억누르다	4	
2688	vm466	шүүмжлэх	비판하다	4	
2689	vm467	зөвшөөрөх	찬성하다	4	
2690	vm469	булаан эзлэх	침략하다	4	
2691	vm470	довтлох	공격하다	4	
2692	vm471	дайрах	습격하다	4	
2693	vm475	үлээх	불다(입김을+)	4	
2694	vm479	өлгөх	매달다	4	
2695	vm489	харьцуулах	비교하다	4	
2696	vm491	үгүй болох	소멸하다	4	
2697	vm500	эгнэх	정렬하다	4	
2698	vm506	амжилт гаргах	성공하다	4	
2699	vm507	бүтэлгүйтэх	실패하다	4	
2700	vm511	тойрох	돌다(마을을+)	4	
2701	vm515	хийлгэх	시키다	4	
2702	vm518	ёслон тэмдэглэх	경축하다	4	
2703	vm529	нууцаар нэвтрэх	잠입하다	4	
2704	vm535	хальтирч унах	미끄러지다	4	
2705	vm536	давших	전진하다	4	
2706	vm537	шингэх	스미다	4	
2707	vm544	оролцох	가입하다/참가하다	4	

2708	vm550	хадгалуулах	저축하다	4	
2709	vm551	сунгах	연장하다	4	
2710	vm552	хойшлуулах	연기하다	4	
2711	vm571	сурах	공부하다	4	
2712	vm572	урамшуулах	격려하다	4	
2713	vm573	зүтгэх	수고하다	4	
2714	vm582	оролдох	시도하다	4	
2715	vm583	харгалзах	감시하다	4	
2716	vm584	ажиглах	주시하다	4	
2717	vm590	тоглох	공연하다	4	
2718	vm593	үйлчлэх	복무하다	4	
2719	vm594	барих	집다(손가락으 로+)	4	
2720	vm602	хандаж хэлэх	호소하다	4	
2721	vm603	эсэргүүцэх	항의하다	4	
2722	vm604	өсгөх	양육하다	4	
2723	vm605	хүүхэд өргөж авах	양자로 삼다	4	
2724	vm610	эзэмших	소유하다	4	
2725	vm611	нөөцлөх	비축하다	4	
2726	vm616	зохицуулах	정리하다	4	
2727	vm621	дуугарах	울리다(소리가 +)	4	
2728	vm623	булингартай	흐리다(물이+)	4	

2729	vm624	туяарах	비치다	4	
2730	vm627	халах	가열하다	4	
2731	vm629	хөргөх	냉각시키다	4	
2732	vm630	бадайрах	저리다	4	
2733	vs004	үнэнээсээ тийм	정말 그렇다	4	
2734	vs072	жишээлбэл	예를 들어	4	

기 초 회 화

	cm000	АНХ УДАА УУЛЗАХ	첫 만남
1	cm001	Та сайн байна уу?	안녕하세요.
2	cm002	Мал сүрэг тань тарган сайхан зусч байна уу?	처음 뵙겠습니다.
3	cm003	Сайн. Та сайн байна уу?	안녕하세요.
4	cm004	Сонин сайхан юутай вэ?	저도 처음 뵙겠습니다.
5	cm026	Тайван сайхан байна. Миний нэр Дорж гэ дэг.	제 이름은 []라고 합니다. (도르지)
6	cm007	Таны алдар хэн бэ?	당신의 이름은 무엇입니까?
7	cm027	Миний нэр Гансүх.	제 이름은 []라고 합니다. (간수흐)
8	cm010	Та аль нутгийн хүн бэ?	고향이 어디세요?
9	cm028	Би Дарьганга хүн.	제 고향은 다리강가입니다.(다리강가)
10	cm013	Би энд анх удаа ирсэн.	저는 이곳에 처음입니다.

11	cm014	Та хаана амьдарч байна?	어디에 살고 계십니까?
12	cm029	Одоо Улаанбаатарт сууж байна.	저는 지금 []에 살고 있습니다.(울란바타르)
13	cm017	Та ямар мэргэжилтэй хүн бэ?	당신은 무슨 일을 하십니까?
14	cm018	Би сургуульд багшилж байна.	저는 학교 교사입니다.(저는 학교에서 가르칩니다.)
15	cm019	Та юу хийдэг вэ?	그러면 당신은 무슨 일을 하십니까?
16	cm020	Би адуучин.	저는 말을 키웁니다.
17	cm021	Танайх ам бүл хэдүүлээ вэ?	당신은 가족이 어떻게 됩니까?
18	cm022	Аав, ээж, эхнэр, тэгээд хүү, охин бий.	부모님과 아내, 그리고 아들과 딸이 있습니다.
19	cm023	Та энд ямар ажлаар ирсэн бэ?	이곳에는 무슨 일로 오셨습니까?
20	cm024	Энд ах, охин дүү хоёртойгоо уулзахаар ирсэн.	이곳에 형님과 여동생을 만나러 왔습니다.

21	cm025	Зорьсон хэргээ сайхан бүтээгээд яваарай.	잘 지내고 가세요.
	cv000	АЙЛЧЛАХ	방문
22	cv001	Та сайн байна уу?	안녕하세요?
23	cv002	Сайн. Та сайн байна уу?	네, 잘 있습니다.
24	cv003	Нөхөр тань гэртээ байна уу?	남편은 집에 있습니까?
25	cv004	Тэр гадуур гарсан.	나갔습니다.
26	cv005	Хэзээ ирэх вэ?	언제 돌아옵니까?
27	cv006	Удахгүй ирнэ.	곧 돌아옵니다.
28	cv007	Ажлаар ирсэн үү?	무슨 일이 있어서 오신 건가요?
29	cv074	Тиймээ. Танай нөхрөөс лавлах юм байна а.	있습니다. 남편에게 물어볼 말이 있습니다.
30	cv009	Та ор, ор!	들어오세요!

31	cv010	За, нохой хорио!	네, 개를 좀 붙잡아 주세요!
32	cv011	Пальтогоо тайлаарай!	외투 벗으세요!
33	cv012	Та суу!	앉으세요!
34	cv013	Тамхи тат!	담배 피우세요!
35	cv014	Би тамхи татдаггүй.	안 피웁니다.
36	cv015	Та хоолоо идсэн үү?	식사하셨습니까?
37	cv016	Идсэн, идсэн.	네, 식사했습니다.
38	cv017	Та хаанаас ирсэн бэ?	어디에서 오는 길입니까?
39	cv076	Улаанбаатараас Мөрөн дайраад ирсэн.	[]에서 []을 거쳐 왔습니다.(울란바타르, 무릉)
40	cv020	Одоо хаагуур явах юм бэ?	어디로 갑니까?
41	cv077	Ханх руу явна.	[]로 갑니다.(항크)

42	cv023	Танайхан хэдүүлээ вэ?	집에 몇 식구가 있습니까?
43	cv024	Хэдэн том хүн байна вэ?	어른이 몇 명 있습니까?
44	cv025	Хоёр эрэгтэй.	남자가 두 명 있습니다.
45	cv026	Нэг эмэгтэй.	여자가 한 명 있습니다.
46	cv027	Гурван хүүхэдтэй.	아이가 세 명 있습니다.
47	cv028	Том нь хэдэн настай вэ?	큰 아이는 몇 살입니까?
48	cv029	Наймтай.	8살입니다.
49	cv030	Таны нөхөр ирсэн үү?	남편이 돌아 왔습니까?
50	cv031	Ирээгүй байна.	아직 안 돌아 왔습니다.
51	cv032	Тэгвэл хэн нэгэн хүн ирсэн үү?	그러면, 누군가 왔습니까?

52	cv033	Хэн ч ирээгүй.	아무도 오지 않았습니다.
53	cv034	Сая нөхөр маань ирлээ.	이제 남편이 돌아왔습니다!
54	cv035	Сайн байцгаана уу? Аян замдаа сайн явж байна уу?	모두 괜찮습니까?
55	cv036	Сайн. Баярлалаа.	편안합니다.
56	cv037	Сонин сайхан юутай вэ?	별일 없으시죠?
57	cv038	Тайван сайхан байна.	아무 일도 없습니다.
58	cv039	Тарган сайхан зусч байна уу?	건강하십니까?
59	cv040	Сайхан.	여전합니다.
60	cv078	Ханхад очиж үзсэн үү?	[]에 가본 적이 있습니까? (항크)
61	cv043	Гурван удаа очсон.	세 번 가 봤습니다.
62	cv044	Тэр чинь хэдэн өрх айлтай газар вэ?	몇 집이 있습니까?

63	cv079	Хоёр зуу гаруй өрх айлтай.	200여호가 있습니다.
64	cv080	Хөвсгөл аймгын нутаг дэвсгэрийн хэмжэ э хэр вэ?	[]은 면적이 어느 정도입니까? (흙스쿨 아이막)
65	cv081	Далан зургаан мянган хавтгай дөрвөлжи н километр талбайтай.	[] 평방킬로미터입니 다.(76,000)
66	cv082	Хөвсгөл аймаг хэзээ байгуулагдсан бэ?	[]은 언제 생 겼습니까? (흙스쿨 아이막)
67	cv083	Мянга есөн зуун хорин найман онд байгу улагдсан.	[]년에 생겼습니다. (1928)
68	cv054	Аймгийн төв нь хаана байдаг вэ?	행정 관청은 어디에 있습니까?
69	cv084	Мөрөнд бий.	[]에 있습니다. (무 릉)
70	cv085	Одоо Хөвсгөл аймагт хэр олон Цаатан хү н байгаа вэ?	현재 []에 [] 인은 얼마나 있습니까? (흙스쿨 아이막, 차탕)
71	cv086	Мянга хоёр зуу орчим хүн байна.	약 []명이 있습니다. (1,200)
72	cv061	Хоол болчихлоо.	밥 다 뒀습니다.

73	cv062	Наашаа аваад ир!	이리 가져 오세요!
74	cv063	За, зооглоорой!	드시지요!
75	cv064	За, баярлалаа.	감사합니다. (잘 먹겠습니다.)
76	cv065	Ус буцалчихлаа.	물이 끓었습니다.
77	cv066	Цай уугаарай!	차 드세요!
78	cv067	Цай нэмж өгөөч!	한 잔 더 주십시오!
79	cv075	Би эхлээд явж байя.	먼저 가겠습니다.
80	cv069	Дахиад хэзээ ирэх вэ?	언제 또 오시겠습니까?
81	cv070	Маргааш дахиад ирье.	내일 다시 오겠습니다.
82	cv071	Танд их төвөг чирэгдэл боллоо.	폐를 너무 많이 끼쳤습니다.
83	cv072	Баярлалаа.	감사합니다.

84	cv073	Баяртай.	또 뵈겠습니다.
	ch000	АН АВЛАХ	수렵
85	ch001	Анд явъя!	사냥하러 갑시다!
86	ch002	Тэгье!	갑시다!
87	ch003	Мориор явъя.	말을 타고 갑시다.
88	ch004	Морио бэлдээрэй.	말을 준비하세요.
89	ch005	Өнөөдөр явж чадахгүй.	오늘은 못 갑니다.
90	ch006	Яагаад явж чадахгүй вэ?	왜 못 갑니까?
91	ch007	Морь алга.	말이 없기 때문입니다.
92	ch008	Миний мориор явж болно шүү!	내 말로 갑시다!
93	ch009	Бэлтгэл хангасан уу?	준비 다 됐습니까?

94	ch010	Ан агначихаар аятайхан газар хаана байна вэ?	어디가 사냥하기에 좋습니까?
95	ch011	Хаагуур анд явбал дээр вэ?	어디로 사냥을 가면 좋습니까?
96	ch012	Би мэднэ.	내가 압니다.
97	ch013	Миний араас яваарай.	나를 따라 오세요!
98	ch014	Тэнд зэрлэг гахай байна уу?	거기에 멧돼지가 있습니까?
99	ch015	Маш олон байна.	아주 많습니다.
100	ch016	Бар байна уу?	호랑이는 있습니까?
101	ch017	Сүүлийн үед огт байхгүй.	요즘은 전혀 없습니다.
102	ch018	Тэгвэл ямар ямар зэрлэг амьтан байдаг вэ?	그러면 어떤 들짐승이 있습니까?
103	ch019	Зэрлэг гахай, бор гөрөөс, чоно, баавгай гэх мэтийн амьтад байна.	멧돼지, 노루, 늑대, 곰 등의 들짐승들이 있습니다.

104	ch020	Хурдан явъя!	빨리 갑시다!
105	ch021	Жаахан хүлээгээрэй.	좀 기다리세요.
106	ch022	Тэр бор гөрөөс байна.	저것은 노루입니다.
107	ch023	Би ийшээ явъя.	나는 이리로 가겠습니다.
108	ch024	Тэр голын эрэг дээр хүлээгээрэй!	저 하천가에서 기다리세요!
109	ch025	За, тэгье.	알겠습니다.
110	ch026	Хөөх, оночихлоо.	아, 명중했습니다.
111	ch027	Юу барьсан бэ?	뭘 잡았습니까?
112	ch028	Бор гөрөөс.	노루입니다.
113	ch029	Энд баавгайн мөр байна.	여기에 곰 발자국이 있습니다.
114	ch030	Өчигдөрийн хоёр мөр байна.	어제의 발자국이 두 개 있습니다.

115	ch031	Баавгай хаашаа явсан бол?	곰이 어디로 갔을까요?
116	ch032	Хол явсан шиг байна.	멀리 간 것 같습니다.
117	ch033	Тэр уулын оргилд чоно байна.	저 산 정상에 늑대가 있습니다.
118	ch034	Морио уяж тавьчихаад явган явцгаая!	말을 매어 두고 걸어서 갑시다!
119	ch035	Би ганцаараа явъя.	나 혼자 가겠습니다.
120	ch036	Болгоомжтой яваарай!	조심해서 가세요!
121	ch037	Гургуул байна.	땡이 있습니다.
122	ch038	Би буудъя.	내가 쏠겠습니다.
123	ch039	Очиж үзье!	가서 봅시다!
124	ch040	Онов уу?	명중했습니까?

125	ch041	Оносон.	명중했습니다.
126	ch042	Аль хэсгийг онов доо?	어느 부위를 명중했습니까?
127	ch046	Аль хэсгийг онилов доо?	어느 부위를 겨누었습니까?
128	ch043	Толгойд нь оносон.	머리를 명중했습니다.
129	ch044	Дараа би буудъя.	다음 번에는 내가 쏠 것입니다.
130	ch045	Харанхуй боллоо. Ойд унтъя.	날이 어두워졌으니 숲에서 잡시다.
	cr000	АМРАХ	휴식
131	cr001	Жаахан ядарч байна.	좀 피곤하군요.
132	cr002	Хаана амрах вэ?	어디에서 쉬까요?
133	cr003	Энд амрая!	여기에서 쉬시다!
134	cr004	Майхан бариарай!	천막을 치세요!

135	cr005	Мориныхоо эмээлийг аваарай!	말 안장을 벗기세요!
136	cr006	Ус хаана байна?	어디에 물이 있습니까?
137	cr007	Тээ тэнд байна.	저쪽에 있습니다.
138	cr008	Морьдоо услая!	말에게 물을 먹입니다!
139	cr009	Морьдоо чөдөрлөөрэй!	말에게 지달을 묶으세요!
140	cr010	Морьдоо хараарай!	말 보세요!
141	cr011	Өвс авчраарай!	풀을 뜯어 오세요!
142	cr012	Гал асаагаад утаа тавья!	불을 놓아 연기를 피웁시다!
143	cr013	Дэн асаая!	등을 밝히세요!
144	cr014	Нойр хүрч байна.	졸립니다.
145	cr015	Унтая.	자겠습니다.

146	cr016	Та эхлээд нойрсоорой!	먼저 주무세요!
147	cr017	За, тэгье.	종습니다.
148	cr018	Энд нойрсоорой!	여기에서 주무세요!
	cl000	БОСОХ / ХӨДЛӨХ	기상/출발
149	cl001	Гэгээ орлоо.	날이 밝았습니다.
150	cl002	Босоорой!	일어나세요!
151	cl003	Аль хэдийн боссон уу?	벌써 일어났습니까?
152	cl004	Өнгөрсөн шөнө та сайхан нойрсов уу?	어젯밤 잘 잤습니까?
153	cl005	Сайхан унтлаа.	네, 잘 잤습니다.
154	cl006	Түмпэнд ус байна уу?	대야에 물이 있습니까?
155	cl007	Саван, алчуур аваад ир!	비누와 수건을 가져 오세요!

156	cl008	Гар нүүрээ угаая!	세수합시다!
157	cl009	Амаа зайлаарай!	양치질하세요!
158	cl010	Морьд өвс идэв үү?	말이 풀을 먹었습니까?
159	cl011	Тиймээ, сайн иджээ.	네, 많이 먹었습니다.
160	cl012	Морьдоо аваад ир!	말을 끌고 오세요!
161	cl013	Морьдоо туугаад явъя.	말을 몰고 갑시다.
162	cl014	Түргэн явъя!	빨리 갑시다!
163	cl015	Энэ зам хаа хүрэх вэ?	이 길은 어디로 가는 길입니까?
164	cl025	Хатгал руу явах зам. ()	[]로 가는 길입니다. (하트갈)
165	cl018	Тийшээ явах зам байгаа юу?	저 쪽에 길이 있습니까?

166	cl019	Тэнд шавар балчигтай.	거기는 진흙탕입니다.
167	cl020	Явахад хэцүү.	가기 어렵습니다.
168	cl021	Энэ сайн зам уу?	이 길은 가기 좋습니까?
169	cl022	Энэ дөт зам.	이 길은 지름길입니다.
170	cl023	Тэр ямар нэртэй уул вэ?	저 산은 이름이 무엇입니까?
171	cl026	Тэр Хордил сарьдаг байна.	저 산은 []입니다. (호르딜 사르닥)
	cw000	ЦАГ АГААР	Налси
172	cw001	Цаг агаар ямар байна?	날씨가 어떻습니까?
173	cw002	Сайхан байна.	날씨가 좋습니다.
174	cw003	Гадаа ямар байна?	바깥은 어떻습니까?
175	cw004	Үүлтэй байна.	구름이 있습니다.

176	cw005	Цэлмэг байна.	구름이 걷혔습니다.
177	cw006	Тэнгэр цэлмэчихлээ.	날씨가 맑아졌습니다.
178	cw007	Бороо шөнөжин орсон.	비가 밤새 내렸습니다.
179	cw008	Бороо зогслоо.	비가 그쳤습니다.
180	cw009	Түргэн явъя!	빨리 갑시다!
181	cw010	Цас орчихлоо.	눈이 내렸습니다.
182	cw011	Тэнгэр хүйтэн байна.	날씨가 매우 춥니다.
183	cw012	Би даарч байна.	나는 춥습니다.
184	cw013	Өнөөдөр хаанаас салхилж вэ?	오늘은 어디에서 바람이 불니까?
185	cw014	Хойноос салхилж байна.	북쪽에서 불니다.
	cf000	ХООЛ УНДАА	음식

186	cf001	Хоолоо идсэн үү?	식사하셨습니까?
187	cf002	Идээгүй.	아직 안 먹었습니다.
188	cf003	Гэдэс өлсөж байна.	배가 매우 고프니다.
189	cf004	Хоолоо хийцгээе.	식사를 준비합니다.
190	cf005	Энд гал асаая.	여기에 불을 피웁시다.
191	cf006	Тогоонд будаа хийнэ.	솥에 밥을 합니다.
192	cf007	Өдөрт юу иддэг вэ?	매일 무엇을 먹습니까?
193	cf008	Цагаан будаа иддэг.	쌀밥을 먹습니다.
194	cf009	Талх иддэг.	빵을 먹습니다.
195	cf010	За, сууцгаагаарай!	자리에 앉으세요!
196	cf011	За, сууцгаая!	네, 같이 앉읍시다!

197	cf012	Ямар архи байна?	무슨 술이 있습니까?
198	cf013	Цагаан архи байна.	백주가 있습니다.
199	cf015	Хичнээн байна?	얼마나 있습니까?
200	cf016	Хоёр шил байна.	두 병이 있습니다.
201	cf017	Дахиад уугаарай.	더 마시세요.
202	cf018	Би согтчихлоо.	나는 취했습니다.
203	cf019	Би уухгүй.	더 마시지 않겠습니다.
204	cf020	Бүр цадчихлаа.	많이 먹었습니다.
	cd000	АНГИЙН ОЛЗ ХУВААХ	수렴물 분배
205	cd001	Анчид ирлээ.	사냥대가 돌아왔습니다.
206	cd002	Юу аваад ирэв?	무엇을 잡아왔습니까?

207	cd003	Бор гөрөөс болон буга байна.	노루와 사슴입니다.
208	cd004	Махаа хуваасан уу?	고기를 나누었습니까?
209	cd005	Хуваагаагүй.	아직 나누지 않았습니다.
210	cd006	Та юу авахсан бол?	무엇을 드릴까요?
211	cd007	Бугын махнаасаа надад жаахан өгнө үү?	사슴고기를 나에게 좀 주십시오!
212	cd008	Аль хэсгийг авах вэ?	어느 부위를 드릴까요?
213	cd009	Хаагий нь өгөөч.	앞다리를 주세요.
214	cd010	Мах үлдсэн үү?	남은 고기가 있습니까?
215	cd011	Байхгүй байна.	없습니다.
216	cd012	Энэ махыг надаа сайн шараад өгөөч!	고기를 나에게 좀 잘 구워 주세요!

	ср000	ДЭЛГҮҮР	상점
217	ср001	Тавтай морилогтун!	어서 오세요.
218	ср002	Юу хайгаа вэ?	무엇을 찾으십니까?
219	ср003	Малгай, пальто авах гэж байна.	모자와 외투를 사려고 합니다.
220	ср004	Тэр хар өнгөтэй үстэй малгайг үзье.	저 검은 색 털모자를 좀 보여 주세요.
221	ср005	Май.	여기 있습니다.
222	ср006	Өмсөөд үзээрэй.	한번 써 보세요.
223	ср007	Жаахан бага байна.	조금 작군요.
224	ср008	Үүнээс том байхгүй юү?	더 큰 것은 없습니까?
225	ср009	Энэ ямар байна?	이것은 어떻습니까?
226	ср010	Тийм байна, Сайхан таарч байна.	네, 잘 맞습니다.

227	ср011	Ямархуу пальтонууд байна даа?	그러면 외투는 어떤 것이 있습니까?
228	ср012	Энэ улаан пальтог өмсөөд үзээрэй.	이 붉은 색 외투를 한번 입어보세요.
229	ср013	Өнгө нь сэтгэлд таалагдахгүй байна.	색깔이 마음에 들지 않습니다.
230	ср014	Тэр хөх пальтог үзье.	저 푸른 색 외투로 보여 주세요.
231	ср015	За, энэ байна.	여기 있습니다.
232	ср016	Ямар байна?	어떻습니까?
233	ср017	Надад зохиж байна.	저한테 어울립니다.
234	ср018	Сэтгэлд нийцэж байна.	마음에 듭니다.
235	ср019	Үнэ нь хэд вэ?	얼마입니까?
236	ср036	Дөчин таван мянган төгрөг.	45,000투그릭입니다.
237	ср022	Жаахан үнэтэй юм.	좀 비싸네요.

238	ср023	Арай хямдхан юм байхгүй юү?	조금 더 싼 것은 없습니까?
239	ср024	Тэгвэл энэ хүрэн пальто ямар вэ?	그럼 이 갈색 외투는 어떻습니까?
240	ср025	Энэ түүнээс арай хямд юм.	이것이 저것보다 조금 더 싼니다.
241	ср026	Энэ дажгүй юм байна.	네, 괜찮군요.
242	ср027	Энэ хар малгайг хүрэн пальтотой хамт авъя.	이 검은 털모자와 갈색 외투를 사겠습니다.
243	ср028	Бүгд хэд вэ?	모두 얼마입니까?
244	ср037	Малгай зургаан мянга нэг зуун хорин төгрөг, пальто гучин долоон мянган төгрөг.	모자가 6120투그릭이고 외투가 37,000투그릭입니다.
245	ср038	Бүгд дөчин гурван мянга нэг зуун хорин төгрөг болж байна.	합해서 43,120투그릭입니다.
246	ср033	За, май.	네, 여기 있습니다.
247	ср034	За, баярлалаа.	감사합니다.

248	ср035	Дахиад ирээрэй.	다음에 또 오세요.
	се000	УУЧЛАЛ ГҮЙХ	사과
249	се001	Би жаахан хожигдчихлоо.	제가 늦었습니다.
250	се002	Уучлаарай.	미안합니다.
251	се003	Надаас болоод одоо хүртэл хоол идэж ч адаагүй байгаа биз дээ?	저때문에 식사를 아직 못했지요?
252	се004	Зүгээр, зүгээр.	괜찮습니다.
	сi000	ЭМЧИЛГЭЭ	치료
253	сi001	Эмч ээ, та сайн байна уу?	의사 선생님, 안녕하세요.
254	сi002	Хаана чинь эвгүйрхэж байна?	어디가 불편하십니까?
255	сi003	Бие жаахан эвгүйрхээд байна.	몸이 좀 불편합니다.
256	сi004	Хаана чинь өвдөж байна?	어디가 아痛니까?
257	сi005	Толгой өвдөж байна.	머리가 아痛니다.

258	ci006	Ханиад хүрсэн шиг байна.	감기에 걸린 것 같습니다.
259	ci007	Хөлрөөд байна.	땀이 납니다.
260	ci008	Гэдэс өвдөж байна.	배가 아픕니다.
261	ci009	Гэдэс гүйлгэж байна.	설사를 합니다.
262	ci010	Хэзээнээс тэгсэн бэ?	언제부터 시작되었습니까?
263	ci011	Гурван хоног болсон.	3일 되었습니다.
264	ci012	Гадуур хувцсаа тайл даа!	겉옷을 벗으세요!
265	ci013	Дотуур цамцаа өргө дөө!	속옷을 올리세요!
266	ci014	Гараа өргө дөө!	손을 올리세요!
267	ci015	Гараа сунга даа!	손을 뻗으세요!

268	ci016	Энд өвдөж байна уу?	여기가 아픈니까?
269	ci017	Өвдөхгүй байна.	아프지 않습니다.
270	ci018	Шээс чинь ямар байна?	소변은 어떻습니까?
271	ci019	Их байна уу, эсвэл бага байна уу?	많습니까? 아니면 적습니까?
272	ci020	Хоолны дуршил ямар байна?	식욕은 어떻습니까?
273	ci021	Хоол идэх дур хүрэхгүй байна.	식욕이 없습니다.
274	ci022	Хувцсаа өмсөөрэй.	옷을 입으세요.
275	ci023	Судасны цохилтыг чинь үзье.	맥박을 좀 봅시다.
276	ci024	Ямар өвчин бэ?	무슨 병입니까?
277	ci025	Ханиад байна.	감기입니다.
278	ci026	Сэтгэл зовох юмгүй.	걱정할 것 없습니다.

279	ci027	Энэ эмийг өдөрт гурван удаа уугаарай.	이 약을 하루에 세 번 먹으세요.
280	ci028	За, мэдлээ.	알겠습니다.
281	ci029	Баяртай.	안녕히 계세요!
	cs000	ЦАГ УЛИРАЛ	계절
282	cs001	Хүйтэн салхитай байна.	바람이 춥니다.
283	cs002	Хэд хоногийн өмнө дулаахан байсан.	며칠 전에는 따뜻했지요.
284	cs003	Цаг их хурдан өнгөрч байна шүү.	시간이 빨리 지나가는군요.
285	cs004	Ойрдоо өдөр богиносжээ.	요즘에는 낮이 짧아졌습니다.
286	cs005	Энэ өвөл өнгөрсөн өвөл шиг хүйтэн байх болов уу?	이번 겨울은 지난 겨울만큼 추울까요?
287	cs006	Цас бас их орох болов уу?	눈도 많이 올까요?
288	cs007	Бүгдээр өвлийн бэлтгэл сайн хийх хэрэг тэй.	다들 겨울 준비를 잘 해야겠습니다.

289	cs008	Энд тэнд салхи үүгэж, хүйтэн орж байгаа газар байна уу, сайн хараарай.	집안도 여기저기 살펴보아야겠지요.
290	cs009	Дулаахан хувцаслаарай.	옷도 따뜻하게 입어야 합니다.
291	cs010	Амархан ханиад хүрнэ.	감기 걸리기가 쉽거든요.
292	cs011	Эрүүл мэнддээ анхаараарай.	건강 조심하세요.
	cj000	БАЯР ХӨӨР	기쁨
293	cj001	Танд баяртай үйл явдал болоо юу?	무슨 즐거운 일이 있나요?
294	cj002	Тийм, өнөөдөр дүү буцаж ирнэ.	네, 오늘 (남)동생이 돌아옵니다.
295	cj003	Тэгээд л тийм баяр хөөртэй байсан юм байна даа.	그래서 그렇게 기쁘시군요.
296	cj004	Гэрийнхэн тань бүгд баяртай байгаа биз дээ.	집안 사람들이 다 기쁘겠군요.
297	cj005	Тиймээ. Бүгд л дүүг хүлээж байна.	네, 모두들 (남)동생을 기다리고 있습니다.
298	cj006	Дүүг явахад цөм л гуниглаж байсан!	(남)동생이 떠날 때는 모두들 슬퍼했었지요.

299	cj007	Ялангуяа ээж маань их гунигласан.	특히 어머니께서 많이 섭섭해하셨습니다.
300	cj008	Дахиад уулзсандаа баяртай байна.	다시 만나게 되어 기쁩니다.
301	cj009	Гэртээ баяр хийхнээ дээ.	집안에 잔치가 벌어지겠네요.
302	cj010	Дүүтэйгээ сайхан ярьцгаагаарай.	(남)동생과 이야기 많이 나누시기 바랍니다.
	cg000	САЛАХ ЁС	이별
303	cg001	Галт тэрэг хөдлөх цаг хараахан болоогүй юу?	기차가 출발하려면 아직 멀었지요?
304	cg002	Тийм. Дөчин минут орчим үлдээд байна.	네, 한 사십분 정도 남았습니다.
305	cg003	Ингээд явах болчихсонд харамсаж байна.	벌써 떠나신다니 아쉽네요.
306	cg004	Би бас харамсалтай байна.	저도 섭섭합니다.
307	cg005	Өнгөрсөн хугацаанд надад элэгсэг дулаан хандаж өгсөнд баярлалаа.	그동안 잘 대해 주셔서 감사합니다.
308	cg006	Таныг илүү сайнаар дайлаж чадсангүйд гэм хийсэн мэт байна.	더 잘 해드리지 못해서 죄송한데요.

309	cg007	Заавал яриараай за.	꼭 연락하세요.
310	cg008	Тэгэлгүй яахав.	그럼요.
311	cg009	Таныг их санах байх даа.	많이 보고 싶을 것 같습니다.
312	cg010	Би бас энэ газрыг их санах байх аа.	저도 이 곳이 많이 그리울 것 같습니다.
313	cg011	Сайн яваарай!	안녕히 가세요!
314	cg012	Сайн сууж байгаарай!	안녕히 계세요!
	ct000	УР ЧАДВАР (ҮЙЛИЙН)	Сумси
315	ct001	Энэ хувцасыг хэн оёсон бэ?	이 옷은 누가 지었습니까?
316	ct002	Манай эмээ оёсон.	저희 할머니께서 만드셨습니다.
317	ct003	Их уран юм.	아주 솜씨가 좋으시네요.
318	ct004	Манай эмээ үйлэнд маш уран л даа.	저희 할머니께서는 바느질을 아주 잘하십니다.

319	ct005	Тэгвэл та эмээгээсээ үйл үрдэс сурсан у у?	그러면 할머니께 바느질을 좀 배우셨나요?
320	ct006	Зав зайгаараа сурсан.	틈틈히 배웠습니다.
321	ct007	Гэвч сайн хийж чадахгүй.	그러나 잘 하지 못합니다.
322	ct008	Ойрдоо юу оёж байна?	요즘에는 무엇을 만드나요?
323	ct009	Жижиг хавтага оёж байна.	작은 주머니를 만들고 있습니다.
	cb000	ДУРТАЙ ЮМ (ЦАЙ УУХДАА)	기호1(차마실 때)
324	cb001	Уух юм өгөх үү?	마실 것을 드릴까요?
325	cb002	За, баярлалаа.	네, 좋습니다.
326	cb003	Ямар ундаа уух вэ?	무엇을 마시겠습니까?
327	cb004	Би цай ууя.	저는 차를 마시겠습니다.
328	cb005	Яаж хийх вэ?	어떻게 해드릴까요?

329	cb006	Өтгөн хийх үү?	진하게 해드릴까요?
330	cb007	Шингэн хийж өгөөрэй.	약하게 해주세요.
331	cb008	Сүү хийх үү?	우유를 넣어드릴까요?
332	cb009	Сүү бага хийгээрэй.	우유를 조금만 넣어주세요.
333	cb010	Сахар яах вэ?	설탕은요?
334	cb011	Сахар битгий хий.	설탕은 넣지 마세요.
335	cb012	За, май.	여기 있습니다.
336	cb013	Баярлалаа.	감사합니다.
	ca000	СОНИРХДОГ ЗҮЙЛ (ЧӨЛӨӨ ЦАГААР)	기호2(여가활동)
337	ca001	Чөлөө цагаараа та юу хийдэг вэ?	시간이 있을 때 무엇을 하나요?
338	ca002	Ууланд гардаг.	산에 올라갑니다.

339	ca003	Та юу хийдэг вэ?	당신은 무엇을 합니까?
340	ca004	Би дуу дуулах дуртай.	저는 노래 부르는 것을 좋아합니다.
341	ca005	Ямар дуунд дуртай вэ?	무슨 노래를 좋아합니까?
342	ca010	Алтайн магтаалд дуртай.	[]를 좋아합니다.(알타이 찬가)
343	ca007	Би бас тэр дуунд дуртай.	저도 그 노래를 좋아합니다.
344	ca008	Үнэхээр цоглог аялгуу шүү.	참 흥겨운 가락이지요.
345	ca009	Хамт дуулах уу?	같이 불러 볼까요?

문 법

1. 체언과 격표지

1.1. 인칭대명사의 성격

(1) 1인칭 복수(배제형/포함형)		
1	Бид гол руу явна. Харин та нар уул руу яв аарай.	우리는 강으로 갈 테니, 너희는 산으로 가거라.
2	Бид бүгдээрээ хамтдаа ой руу явъя.	우리 함께 숲으로 가자.
(2) 인칭대명사 단수		
3	Тэр надтай хамт явсан.	그는 나와 함께 떠났다.
4	Би түүнд энэ номыг өгсөн.	나는 그에게 이 책을 주었다.
5	Тэр над энэ номыг өгсөн.	그는 나에게 이 책을 주었다.
6	Би чамд хайртай./Чи надад таалагдаж байна.	나는 너를 좋아한다.
7	Чи түүнд илүү сайн.	너는 그를 더 좋아한다.
8	Тэр чамтай хамт явсан.	그는 너와 함께 떠났다.

(3) 인칭대명사 복수		
9	Тэд бидэнтэй хамт явсан.	그들은 우리와 함께 떠났다.
10	Бид тэдэнд энэ номыг өгсөн.	우리는 그들에게 이 책을 주었다.
11	Тэд бидэнд энэ номыг өгсөн.	그들은 우리에게 이 책을 주었다.
12	Бид та нарыг халуунаар угтана.	우리는 당신들을 환영합니다.
13	Та нар тэдэнтэй илүү дотно.	당신들은 그들과 더 가깝게 지낸다.
14	Тэд та нартай хамт явсан.	그들은 당신들과 함께 떠났다.
(4) 인칭대명사의 격변화		
15	миний ном	나의 책
16	Намайг битгий зодоорой.	나를 때리지 마세요.
17	Надад захиа бичээрэй.	나에게 편지를 보내세요.
18	Тэр надаас их тусламж авсан.\Тэр надаар их туслуулсан.	그는 내게서 큰 도움을 받았다.

19	надаар	나로
20	(Надтай) Хоёулаа хамт явъя.	나와 함께 갑시다.
21	Над руу ил захидал явуулаарай.	내게로 엽서를 보내세요.
22	чиний ном	너의 책
23	Би чамайг зодохгүй.	나는 너를 때리지 않을 것이다.
24	Би чамд захиа бичинээ.	나는 너에게 편지를 보낼 것이다.
25	Би чамаас их тусламж авсан.	나는 네게서 큰 도움을 받았다.
26	чамаар	너로
27	Би чамтай хамт явна.	나는 너와 함께 갈 것이다.
28	Би чам руу ил захидал явуулнаа.	나는 네게로 엽서를 보낼 것이다.

29	түүний ном	그의/그녀의 책
30	Түүнийг битгий зодоорой.	그를/그녀를 때리지 마세요.
31	Түүнд захиа бичээрэй.	그에게/그녀에게 편지를 보내세요.
32	Би түүнээс их тусламж авсан.	나는 그에게서/그녀에게서 큰 도움을 받았다.
33	түүнээр	그로/그녀로
34	Би түүнтэй хамт явна.	나는 그와/그녀와 함께 갈 것이다.
35	Түүн рүү ил захидал явуулаарай.	그에게로/그녀에게로 엽서를 보내세요.
36	бидний ном / манай ном	우리의 책
37	Биднийг битгий зодоорой.	우리를 때리지 마세요.
38	Бидэнд захиа бичээрэй.	우리에게 편지를 보내세요.
39	Тэр биднээс их тусламж авсан.	그는 우리에게서 큰 도움을 받았다.

40	биднээр	우리로
41	Бидэнтэй хамт явъя.	우리와 함께 갑시다.
42	Бидэн рүү ил захидал явуулаарай.	우리에게로 엽서를 보내세요.
43	та нарын ном	너희의 책
44	Бид та нарыг зодохгүй.	우리는 너희를 때리지 않을 것이다.
45	Бид та нарт захиа бичинээ.	우리는 너희에게 편지를 보낼 것이다.
46	Бид та нараас их тусламж авсан.	우리는 너희에게서 큰 도움을 받았다.
47	та нараар	너희로
48	Бид та нартай хамт явна.	우리는 너희와 함께 갈 것이다.
49	Бид та нар луу ил захидал явуулнаа.	우리는 너희에게로 엽서를 보낼 것이다.

50	тэдний ном	그들의 책
51	Тэднийг битгий зодоорой.	그들을 때리지 마세요.
52	Тэдэнд захиа явуулаарай.	그들에게 편지를 보내세요.
53	Бид тэднээс их тусламж авсан. / Тэд бидэнд их тусалсан.	우리는 그들에게서 큰 도움을 받았다.
54	тэднээр	그들로
55	Бид тэдэнтэй хамт явна.	우리는 그들과 함께 갈 것이다.
56	Тэдэн рүү ил захидал явуулаарай.	그들에게로 엽서를 보내세요.
(5) 인칭대명사의 속격형		
57	Миний ээж багш.	나의 어머니는 선생님이다.
58	Манай ээж багш. / Бидний ээж багш.	우리의 어머니는 선생님이다.
59	Чиний ээж багш.	너의 어머니는 선생님이다.

60	Та нарын ээж багш.	너희의 어머니는 선생님이다.
61	Түүний ээж багш.	그의 어머니는 선생님이다.
62	Түүний ээж багш.	그녀의 어머니는 선생님이다.
63	Тэдний ээж багш.	그들의 어머니는 선생님이다.

1.2. 단수와 복수

(1)		
64	Хятад хүн	중국 사람
65	Хятад хүмүүс / Хятадууд	중국 사람들
66	Орос хүн (эрэгтэй)	러시아 사람(남)
67	Орос хүн (эмэгтэй)	러시아 사람(여)
68	Орос хүмүүс / Оросууд	러시아 사람들
69	Монгол хүн	몽골 사람

70	Монгол хүмүүс / Монголчууд	몽골 사람들
71	нэг эрэгтэй ба нэг эмэгтэй	한 명의 남자와 한 명의 여자
72	эрэгтэйчүүд ба эмэгтэйчүүд	남자들과 여자들
73	сурагч ба багш	학생과 선생님
74	сурагчид ба багш нар	학생들과 선생님들
75	үхэр ба морь	소와 말
76	үхрүүд ба морьд	소들과 말들
77	цэцэг ба шувуу	꽃과 새
78	цэцгүүд ба шувуунууд	꽃들과 새들
	(2) 수량사와 복수 표지 확인	
79	хоёр морь	말 두 마리

80	олон улс	여러 나라
81	Манай өвөө зуун настай.	우리 할아버지는 100세이다.

1.3. 격과 격표지

1.3.1. 주격(nominative)

(1)		
82	Би шудрага хүн.	나는 정직한 사람이다.
83	Морь давхина.	말이 달린다.
84	Хоёр хүн ирэв.	두 사람이 왔다.

1.3.2. 속격(genitive)

(1)		
85	Найзын маань ээж ирсэн.	친구의 어머니께서 오셨다.
86	Багшийн гэр тосгоны төвд байдаг.	선생님의 집은 마을 한가운데에 있다.
(2)	내포문 주어의 격 표지	

87	Энэ миний ээжийн оёсон хувцас.	이것은 나의 어머니께서 만든 옷이다.
88	Энэ миний авсан ном.	이것은 내가 산 책이다.
(3) 속격 관련 표현		
89	морины толгой	말의 머리
90	гахайн мах	돼지고기
91	шүдний эмч	치과 의사
92	дэлхийн аврага	세계 챔피언
93	цагийн зүү	시계바늘
94	багшийн дээд сургууль	사범대학
95	Хөвсгөл аймаг	흡스굴 아이막
96	өглөөний цай	아침밥

97	номын үнэ	책값
98	галт тэрэгний цагийн хуваарь	열차시간표
99	нүдний шил	안경
100	Улаанбаатар хот	울란바타르 시
101	Төрсөн өдрийн баяр хүргэе.	생일 축하합니다.

1.3.3. 대격(accusative)

(1)		
102	Би захаас цагаан будаа авав.	나는 시장에서 쌀을 샀다.
103	Ээж биднийг хүлээж байна.	어머니께서 우리를 기다리신다.
(2)	지칭 대상이 불특정한 경우	
104	Ах маань зам дээрээс мөнгө олов.	나의 형이 길에서 돈을 주웠다.
105	Хүүхдүүд гэртээ номоо уншиж байна.	아이들이 집에서 책을 읽고 있다.

1.3.4. 조격(instrumental)

(1)		
106	Бид халбагаар иддэг.	우리는 숟가락으로 먹는다.
107	Аав модоор номын ширээ хийв.	아버지께서 나무로 책상을 만드셨다.
108	Бид мориор ирсэн.	우리는 말을 타고 왔다.
109	Хөвсгөл өвөлдөө цас ихтэй.	흙스굴에는 겨울에 눈이 많다.
110	Монгол орон говиороо алдартай.	몽골은 사막으로 유명하다.
(2)	'공동'	
111	Би ээжтэйгээ хамт ой руу явав.	나는 어머니와 함께 숲으로 갔다.
112	Би найзтайгаа хамт ном уншив.	나는 친구와 함께 책을 읽었다.

1.3.5. 여격(dative)

(1)		
113	Аав надад гутал авч өгөв.	아버지는 나에게 구두를 사 주셨다.

114	Би тэдэнд үлгэр ярина.	나는 그 사람들에게 옛날 이야기를 한다.

1.3.6. 처격(locative)

(1) 공간

115	Би тосгондоо хамгийн өндөр нь.	내가 우리 마을에서 키가 가장 크다.
116	Тэр Бээжинд амьдардаг.	그는 베이징에 살고 있다.
117	Хүүхэд одоо сургууль дээрээ байгаа.	아이는 지금 학교에 있다.

(2) 시간

118	Миний ирэхэд тэр унтаж байв.	내가 왔을 때 그는 자고 있었다.
119	Намайг Сөүлд байхад тусалж өгсөнд баяр лалаа. / Сөүлд байхад минь надад тусалс анд баярлалаа.	내가 한국에 있을 때 도와주셔서 감사합니다.

1.3.7. 방위격

(1)

120	Энэ машин манай тосгон руу явна.	이 자동차는 우리 마을로 간다.
121	Загас барихаар гол руу явах уу, далай руу явах уу?	고기를 잡으러 강으로 가세요, 바다로 가세요?

(2) 부정방향: 명확하지 않은 방향		
122	Нохой гадагш зугтав.	개가 밖으로 달아났다.
123	Эхнэр хаа нэг тийшээ явчихсан. / Эхнэр хаашаа ч юм явчихсан.	아내는 어디론가 가버렸다.
(3) 경로: 동작이 이루어질 때 통과하는 지점		
124	Би энэ замаар буцаж ирэв.	나는 이 길을 따라 돌아왔다.
125	Би цастай замаар тэр гол хүртэл яваад буцаж ирэв.	나는 눈길을 따라 그 강까지 갔다가 돌아왔다.
126	Би бэлхүүс хүрсэн ус гаталж ирэв.	나는 허리까지 오는 깊은 물을 건너 왔다.
1.3.8. 방위종격(elative)		
(1) 동작이 이루어져 오는 방향		
127	Морьд ойгоос буцаж ирэв.	말들이 숲에서 돌아왔다.
128	Тэр мориноосоо унав.	그는 말에서 떨어졌다.
129	Нуураас ой хүртэл гурван цаг явна.	호수에서 숲까지 세 시간이 걸린다.
1.3.9. 탈격(ablative)		

(1) 방향(동작의 출발점, 출처)		
130	Би Улаанбаатараас ирэв.	나는 울란바타르에서 왔다.
131	Гансүх Улаанбаатараас буцаж ирэв.	간수흐는 울란바타르에서 돌아왔다.
(2) 원인		
132	Түүний аав өвчнөөр нас барав.	그의 아버지는 병으로 돌아가셨다.
133	Би баярласандаа уйлав.	나는 기뻐서 울었다.
(3) 비교		
134	Өнөөдөр хүмүүс их ирэв.	오늘 사람들이 많이 왔다.
135	Өчигдөр өнөөдрөөс илүү их хүн ирэв.	어제는 오늘보다 사람들이 더 많이 왔다.
136	Маргааш хүмүүс хамгийн их ирэх байх аа.	내일은 사람들이 가장 많이 올 것이다.
137	Энэ нуур тэр нуураас илүү өргөн.	이 호수는 저 호수보다 더 넓다.
138	Ах нь дүүгээсээ гурван насаар ах.	형은 동생보다 세 살 더 많다.

139	Илүү их хичээгээрэй.	한층 더 노력하시오.

1.4. 소유인칭표지 및 재귀 표현

(1) 소유인칭표지		
140	Миний морь гэртээ байна.	나의 말은 집에 있다.
141	Чиний морь хурдан байна.	너의 말은 빨리 달린다.
142	Би түүний ахаас илүү сайн сурдаг.	나는 그의 형보다 공부를 잘 한다.
143	Энэ хүүхдийн нүд ээжтэйгээ адилхан юм.	이 아이의 눈은 그의 어머니의 그것 (눈)을 닮았다.
144	Манай нутаг маш сайхан.	우리 마을은 매우 아름답다.
145	Та нарын сургууль хаана байдаг вэ?	너희 학교는 어디에 있느냐?
146	Тэр хүүхдүүддээ их хайртай.	그는 그들의 아이들을 무척 사랑한다.
(2) 재귀대명사		
147	Би өөрийнхөө төлөө тийшээ очсон.	나는 나 자신을 위해 그곳으로 갔다.

148	Чи өөрийнхөө төлөө тийшээ очсон.	너는 너 자신을 위해 그곳으로 갔다.
149	Тэр өөрийнхөө төлөө тийшээ очсон.	그는 그 자신을 위해 그곳으로 갔다.
150	Бид өөрсдийнхөө төлөө тийшээ очсон.	우리는 우리 자신을 위해 그곳으로 갔다.
151	Та нар өөрсдийнхөө төлөө тийшээ очсон.	너희는 너희 자신을 위해 그곳으로 갔다.
152	Тэд өөрсдийнхөө төлөө тийшээ очсон.	그들은 그들 자신을 위해 그곳으로 갔다.
(3) 재귀소유 표현		
153	Би хоолоо идээд шүдээ угаав.	나는 밥을 먹고 양치질을 했다.
154	Би эхнэрээ санаж байна.	나는 아내가 보고 싶다.
155	Би эхнэртээ захиа бичив.	나는 아내에게 편지를 썼다.
156	Би эхнэрээрээ захиа бичүүлэв.	나는 아내를 시켜 편지를 썼다.
157	Би эхнэрээсээ захиа авав.	나는 아내에게서 편지를 받았다.

158	Би эхнэртэйгээ хамт захиа уншив.	나는 아내와 함께 편지를 읽었다.
159	Би гэртээ буцах замдаа зах явав.	나는 집으로 가는 길에 시장에 들렀다.

1.5. 후치사

(1)		
160	Өглөөнөөс орой болтол цас оров.	아침부터 저녁까지 눈이 내렸다.
161	Би эх орныхоо төлөө тулалдав.	나는 나라를 위해 싸웠다.
162	Тэр зүлгэн дээр унтаж байна.	그는 잔디 위에서 자고 있다.
163	Би эхнэртэйгээ хамт захиа уншив.	나는 아내와 함께 편지를 읽었다.
164	Би чам шиг аз жаргалтай байна.	나는 너처럼 행복하다.
165	Чи байгаа болохоор би аз жаргалтай байна.	나는 너 때문에 행복하다.
166	Би өдөр болгон ан хийдэг.	나는 날마다 사냥을 한다.
167	Надаас өөр хэн ч мэдэхгүй.	나 말고는 아무도 모른다.

168	Аав явсны дараа ээж ирэв. / Аав явсан хойно ээж ирэв.	아버지께서 가신 후에 어머니께서 오셨다.
169	Мэдээнээс үзвэл Улаанбаатарт цас их орчээ.	뉴스에 의하면 올란바타르에는 눈이 많이 왔다고 한다.
170	Гэртээ буцах замдаа хэнтэй ч тааралдсангүй.	집으로 가는 길에 아무도 못 만났다.
171	Бороо орохоос өмнө яв.	비가 오기 전에 가거라.
172	Бороо зогсохоор яв.	비가 그친 뒤에 가거라.
173	Бороо орсон учраас бид гэртээ байсан.	비가 왔기 때문에 우리는 집에 있었다.
174	Гурван цагийн дотор буцаж ир.	3시까지 돌아오거라.
175	Хоёр цагаас гурван цаг хүртэл би ном уншив.	2시부터 3시까지 나는 책을 읽었다.
176	Эндээс Мөрөн хүртэл машинаар хэдэн цаг явдаг вэ?	여기서 무릉까지는 자동차로 몇 시간이 걸립니까?
177	Гансүх их сургуульд орох гэж ном их уншдаг.	간수흐는 대학에 가기 위하여 책을 많이 읽는다.

178	Гансүх Солонгосын тухай дандаа ярьдаг.	간수흐는 한국에 관해 자주 이야기한다.
179	Гансүх ойг өнгөрөн сургуульдаа явдаг.	간수흐는 숲을 통해 학교에 다닌다.
180	Гансүх голын дагуу алхав.	간수흐는 강을 따라 걸었다.
181	Машингүй болохоор Мөрөн хүртэл ажилд явах хэцүү байна.	자동차가 없이는 무릉까지 통근하기가 어렵다.
182	Сургууль ойгоос нилээн зайтай байдаг.	학교는 숲에서 떨어져 있다.
183	Гансүх Монгол хэл, Орос хэлнээс гадна өөр хоёр хэл мэднэ.	간수흐는 몽골어, 러시아어 이외에도 2개 언어를 더한다.
184	Цаг агаарын урьдчилан сэргийлэх мэдээг ээр бол өнөөдөр их цас орно.	일기예보에 따르면 오늘 폭설이 올 것이다.
185	Би сургуулийн хажуугаар алхаж өнгөрөв.	나는 학교 옆을 지나 걸어갔다.
186	Гансүх балчир сургчаас цаашгүй.	간수흐는 단지 어린 학생에 불과하다.
187	Гансүх миний оронд тэнд очив.	간수흐는 나 대신에 그곳에 갔다.

2. Уг утгын үндсэн үзүүлэлт (1) : үндсэн үзүүлэлт

2.1. 직설법

2.1.1. 현재 시제

(1) 단수		
188	Би тамхи татна.	(1인칭) 나는 담배를 피운다.
189	Чи тамхи татна.	(2인칭) 너는 담배를 피운다.
190	Тэр тамхи татна.	(3인칭) 그는 담배를 피운다.
(2) 복수		
191	Бид хамт тамхи татна.	(1인칭) 우리는 함께 담배를 피운다.
192	Бид тамхи татавч та нар тамхи татахгүй.	(1인칭) 우리는 담배를 피우지만, 너희는 담배를 피우지 않는다.
193	Та нар тамхи татна.	(2인칭) 너희는 담배를 피운다.
194	Тэд тамхи татна.	(3인칭) 그들은 담배를 피운다.

2.1.2. 과거 시제

(1) 단수		
195	Би өчигдөр сургуульдаа явсан.	(1인칭) 나는 어제 학교에 갔다.

196	Чи өчигдөр сургуульдаа явсан.	(2инч) 너는 어제 학교에 갔다.
197	Тэр өчигдөр сургуульдаа явсан.	(3인칭) 그는 어제 학교에 갔다.
	(2) 복수	
198	Бид өчигдөр хамт сургуульдаа явсан.	(1인칭) 우리는 어제 함께 학교에 갔다.
199	Бид өчигдөр ном уншиж, та нар зураг зурсан.	(1인칭) 우리는 어제 책을 읽었고, 너희는 그림을 그렸다.
200	Та нар өчигдөр сургуульдаа явсан.	(2인칭) 너희는 어제 학교에 갔다.
201	Тэд өчигдөр сургуульдаа явсан.	(3인칭) 그들은 어제 학교에 갔다.
	(3) 다양한 과거 표현	
202	Би Улаанбаатарт төрсөн.	나는 울란바타르에서 태어났다.
203	Тэр Улаанбаатарт төрөв.	그는 울란바타르에서 태어났다.
204	Би өчигдөр Улаанбаатараас ирэв.	나는 어제 울란바타르에서 왔다.

205	Би арван жилийн өмнө Улаанбаатарт амьдарч байсан.	나는 10년 전에 울란바타르에서 살았었다.
206	Өчигдөр бороо оров.	어제는 비가 내렸다.
207	Бороо дөнгөж сая зогслоо.	비가 막 그쳤다.
208	Тусламж үзүүлсэнд баярлалаа.	도와 주셔서 감사합니다.
209	Би Монгол хэл арван жил сурав.	나는 몽골어를 10년 동안 공부했다.
210	Таны тухай их сонссон.	당신에 대해 말씀 많이 들었습니다.
211	Эрт урьд цагт нэг тосгонд өвөө эмээ хоёр амьдарч байжээ.	옛날 어느 마을에 할아버지와 할머니가 살고 계셨다.

2.1.3. 미래 시제

(1)	단수	
212	Би маргааш сургуульдаа явна.	(1인칭) 나는 내일 학교에 갈 것이다.
213	Чи маргааш сургуульдаа явна.	(2인칭) 너는 내일 학교에 갈 것이다.
214	Тэр маргааш сургуульдаа явна.	(3인칭) 그는 내일 학교에 갈 것이다.

(2)	복수	
215	Бид маргааш хамт сургуульдаа явна.	(1인칭) 우리는 내일 함께 학교에 갈 것이다.
216	Бид маргааш сургуульдаа явж, харин та нар гэртээ байх болно.	(1인칭) 우리는 내일 학교에 갈 것이고, 너희는 집에 있을 것이다.
217	Та нар маргааш сургуульдаа явна.	(2인칭) 너희는 내일 학교에 갈 것이다.
218	Тэд маргааш сургуульдаа явна.	(3인칭) 그들은 내일 학교에 갈 것이다.

2.2. 의도법

(1)		
219	Тэнд би очъё.	그곳에는 내가 가겠다.
220	Тэнд бид очъё.	그곳에는 우리들이 가겠다.

2.3. 명령법

(1)	전형적 명령	
221	Одоо гэртээ харь.	이제 집으로 가거라.
222	Одоо гэртээ хариарай.	이제 집으로 가세요.

223	Одоо бүгдээрээ гэртээ харь.	이제 모두 집으로 가거라.
224	Одоо бүгдээрээ гэртээ хариарай.	이제 모두 집으로 가세요.
	(2) 특수한 명령: 시간 여유를 두고	
225	Маргааш ч юм уу эсвэл нөгөөдөр яваарай.	내일이나 모레 가시지요.
226	Дараа манайд дахиад ирээрэй.	나중에 우리 집에 또 오세요.
	(3) 특수한 명령: 3인칭에 대한 명령	
227	Түүнийг гэртээ яваг. (Түүнийг гэр лүү нь я вуул.)	그를 집으로 보내라.
228	Тэднийг гэртээ яваг. (Тэднийг гэр лүү нь я вуул.)	그들을 집으로 보내라.
	(4) 특수한 명령: 기원-소원	
229	Санасан бүхэн тань сэтгэлчлэн бүтэх бол тугай.	하시는 일마다 뜻대로 되소서.
230	Уучлаарай.	용서하세요.
231	Манай улс мандтугай!	우리나라 만세!

(5)	청유	
232	Хамт явъя.	(우리) 모두 함께 가자.
233	Хамт ном уншъя.	(우리) 같이 책을 읽자.

2.4. 동명사어미

(1)	명사절 구성	
234	Би өчигдөр таныг энд ирснийг сонсов.	나는 어제 당신이 여기에 왔었다는 것을 들었다.
235	Би таныг энд ирсэнд баярлаж байна.	나는 당신이 여기에 온 것이 기쁩니다.
236	Сахар их идэх нь эрүүл мэндэд муу.	설탕을 많이 먹는 것은 건강에 좋지 않다.
(2)	관형절 구성	
237	Тэр буцаж ирсэн гэх сураг сонсов.	그가 돌아왔다는 소식을 들었다.
238	Би өчигдөр авсан номоо уншиж байна.	나는 어제 산 책을 읽고 있다.
239	Үүнийг мэдэх сурагч нэг ч байхгүй.	이것을 아는 학생이 하나도 없다.

240	Бт унших номоо авсан.	내가 읽을 책을 샀다.
241	сурах бичиг	교과서
2.5. 접속어미		
2.5.1. 동시 관계		
(1) 선행절과 후행절의 행위가 동시에 이루어짐		
242	Бид инээн ярилцана.	우리는 웃으면서 이야기한다.
243	Хүүхдүүд өрөөнд гүйн оров.	아이들이 방으로 달려 들어왔다.
(2) 선행절과 후행절의 주어가 다른 경우		
244	Ээж загас идэж байна, харин аав хонины мах идэж байна.	엄마는 생선을 먹고, 아빠는 양고기를 먹는다.
245	Гансүх дуу дуулж, Сараа бүжиг бүжиглэв.	간수흐는 노래를 불렀고, 사라는 춤을 추었다.
246	Гансүх дуу дуулав. Харин Сараа бүжиг бүжиглэв.	간수흐는 노래를 불렀다. 그리고 사라는 춤을 추었다.
2.5.2. 계기 관계		
(1) 선행절과 후행절의 행위가 순차적으로 이루어짐		
247	Би өглөөний цай уугаад сургуульдаа явав.	나는 아침을 먹고 학교에 갔다.

248	Өчигдөр би ном аваад гэртээ ирэв.	나는 어제 책을 사서 집으로 왔다.
249	Гансүх дуулчихаад бүжиглэсэн.	간수흐는 노래를 부르고 나서 춤을 추었다.
250	Гансүх дуу дуулав. Тэгээд бүжиг бүжиглэв.	간수흐는 노래를 불렀다. 그리고 나서 춤을 추었다.

2.5.3. 조건 관계

(1) 선행절이 조건이나 가정을 나타냄

251	Та явбал би ч бас явна.	당신이 가면 나도 가겠다.
252	Та сайн сурвал сайшаан магтагдана.	당신이 공부를 잘 하면, 칭찬을 받을 것이다.
253	Тэд энд ирэхийг хүсвэл ирэг.	그들이 이곳에 오고 싶어하면, 오라고 해라.

2.5.4. 기회 관계

(1) 어떤 행위를 하면서 그 기회를 이용해 다른 행위도 함

254	Ууланд гарсных ан агная.	산에 가는 김에 사냥도 하자.
255	Тэр тосгонд очсоных танайхаар бас ормор байна.	그 마을에 가는 김에 너의 집에도 들르고 싶다.

2.5.5. 양보 관계

(1)		
256	Гансүх дуу дуулсан боловч Сараа дуулсангүй.	간수흐는 노래를 불렀으나 사라는 노래를 부르지 않았다.
257	Гансүх дуу дуулсан. Харин Сараа дуу дуулсангүй.	간수흐는 노래를 불렀다. 그러나 사라는 노래를 부르지 않았다.

2.5.6. 인과 관계

(1)		
258	Гансүх Монгол хүн болохоор Монгол дуу гоё дуулдаг.	간수흐는 몽골 사람이라서 몽골 노래를 잘 부른다.
259	Гансүх Монгол хүн. Тиймээс Монгол дуу гоё дуулдаг.	간수흐는 몽골 사람이다. 따라서 몽골 노래를 잘 부른다.
260	Гансүх Монгол дуу гоё дуулдаг. Яагаад гэвэл тэр Монгол хүн.	간수흐는 몽골 노래를 잘 부른다. 왜냐하면 그는 몽골 사람이기 때문이다.

2.5.7. 선택 관계

(1)		
261	Гансүх шөнө болохоор дуу дуулах юм уу, бүжиг бүжиглэдэг.	간수흐는 밤이면 노래를 부르거나 춤을 춘다.

3. 용언의 문법표지 (2) : 파생접사

3.1. 사동태

(1)	
-----	--

262	Би ус авчрав.	내가 물을 가지고 왔다.
263	Ээж надаар ус авчруулав.	엄마가 나에게 물을 가져 오게 했다.
(2)		
264	Би нэг тахиа гаргав.	내가 닭을 한 마리 잡았다.
265	Би дүүгээрээ нэг тахиа гаргуулав.	내가 내 동생으로 하여금 닭을 한 마리 잡게 했다.
(3)		
266	Миний дүү сургуульдаа очив.	나의 동생이 학교에 갔다.
267	Ээж дүүг сургуульд нь явуулав.	엄마가 나의 동생을 학교에 가게 했다.
3.2. 피동태		
(1)		
268	Анчин туулай барив.	사냥꾼이 토끼를 잡았다.
269	Туулай анчинд баригдав.	토끼가 사냥꾼에게 잡혔다.
(2)		

270	Би хонхны дуу сонсов.	나는 종소리를 들었다.
271	Алсад хонхны дуу сонсогдов.	멀리서 종소리가 들린다.
(3)		
272	Түүний аав ноднин жил шинэ гэр барив.	그의 아버지는 작년에 새 집을 지었다.
273	Энэ гэр ааваар ноднин баригдав. (Энэ ноднин аавын бариулсан гэр.)	이 집은 아버지에 의해서 작년에 지어졌다.

3.3. 재귀태

(1)		
274	Ээж угаалга хийнэ.	나의 어머니가 빨래를 한다.
275	Би голын усанд орно.	나는 강에서 목욕한다.
(2)		
276	Тэр миний номыг нуув.	그는 나의 책을 숨겼다.
277	Тэр хаалганы цаагуур нуугдаж байна.	그는 문 뒤에 숨어 있다.

3.4. 상호태

(1)		
278	Ээж аав хоёр ярилцаж байна.	나의 어머니와 나의 아버지가 서로 이야기 하신다.
279	Хоёр хүн үзэлцэж байна.	두 사람이 서로 싸운다.

3.5. 공동태

(1)		
280	Бид хоёр түүнийг зодов.	우리 두 사람이 그 사람을 때렸다.
281	Би дүүтэйгээ хамт гэр барив.	나는 동생과 함께 집을 지었다.
282	Би сургууль дээр найзтайгаа хамт ном уншдаг.	나는 학교에서 친구와 함께 책을 읽는다.

3.6. 진행상

(1)		
283	Одоо цас орж байна.	지금 눈이 내리고 있다.
284	Одоо би хоолоо идэж байна.	나는 지금 밥을 먹고 있다.
285	Тэр одоо хоолоо идэж байна.	그는 지금 밥을 먹고 있다.

3.7. 반복상

(1)		
286	Би ном уншиж байна.	나는 책을 읽는다.
287	Би энэ номыг давтаад уншиж байна.	나는 이 책을 반복해서 읽는다.

3.8. 추측 양태

(1)		
288	Тэр одоо ном уншиж байна.	그는 지금 책을 읽고 있다.
289	Тэр одоо ном уншиж байгаа биз	그는 지금 책을 읽고 있을 것 같다.
290	Ямар ч гэсэн бороо орох бололтой.	아무래도 비가 올 것 같다.
(2)		
291	Аав нь хүүхдээ зодно.	아버지가 아이를 때린다.
292	Аав нь хүүхдээ зодож байх шиг байна.	아버지가 아이를 때리고 있는 것 같다.

3.9. 목적 양태

(1)		
-----	--	--

293	Тэр найзтайгаа уулзахаар энэ тосгонд ирэв.	그는 친구를 만나러 이 마을에 왔다.
294	Би дэлгүүрт архи авахаар очив.	나는 가게에 술을 사러 갔다.
4. 기사		
4.1. 현재형		
295	Гансүх бол багш.	간수흐는 선생이다.
4.2. 과거형		
296	Гансүх багш байсан.	간수흐는 선생이었다.
5. 보조용언 구문의 용법		
5.1. '있다/이다'		
(1) 본동사		
297	Би гэртээ байсан.	나는 집에 있었다.
298	Түүнд хүү бий.	그에게는 아들이 있다.
(2) 진행상: 현재		
299	Би одоо ном уншиж байна.	나는 지금 책을 읽고 있다.

300	Чи одоо ном уншиж байна.	너는 지금 책을 읽고 있다.
301	Тэр одоо ном уншиж байна.	그는 지금 책을 읽고 있다.
(3) 진행상: 과거		
302	Аавыг харьж ирэхэд би ном уншиж байсан.	아버지가 돌아오셨을 때, 나는 책을 읽고 있었다.
303	Аавыг харьж ирэхэд чи ном уншиж байсан.	아버지가 돌아오셨을 때, 너는 책을 읽고 있었다.
304	Аав нь харьж ирэхэд хүү нь ном уншиж байсан.	아버지가 돌아오셨을 때, 아들은 책을 읽고 있었다.
(4) 진행상: 미래		
305	Би маргааш сургууль дээрээ ном уншиж байх болно.	나는 내일 학교에서 책을 읽고 있을 것이다.
306	Чи маргааш сургууль дээрээ ном уншиж байх болно.	너는 내일 학교에서 책을 읽고 있을 것이다.
307	Тэр маргааш сургууль дээрээ ном уншиж байх болов уу даа.	그는 내일 학교에서 책을 읽고 있을 것이다.
(5) 상태지속상		
308	Чи малгай өмсөж байна.	너는 모자를 쓰고 있다.

309	Аав нь хэдийнээ гэрт ирээд байна.	아버지께서 집에 이미 와 계신다.

5.2. '되다'

(1)	본동사	
310	Би ноднин жил оюутан болов.	나는 작년에 대학생이 되었다.
(2)	'허락'의 양태	
311	Энд тамхи татаж болно.	여기서 담배를 피워도 됩니다.
312	Чи одоо явж болно.	너는 이제 가도 된다.
(3)	기동상	
313	Бороо сая орж эхлэв.	비가 막 오기 시작했다.
314	Тэр сургууль руу дөнгөж сая явлаа.	그는 학교로 막 떠났다.

5.3. '받다'

(1)	본동사	
315	Би ааваасаа бэлэг авав.	나는 아버지로부터 선물을 받았다.
(2)	'수혜'의 양태	

316	Би өөртөө шинэ хувцас авав.	나는 (나를 위해) 새 옷을 샀다.
317	Би өөртөө тэр хүүхдийг өргөж авав.	나는 (나를 위해) 그 아이를 양자로 삼았다.
318	Би өөрийнхөө төлөө Монгол хэл сурсан.	나는 (나를 위해) 몽골어를 배웠다.

5.4. '주다'

(1) 본동사

319	Багш надад нэг ном өгөв.	선생님께서 나에게 책 한 권을 주셨다.
320	Аав надад гоё бэлэг өгөв.	아버지께서 나에게 좋은 선물을 주셨다.

(2) '수혜'의 양태

321	Би багшдаа тосгоныхоо тухай ярьж өгсөн.	나는 선생님께 (선생님을 위해) 우리 마을에 관한 일을 이야기해 드렸다.
322	Би ээждээ ном уншиж өгөв.	나는 어머니께 (어머니를 위해) 책을 읽어 드렸다.
323	Ээж хүүхэддээ бүүвэйн дуу аялаж өгөв.	어머니가 아이에게 (아이를 위해) 자장가를 불러 주었다.

5.5. '보다'

(1) 본동사

324	Би голд загас харав.	나는 강에서 물고기를 보았다.
(2) '시도'의 양태		
325	Шинэ хувцсаа нэг өмсөөд үзээрэй.	새 옷을 한번 입어 보세요.
326	Жигнэмэг аваад ирлээ. Амсаад үзээрэй.	과자를 사 왔습니다. 먹어 보세요.
5.6. '할 수 있다'		
(1)		
327	Би ном уншиж чадна.	나는 책을 읽을 수 있다.
328	Тэр ном уншиж чадна.	그는 책을 읽을 수 있다.
329	Тэр ном уншиж чадахгүй.	그는 책을 읽을 수 없다.
5.7. '해야(하-어야) 한다'		
(1)		
330	Би өнөөдөр явах ёстой.	나는 오늘 떠나야 한다.
331	Чи гурван өдрийн дотор энэ номыг бүгдийг унших ёстой.	너는 사흘 안에 이 책을 다 읽어야 한다.

6. 부정문, 의문문, 인용문 구성

6.1. 명사 부정문

(1)		
332	Би сурагч байна.	나는 학생이다.
333	Би сурагч биш.	나는 학생이 아니다.
334	Тэр үед би сурагч биш байсан.	그때 나는 학생이 아니었다.
(2)		
335	Тэр том хүн.(Тэр нас биенд хүрсэн хүн.)	그는 어른이다.
336	Тэр том хүн биш.	그는 어른이 아니다.
337	Тэр үед тэр хараахан том хүн биш байв.	그때 그는 아직 어른이 아니었다.

6.2. 형용사 부정문

(1)		
338	Тэр хүүхэд хөөрхөн юм.	그 아이는 예쁘다.
339	Тэр хүүхэд хөөрхөн биш юм.	그 아이는 예쁘지 않다.

340	Тэр үед тэр хүүхэд хараахан хөөрхөн биш байсан.	그때 그 아이는 아직 예쁘지 않았다.
6.3. 동사 부정문		
6.3.1. 현재시제		
(1) 단순 부정		
341	Би өнөөдөр сургуульд явахгүй.	나는 오늘 학교에 가지 않는다.
342	Чи өнөөдөр сургуульд явахгүй.	너는 오늘 학교에 가지 않는다.
343	Тэр өнөөдөр сургуульд явахгүй.	그는 오늘 학교에 가지 않는다.
344	Түүнд мөнгө байхгүй.	그는 돈이 없다.
(2) 능력 부정		
345	Би одоо сургуульд явж чадахгүй.	나는 지금 학교에 갈 수 없다.
346	Чи одоо сургуульд явж чадахгүй.	너는 지금 학교에 갈 수 없다.
347	Тэр одоо сургуульд явж чадахгүй.	그는 지금 학교에 갈 수 없다.

6.3.2. 과거시제

(1) 단순 부정

348	Би өчигдөр сургуульдаа очоогүй.	나는 어제 학교에 가지 않았다.
349	Чи өчигдөр сургуульдаа очоогүй.	너는 어제 학교에 가지 않았다.
350	Тэр өчигдөр сургуульдаа очоогүй.	그는 어제 학교에 가지 않았다.
351	Түүнд мөнгө байсангүй.	그는 돈이 없었다.

(2) 능력 부정

352	Би өчигдөр сургуульдаа очиж чадсангүй.	나는 어제 학교에 갈 수 없었다.
353	Чи өчигдөр сургуульдаа очиж чадсангүй.	너는 어제 학교에 갈 수 없었다.
354	Тэр өчигдөр сургуульдаа очиж чадсангүй.	그는 어제 학교에 갈 수 없었다.

6.4. 부정 명령문

(1)

355	Тэр хувцсаа битгий өмс.	그 옷을 입지 말아라.
-----	--------------------------------	--------------

356	Тэр алимыг битгий ид.	그 사과를 먹지 말아라.
	(2)	
357	Гар бүү хүр!	손 대지 마시오!
358	Гадны хүн орохыг хориглоно.	외부인 출입 금지!
359	Тамхи татахыг хориглоно. / Тамхи бүү тат!	금연!

6.5. 부정극어

	(1)	
360	Тэр ерөөсөө Монголоор ярьж чадахгүй.	그는 몽골어를 전혀 못한다.
361	Тэр яасан ч тэнд дахин очихгүй байх аа.	그는 결코 그곳에 다시 가지 않을 것이다.

6.6. 의문문 형성

	(1)	
362	Чи сурагч уу?	너는 학생이니?
363	Тэр багш уу?	그는 선생님이시니?

(2)		
364	Чи өчигдөр сургуульд явсан уу?	너는 어제 학교에 갔었니?
365	Эмээ Оросоос ирэв үү, эсвэл Хятадаас ирэв үү?	할머니는 러시아에서 오셨니, 아니면 중국에서 오셨니?
(3)		
366	Чи хэн бэ?	너는 누구니?
367	Тэр хүн хэн бэ?	저 분은 누구니?
(4)		
368	Чи хэзээ энд ирсэн бэ?	너는 언제 이곳에 왔니?
369	Энэ тосгонд хэдэн айл байна вэ?	이 마을에는 집이 몇 채 있니?
370	Өвөө хаанаас ирэв?	할아버지는 어디서 오셨니?
(5)		
371	Чи өчигдөр сургуульдаа яваагүй биз дээ?	너는 어제 학교에 안 갔지?
372	Тийм, яваагүй.	예, 안 갔습니다.

373	Үгүй, явсан.	아니오, 갔었습니다.

6.7. 인용문 구성

(1)		
374	Би, "Аав ирсэн үү?" гэж асуув.	나는 "아버지께서 오셨습니까?"라고 물었다.
375	Би ээжээсээ аав ирэв үү гэж асуув.	나는 어머니에게 아버지께서 오셨느냐고 물었다.
376	Ээж аавыг ирээгүй байна гэж хэлэв.	어머니는 그가 오지 않았다고 말했다.
(2)		
377	Би, "Аав ирвэл ямар гоё вэ?" гэж бодов.	나는 "아버지께서 오시면 좋을텐데..."라고 생각했다.
378	Би аавыг ирвэл гоё байх аа гэж бодов.	나는 아버지께서 오시면 좋을 것이라고 생각했다.

7. 특수구문

379	Гансүх Монгол, Оросоор дуулдаг.	간수흐는 몽골어나 러시아어로 노래 부른다.
380	Хэрвээ Гансүх дуу дуулбал Сараа бүжиглэдэг.	만약 간수흐가 노래를 부르면 사라는 춤을 춘다.

381	Гансүх нэгэнт дуу дуулж эхэлбэл дуустал нь дуулдаг.	간수흐는 일단 노래를 시작하면 끝까지 부른다.
382	Гансүх хэдий ядуу ч жаргалтай байна.	간수흐는 비록 가난하지만 행복하다.
383	Нэгэнт дуу дуулж эхэлсэн бол дуустал нь дуул.	기왕 노래를 부르기 시작했으면, 끝까지 불러라.
384	Дуу дуул. Эсвэл бүжиг бүжиглэ.	노래를 불러라. 그렇지 않으면 춤을 추어라.

음성자료기록							
	파일이름	날짜	제보자 (성별/나이)	잡이 (조사내용 및 특기사항)	녹음시간 (분)	대응되는 DV테이프	파일크기 (Mbytes)
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							

	파일이름	날짜	제보자 (성별/나이)	잡이 (조사내용 및 특기사항)	녹음시간 (분)	대응되는 DV테이프	파일크기 (Mbytes)
21							
22							
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29							
30							
31							
32							
33							
34							
35							
36							
37							
38							
39							
40							

영상자료기록					
	테이프 이름	날짜	제보자 (나이/이름)	잡이 (조사내용 및 특기사항)	촬영시간 (분)
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					

언 어 조 사 질 문 지

서울대학교 인문대학 언어학과 제작

Altai Real Project 팀 수정

2000.07.17. 제1판 발행

2004.06.22. 몽골어판 제1판 발행

2007.06.15. 몽골어판 제4판 발행

한국학술진흥재단 후원

한국알타이학회

TEL: +82-2-880-6167/8991

altai@plaza.snu.ac.kr